

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

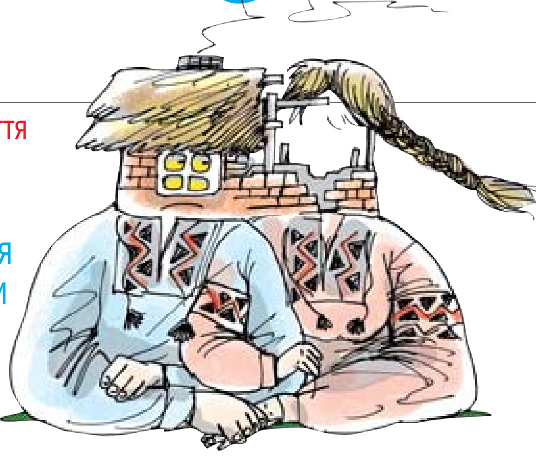
Журналістське дослідження

Подвиг — зворотний бік чиєсь дурості чи злої волі

СТОР. 8—9

Теорема буття

Наречена для хлопця з глибинки

СТОР. 17

Історія

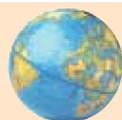
Пацієнт Федора Козлікова

Хто лікував Гесса

СТОР. 20—21

№ 241 (5241) СЕРЕДА, 21 ГРУДНЯ 2011 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Перевірки ЗМІ під час виборів заборонять

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 20 грудня

У парламенті вже встановлено новорічні ялинки, але депутатам поки що не до свят і роботи вдосталь. Зранку представники Партії регіонів у сесійній залі розташувалися поблизу парламентської трибуни, щоб не допустити блокування роботи парламенту опозицією. І хоча частина крісел, де розміщується фракція «БЮТ-«Батьківщина», були застелені плакатом із політичними гаслами, після «випускання пару» у депутатських виступах від фракцій робота кипіла у звичайному режимі.

Народні обранці призначили у 2012 році найталановитішим молодим ученим 30 іменних стипендій Верховної Ради у розмірі дві тисячі гривень щомісяця кожна та премії Верховної Ради в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2011 рік. Такі відзнаки присуджуються молодим ученим щороку, як зауважив голова Комітету з питань науки і освіти Максим Луцький, — щоб стримати «відтік мізків» за кордон та стимулювати талановиту молодь працювати на власну державу. Вручення дипломів та грошової частини лауреатам Премії Верховної Ради України буде приурочено до Дня науки, який відзначається щорік у третю суботу травня.

СТОР. 2

Віктор Турманов, Олександр Васильєв.

Зіновій Шкутяк, Микола Кульчинський.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Шановні колеги!

З огляду на набрання чинності новим Положенням про порядок акредитації журналістів, працівників засобів масової інформації при Верховній Раді України продовжено дію акредитаційних карток, виданих журналістам і технічним працівникам засобів масової інформації для висвітлення роботи восьмої-дев'ятої сесій Верховної Ради України шостого скликання, — до завершення каденції Верховної Ради України шостого скликання.

Прес-служба Верховної Ради України.

ПОДІЇ

Ветеран нарешті дочекався квартири

Міський голова Хмельницького Сергій Мельник вручив інваліду Великої Вітчизняної війни I групи Олексію Пализі ордер на однокімнатне помешкання. В роки війни п'ятнадцятирічний Олексій, разом зі своїми товаришами, назбиравши гвинтівок та знайшовши ящик з набоями, що залишилися після відступу Червоної армії, декілька годин стримував колону німців на перехресті доріг Скібнево—Вовківці. Далі воював на 1-му Прибалтійському та 1-му Білоруському фронтах, нагороджений двома орденами Вітчизняної війни та орденом «За мужність». Закінчив війну дев'ятнадцятирічним 9 травня 1945 року в Берліні, **повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.**

Тепло й волога рятують озимину

У Запорізькій області озимими культурами засіяно понад 576 тисяч гектарів, майже на 487 тисячах одержано сходи. За словами першого заступника начальника головного управління агропромислового розвитку ОДА Анатолія Колесникова, волога й порівняно тепла погода, що встановилася в регіоні протягом минулого тижня, істотно вплинули на поліпшення стану озимих культур — вони зміцніли й непогано розвиваються. Отож нині основна турбота запорізьких хліборобів — зберегти не прикриту снігом озимину від шкідників та гризунів, **передає наш власкор Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.**

Шматком породи вбило гірника

На шахті ім. Капустіна ВАТ «Лисичанськвугілля» шматком породи вбило 38-річного гірника. Під час раптового обвалення покрівлі вивалився купол висотою близько 1,5 метра. Шматки породи скотилися похилим стовбуром і смертельно травмували гірника, котрий у цей час перебував на місці кондуктора в головній людській вагонетці. Врятувати людину було неможливо. Від отриманих травм шахтар помер на місці. Комісія спеціального розслідування разом з органами профспілки з'ясовує точні обставини і причини трагедії, **передає наш власкор Алла АНТІПОВА.**

КОРОТКО

■ МЗС рекомендує громадянам перед від'їздом у ОАЕ, Катар та Бахрейн звертатися до банківських установ для перевірки валюти через те, що в цих країнах почастішали випадки виявлення у іноземців, у тому числі українців, фальшивих купюр, **повідомив речник МЗС України Олександр ДИКУСАРОВ.**

■ Маршрути від передмість Севастополя Інкермана і Цукрової Голівки до міської зупинки «П'ятий кілометр» оплачуватимуться за диференційованим тарифом. Пасажири маршруток платитимуть за проїзд залежно від здоланих кілометрів — півтори, дві або три гривні, **передає наш власкор Микола МАГДИЧ.**

■ Луганська санітарно-епідеміологічна служба вважає за необхідне відкрити в Луганську поліклініку для диспансеризації і лікування іноземних студентів. Приводом для такої пропозиції послужило зростання захворюваності на малярію, **інформує наш власкор Алла АНТІПОВА.**

Передплату на «Голос України»-2012 продовжено до 29 грудня включно

Найближчим часом кадрові зміни в уряді навряд чи можливі

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловлює сумнів щодо можливих кадрових змін у Кабінеті Міністрів найближчими днями.

Про це керівник парламенту сказав у вівторок, відповідаючи на запитання журналістів. «Думаю, навряд чи. Принаймні це моє розмірковування з огляду на те, що п'ятниця буде у парламенті дуже складним днем, і не лише тому, що цього дня Верховна Рада розглядатиме проект держбюджету», — сказав він, додавши, що треба передусім «розібратися з усіма цими питаннями».

В. Литвин зазначив, що для висловлення недовіри уряду потрібно зібрати підписи 150 народних депутатів і внести це питання на розгляд Верховної Ради. «У такому разі — це вже буде певна дія, а те, що у нас робиться — це струсання повітря», — наголосив керівник парламенту.

«Зрозуміло, що проблем надзвичайно багато, і багато є питань і до уряду, і до Верховної Ради», — сказав він. При цьому В. Литвин підкреслив, що скоріше «говоритиме про Верховну Раду, яка повинна бути, перш за все, Верховна Рада», зокрема, стояти на захисті повноважень парламенту у системі влади.

Прес-служба Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин висловив співчуття з приводу смерті першого Президента Чеської Республіки Вацлава Гавела

В. Литвин у вівторок побував у Посольстві Чеської Республіки, де залишив запис у жалобній книзі.

«Для України, для європейської спільноти Вацлав Гавел — яскравий зразок того, як бути гуманістом, і не лише за своєю сутністю, а й за практичними діяннями», — сказав В. Литвин. — Я переконаний, що ця людина входить до когорти славних гуманістів і великих європейців, завдячуючи яким світ живе, розвивається і удосконалюється».

При цьому він зазначив, що В. Гавел, як «велика європейська постать», добре знав Україну. «Судячи з відгуків, які звучать нині, особливо у ці скорботні дні, він мав багато друзів в Україні і завжди бачив її як складову частину європейської спільноти», — наголосив керівник парламенту.

За його словами, попри критику, яка звучала і звучить щодо України, перший чеський Президент «відкрито говорив про своє бачення складнощів, проблем, перепон, які не дозволяють Україні якомога швидше інтегруватися в Європу, і залишався оптимістом».

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Перевірки ЗМІ під час виборів заборонять

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 20 грудня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За основу ухвалено проект постанови «Про забезпечення безперешкодної діяльності засобів масової інформації у передвиборний період 2012 року» (287 «за»). Автори проекту постанови — заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко та група народних депутатів із опозиції запропонували звернутися до Кабінету Міністрів, до Державної податкової адміністрації і Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення з рекомендаціями запровадити мораторій на проведення перевірок ЗМІ контролюючими органами. На думку парламентаріїв, планові та позапланові перевірки у період виборчого процесу можуть призвести до зловживань з боку перевіряльників та до порушень конституційних гарантій на свободу слова в країні, негативно вплинути на об'єктивне та безперешкодне висвітлення передвиборної кампанії. Профільному парламентському комітету доручено прискорити підготовку законопроекту до другого читання.

Згодом депутати ухвалили низку законів у цілому. Зокрема, зміни до деяких законодавчих актів України щодо накладання арешту на морські судна, які приводять вітчизняне законодавство у відповідність до Міжнародної конвенції з уніфікації деяких правил щодо арешту на морські судна (256 «за»).

Законом «Про граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу», який вніс Кабінет Міністрів, граничний розмір таких компенсацій виплачуватиметься стороні, на користь якої ухвалено судове рішення, на рівні не більше 40 відсотків мінімальної заробітної плати за годину участі особи, яка надавала правову допомогу, в судовому засіданні. А якщо сторона у цивільній чи адміністративній справі звільнена від оплати витрат на правову допомогу, компенсація таких витрат виплачуватиметься стороні, на користь якої ухвалене судове рішення і яка не є суб'єктом владних повноважень, у розмірі, що не перевищує 2,5 відсотка встановленої законом мінімальної заробітної плати в місячному розмірі за годину участі у судовому засіданні.

Законодавчим актом про внесення змін до Господарського кодексу (щодо фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців) внесено деякі термінологічні зміни: зокрема, терміни «громадянин» та «громадянин-підприємець» замінено на «фізична особа» та «фізична особа-підприємець», які використовуються у Цивільному кодексі.

Прийнято також зміни до Кримінально-процесуального кодексу України, які уточнюють підслідність кримінальних справ органам Служби безпеки (275 «за»). Відтак повноваження СБУ розширено: до підслідності спецслужби віднесено справи про масові заворушення (стаття 294 ККУ), одержання хабара (стаття 368 ККУ).

Ще один схвалений у цілому законопроект — про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення контролю за укладанням договорів застави та іпотеки земельних ділянок та прав на них — доповнює статтю 133 Земельного кодексу нормою, згідно з якою земельна ділянка або право на неї можуть бути передані у заставу лише за умови присвоєння земельній ділянці кадастрового номера. А статтю 18 закону «Про іпотеку» доповнено нормою, за якою для опису предмета іпотеки також необхідний його кадастровий номер.

Ухвалені зміни до деяких законодавчих актів у сфері охорони здоров'я посилюють контроль за обігом лікарських засобів, харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок. Цей закон, внесений народними депутатами Т. Бахтеєвою, Ю. Гайдаєвим та ін., забороняє рекламу ліків, які застосовуються та відпускаються лише за рецептом лікаря, а також які внесені до переліку заборонених до рекламування.

Депутати також ухвалили рекомендації парламентських слухань «Інститут сім'ї в Україні: стан, проблеми та шляхи їх вирішення», постанову про перенесення парламентських слухань «Етнонаціональна політика: здобутки та перспективи» на 11 січня 2012 року. Пропозицію глави парламенту Володимира Литвина — працювати до завершення розгляду всіх запланованих на день питань — підтримали 240 парламентаріїв.

Депутати вітали з днем народження своїх колег — Катерину Самойлик (фракція КПУ) та Дмитра Шпенова (Партія регіонів).

Юліана ШЕВЧУК.

ІЗ ВИСТУПІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Сергій КІВАЛОВ, Партія регіонів:

— Хочу поінформувати про результати 89-ї пленарної сесії Венеціанської комісії, що проходила 16—17 грудня. У перший день комісія розглянула виконання своїх попередніх висновків. Щодо законодавства про судоустрій я повідомив членам комісії, що, не чекаючи внесення змін до Конституції України, уже сьогодні активно виконуються рекомендації, згідно з якими до закону про судоустрій і статус суддів було внесено зміни щодо роботи Верховного Суду, Вищої кваліфікаційної комісії і не тільки.

А в суботу комісія ухвалила висновок на проект закону про основи державної мовної політики. Президент Венеціанської комісії сказав: законопроект — це крок уперед.

Микола ТОМЕНКО, заступник Голови Верховної Ради:

— Утретє анонсується можлива зміна окремих міністрів. Важко сказати, чи Президент України знайде міністра, якого йому не жаль, але нам жаль український народ. Тому що «сильна професійна і послідовна» влада за два роки не спроможна звільнити хоча б одного міністра, який несе відповідальність за провал у своїй сфері. На сьогодні провалена реформа у соціальній частині, анонсовані реформи в освіті, в охороні здоров'я. Уряд допрацювався так, що якби не опозиція, не місцеве самоврядування і, врешті-решт, Верховна Рада, яка голосувала декілька днів тому за те, щоб видати дотації, не було б чим платити зарплати вчителям, медикам та бюджетним працівникам у багатьох областях України. Президент хоче зняти одного-кількох міністрів за це? Настав час відправити у відставку уряд, який заслужив за два роки таку оцінку українського народу.

Микола МАРТИНЕНКО, «Наша Україна — Народна самооборона»:

— Підсумки 2011 року трагічні для України на всіх напрямках. Влада послідовно довела державу до соціально-економічної катастрофи. В державній казні немає грошей, але економлять не на чиновниках, а на малозабезпечених громадянах. Бюджетникам затримують зарплати, соціально незахищеним урізають пільги. Масові протести наростатимуть, у нас сьогодні вся Україна—Чорнобиль, зона лиха. Президент і уряд гучно обіцяли прискорене зростання зарплат у 2012 році. Тепер Кабмін тихенько визнав, що це була брехня. Золотовалютні резерви Нацбанку тануть на очах до трьох мільярдів доларів щомісяця. Захід не вірить у здатність української влади змінити ситуацію на краще, тому ми залишилися без іноземних інвестицій, а МФВ більше не дає у борг.

Микола ШЕРШУН, Народна партія:

— Щороку газова лихоманка охоплює усіх громадян нашої країни. Й політики, й чиновники, загалом усе населення України переймаються майбутньою ціною на газ. Нові газові перемовини й той факт, що в бюджеті на наступний рік ми змушені закласти ціну більш як 400 доларів за тисячу кубометрів, стають справжнім викликом для нашої економіки. Особливо за умов неефективного споживання енергетичних ресурсів. Дорогий газ ставить Україну в пряму залежність від сусідніх держав і в такий спосіб може маніпулювати соціально-економічним розвитком та інвестиційним кліматом у нашій країні. Вихід із ситуації один: пошук власних енергетичних ресурсів, збільшення використання відновлювальних джерел енергії, альтернативних видів палива.

Раїса СОРОЧИНСЬКА-КИРИЛЕНКО, «Реформи заради майбутнього»:

— Допоки в державі вирують політичні пристрасті, точиться шалена боротьба за владу, її населення невпинно зменшується і при цьому слабшає здоров'я. У 1991 році в нас проживало 52 мільйони, на сьогодні — 45 мільйонів. Середня тривалість життя громадян України 68 років, і вона займає 121-ше місце серед 192 країн. Наші люди, українці, пережили голодомор, а сьогодні можна сказати, що ми в стадії інфекційного мору: в країні відсутні вакцини, помирають діти після щеплень, народжуються хворі діти. Незважаючи на те, що прийнято до двох десятків урядових програм, не функціонує у повному об'ємі та не фінансується жодна.

Петро СИМОНЕНКО, Комуністична партія:

— Проведені в Україні експерименти і досліди над її громадянами, які чомусь назвали реформами, принесли розорення та злидні у мільйони українських домівок, найтяжчим тягарем лягли на плечі пересічних громадян. Так звані інтереси не відображають інтереси простого народу, а захищають інтереси лише капіталу. Ми, комуністи, пропонуємо конкретну антикризову програму. По-перше, необхідно підняти реальну економіку, ми пропонуємо пряме кредитування державою реальної економіки. При цьому понад 50% інвестицій повертається тій же державі у вигляді податків і зборів.

По-друге, проблема України не у відсутності грошей або ресурсів, а в тому, як вони використовуються. Сьогодні через накручування, неефективні тендери до кишень чиновників і шахраїв потрапляє щонайменше до 30% бюджетних коштів.

Третє — справедлива податкова політика. Мінімум 600 мільйонів гривень на рік можна одержати від податку на розкіш. Держмонополія на алкоголь і тютюн збільшить бюджет на 20%. Понад 50 млн. грн. не будуть виведені без оподатковування за кордон. Отримання коштів з лишком вистачить, щоб повністю покрити дефіцит Пенсійного фонду.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До підслідності спецслужби віднесено справи про масові заворушення

«Треба, щоб у людей була хоч якась робота...»

Ми продовжуємо розповідь про робочу поїздку Першого заступника Голови Верховної Ради Адама Мартинюка у Волинську область.

Перебуваючи в Камінь-Каширському районі, Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк не міг оминути село з такою промовистою назвою, як Раків Ліс. Заслуговує воно уваги вже тим, що є одним з найбільших на Волині. Навіть за радянської влади тут відчувався надлишок робочої сили, люди виїжджали на заробітки до сусідньої Білорусі, Росії, південних областей України. Що вже казати про нинішні часи, коли майже всі підприємства в районі припинили своє існування, а від більшості колгоспів залишилися лише добрі спогади. Тож, безумовно, проблема зайнятості в селі — на чільному місці. І найперші питання, на які довелося відповідати високому гостю, стосувалися саме проблем безробіття.

У селі Залаззя в Адама Мартинюка був чудовий настрій.

— Потрібно відродити колись найприбутковіше для вашого регіону льонарство, — вважає Адам Мартинюк. — Але це зробити непросто. Ми вже настільки розвалили аграрний сектор, що нині важко все повернути назад. Треба, щоб у людей була хоч якась робота, щоб вони могли прогодувати себе і свою сім'ю. Влада це робитиме, але для цього потрібно мінімально хоч років п'ять стабільності. У нас практично кожного року змінюється Кабінет Міністрів. Від виборів до виборів у різні крайності кидаємося, прагнучи досягнути всього й одразу.

Чимало позитивних емоцій подарував візит Адама Мартинюка жителям сіл Видерта і Ворокомле цього самого, Камінь-Каширського, району. Тут є клуби, фельдшерсько-акушерські пункти, дитячі садочки. Щоправда, всі вони потребують певних капіталовкладень у ремонт і реконструкцію.

Не менш продуктивною була поїздка Першого заступника Голови Верховної Ради Адама Мартинюка і в Любешівський район. У селі Залаззя він взяв участь в урочистому відкритті 13-кілометрового підвідного газопроводу Бірки—Витуле—Діброва—Залаззя. Цей об'єкт, завдяки якому блакитне паливо надійде одразу в три села, споруджено за сприяння Адама Мартинюка. До речі, на його будівництво не витрачено жодної гривні бюджетних коштів. Так само, як і на розпочате того ж дня в Залаззі будівництво дитячого садочка. Вже наступного року, як пообіцяв Адам Іванович, заклад гостинно відчинить двері перед місцевими малюками.

Цього суботнього дня ми стали свідками ще однієї приємної події, до якої безпосередньо причетний Адам Мартинюк. У селі Мала Глуша в урочистій обстановці відкрили перепрофільований з колишньої контори колгоспу дитячий садок.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

ЦИФРА І ФАКТ

У 2012 році в Залаззі в перший клас підуть 57 дітей. Уже цього року тут на світ з'явилися 37 малюків. Із 2340 мешканців села — 137 діти віком до п'яти років.

З Португалією розвиватимуть співробітництво у сфері соціального забезпечення

Комітет Верховної Ради з питань європейської інтеграції рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення.

Народні обранці зазначили: Угода, підписана 7 липня 2009 року у Лісабоні (Португалія), застосовується до законодавства України щодо соціального страхування в разі хвороби людини (тимчасової непрацездатності), вагітності й пологів (материнства), допомоги на поховання, нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань або смерті з цих причин, безробіття тощо.

А у Португальській Республіці, за словами членів комітету, Угода застосовується до законодавства щодо системи соціального забезпечення, яка стосується більшості працюючих за наймом і самозайнятих осіб. Також можна брати добровільну участь у системі страхування в разі хвороби тієї чи іншої людини, материнства, батьківства й усиновлення (удочеріння), професійних захворювань, безробіття, інвалідності, досягнення певного віку та смерті.

Запропонована до ратифікації Угода, зауважили парламентарії, спрямована на розвиток взаємного співробітництва у сфері соціального захисту і забезпечення громадян України та Португалії. Відповідний законопроект зареєстровано за №0238.

Вл. інф.

У КУЛУАРАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Держбюджет планують розглянути у п'ятницю

Верховна Рада планує розглянути державний бюджет на наступний рік у п'ятницю. Про це під час брифінгу розповів народний депутат **Олександр Єфремов (Партія регіонів)**. «Бюджет вже практично сформовано урядом. Нині він у Бюджетному комітеті Верховної Ради, і далі від народних обранців залежатиме, приймати його чи ні. В середу в першій половині дня його затвердять на засіданні Кабінету Міністрів, а у другій — розглянуть у профільному комітеті», — повідомив парламентарій. О. Єфремов сподівається, що переговори з Російською Федерацією стосовно ціни на газ завершаться позитивно для України. «Але ми готуємося і до гіршого розвитку подій у цих перемовинах. Якщо не буде узгоджено нову ціну, значить, рухатимемося в рамках реалій», — зазначив народний обранець. У такому разі, за його словами, держбюджет на наступний рік припускатиме ціну на газ у 416 доларів за кубометр. Головний фінансовий документ буде жорсткий, але всі соціальні виплати у ньому врахують.

О. Єфремов також розповів, що в уряді жодних відставок не буде. «Ті заяви, які роблять окремі групи, не підтверджуються. У нас немає підстав казати про кадрові зміни в Кабміні, тим паче з негативних мотивів», — сказав народний депутат.

Захист прав споживачів фінансових послуг удосконалять

Учора під час брифінгу народний депутат **Юрій Полунєєв («БЮТ»—«Батьківщина»)** представив проекти законів «Про споживче кредитування» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо створення на фінансових ринках України системи захисту користувачів фінансових послуг». Він розповів, що документами передбачається створення в кожному із трьох регуляторів (Національний банк і дві національні комісії) спеціальних автономних підрозділів, які опікуватимуться виняткова питаннями захисту прав споживачів фінансових послуг. Також чітко виписано їх повноваження та санкції, які застосовуватимуть до фінансових інститутів у разі порушення прав споживачів.

Крім того, за його словами, документи визначають загальні правові та організаційні засади споживчого кредитування відповідно до міжнародно-правових стандартів у цій сфері; встановлюють тимчасову заборону надання колекторських послуг щодо фізичних осіб-боржників, у тому числі підприємців; розкривають інформацію та прозоро надають споживчі кредити тощо.

Угоду про асоціацію парафують у січні–лютому наступного року

Парафування угоди про асоціацію має відбутися в січні-лютому наступного року. Про це під час брифінгу заявив народний депутат **Леонід Кожара (Партія регіонів)**. На його думку, 15-й саміт «Україна—ЄС» пройшов успішно. Адже на ньому ухвалено спільну заяву, де констатується визнання європейської індентичності нашої країни та європейських прагнень. Він повідомив, що обидві сторони визнали необхідність подальшого реформування України в різних сферах, зокрема адміністративно-правової системи. Також, за його словами, сторони визнали прогрес нашої країни на шляху реалізації плану дій щодо безвізового режиму та необхідність його подальшої лібералізації. «Очікуємо, що зміни й доповнення до угоди щодо лібералізації візового режиму спростять отримання шенгенських віз (довгострокових, багаторазових, строком від одного, двох і п'яти років) для громадян», — підсумував народний обранець.

Право громадян на використання регіональних мов

Нині відбуваються системні порушення прав людини і 15 мільйонів громадян на виховання та навчання рідною регіональною мовою або мовою меншин у садочках, школах та закладах професійної освіти і вузах. Про це під час брифінгу заявив народний депутат **Вадим Колесніченко (Партія регіонів)**. Щодо надання адміністративних послуг органами влади з використання регіональних мов або мов меншин, то, на думку народного обранця, ситуація в країні погіршилася. «Нині на практиці не реалізуються не тільки норми Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, а й навіть положення закону «Про мови в Українській РСР». Робота державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій із надання відповідей на громадські звернення здійснюється переважно державною мовою. Фіксується порушення прав людини на національні прізвища, ім'я, по батькові, виконані відповідно до вимог звучання їх рідної регіональної мови», — зазначив парламентарій.

Сергій МЮЛЕР.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Проект закону «Про внутрішню торгівлю» уряд готовий доопрацювати

Закон «Про внутрішню торгівлю» має відповідати інтересам українського товаровиробника. Про це під час громадського обговорення відповідного законопроекту заявила **голова Комітету Верховної Ради з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва Наталія КОРОЛЕВСЬКА.** У заході взяли участь народні депутати, представники міністерств і відомств, бізнес-асоціацій, керівники торговельних мереж.

«Внутрішній ринок — це потужний ресурс розвитку економіки: 605 мільярдів гривень становить обіг роздрібної торгівлі за 11 місяців поточного року. Як що ця сума працюватиме на українську економіку, а не інших країн — це стане колосальним ресурсом для наших виробників. Тому необхідно написати цей закон так, щоб він почав працювати на розвиток вітчизняних товаровиробників», — підкреслила вона.

У законопроекті, який внесено на розгляд парламенту, за її словами, відсутні стимули для зростання внутрішнього виробництва. Мало того, створюються умови для посилення контролю з боку держави та вводяться нові штрафи.

Під час обговорення представники підприємницьких організацій також висловили незадоволення цим законопроектом та запропонували зняти його з розгляду і доопрацювати.

«Закон потрібен ринку, але не в такому вигляді. Нас не треба в черговий раз лякати збільшенням штрафів та великими перевірками. Нам необхідний закон, завдяки якому ми зможе розвиватися, а не вмирати», — наголосив президент Української торговельної асоціації Ігор Кишко.

ДОСЛІВНО

Наталія КОРОЛЕВСЬКА:

«Якщо Кабінет Міністрів хоче повністю контролювати кожен базар та кіоск, тоді не треба придумувати такі гучні назви, як закон «Про внутрішню торгівлю». Якщо є бажання залучити ресурси в економіку, то для цього потрібно приймати закони, адекватні викликам часу».

Утім, заступник міністра економічного розвитку і торгівлі Володимир Павленко сказав, що уряд готовий доопрацювати цей законопроект.

За підсумками обговорення було ухвалено рішення про створення в профільному комітеті відповідної робочої групи, до якої зможуть увійти всі бажаючі.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Декларування разових витрат — починаючи з 15 тисяч гривень

Комітет Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Додатку до Закону «Про засади запобігання і протидії корупції» (щодо розміру разових витрат (вкладів/внесків), що підлягають декларуванню). Проектом (реєстр. №9114) пропонується внести зміни до пункту 11 Примітки Додатку до Закону «Про засади запобігання і протидії корупції», якою встановлюється форма декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Передбачається, що поле «сума витрат на придбання у власність/оренду чи на інше право користування» декларації буде заповнюватися декларантами, якщо разова витрата (вклад/внесок) по кожній із зазначених позицій у звітному році дорівнює або перевищує 15 тисяч гривень.

На думку членів комітету, реалізація положень законопроекту сприятиме вдосконаленню державної політики у сфері боротьби з корупцією, значно зменшить корумпованість влади, забезпечить її прозорість та відповідальність.

Михайло ЧЕЧЕТОВ: «Наша опозиція ще в памперсах ходить»

ХТО Є ХТО

— Михайле Васильовичу, вас називають «головою, що розмовляє» і «диригентом» фракції Партії регіонів, тому що завжди даєте команди, як голосувати депутатам у сесійній залі. Хто доручив таку роль і хто дає команди?

— У Партії регіонів представлено еліту українського суспільства. У нас 11 Героїв України, два олімпійські чемпіони, еліта бізнесу, найсильніші державні топменеджери — колишні прем'єр-міністри, обласні очільники, міські голови, представники науки — академіки, професори, доктори. У фракції зібралися сильні неординарні особистості, люди, що відбулися, в кожного з яких є своя позиція, точка зору. Але чим сильна Партія регіонів? У жодній фракції такого сузір'я особистостей немає, але всі ці особистості вміють грати в командну гру. До того моменту, поки не ухвалено рішення щодо того або того законопроекту, йде дискусія. Але коли рішення прийнято, незалежно від того — ти король бізнесу, король спорту чи науки, його треба виконувати.

— То як можна назвати вашу роль у фракції?

— Зазвичай за тиждень парламент розглядає близько 100 законопроектів. Яка технологія прийняття рішень? Треба визначатися, приймати чи ні законопроект, чи вносити в нього виправлення. У нас є експертна рада, яку я очолюю як перший заступник глави фракції. Експерти готують висновки із законопроектів, кожен із депутатів має право вносити свою позицію стосовно законів. Експертна рада ухвалює чисто наукове рішення, без політики. Експертну позицію погоджуємо з фахівцями Кабінету Міністрів, адміністрації Президента — адже в нас одна команда, ми ж виконуємо одну програму, президентську. У понеділок, напередодні пленарного тижня, я доповідаю позицію експертної ради за кожним законом, чому підтримуємо його чи ні. Рада фракції, до якої входять понад 20 депутатів, розглядає ці позиції, вносить свої точки зору, в тому числі й політичні, і виробляє чіткі позиції за кожним законом. Усе це роздається депутатам. Але наша сесійна зала — не грецький амфітеатр, де якщо внизу розірвати папірець, на верхньому ярусі чути без мікрофона. У нашому парламенті — шумно, гамірно... Один депутат розмовляє по телефону, інший виходить, третього за руку смикнули... Депутати в принципі знають позицію фракції з того чи того питання, але коли починається голосування, щоб не було різноголосиці в залі з питань, які вже чітко погоджені всією фракцією, я виступаю в ролі координатора.

— А махати руками перед голосуванням самі придумали?

— Це просто, щоб люди бачили, орієнтувалися, за який закон як голосувати. Я не нав'язую позицію, вона вироблена фракцією. Це просто для координації дій депутатів.

— Чи буває таке, що просто в сесійній залі дають команду, як голосувати?

— Бувають нестандартні ситуації, починається дискусія з того чи іншого питання, хтось вніс виправлення. Тоді ми збираємося в залі разом — Олександр Єфремов, я і ще заступники глави фракції — й дуже швидко колегіально приймаємо рішення.

— У вас особисто виникали коли-небудь сумніви із приводу голосування за той чи інший законопроект? Чи якщо партія сказала: «Треба», заперечень бути не може?

— «Партія сказала» — це коли не береш участі в розробці законопроектів і поставили перед фактом, як голосувати. А оскільки всі депутати залучаються до розробки законопроектів, то кожен може вносити свої пропозиції, а рішення приймає вже вся фракція. Усі депутати беруть участь у процесі вироблення позицій фракції. Партія регіонів сильна скоординованістю й погодженістю дій, чого немає в інших фракціях.

— Ви з дитинства були таким активним, принциповим? Якою була ваша школа життя?

— Школа життя була велика. Пасивністю ніколи не відзначався. Займався спортом, громадською роботою, пройшов школу комсомолу, служив на прикордонній заставі на південному кордоні СРСР (два роки в обіймах з автоматом Калашникова), працював на шахті простим шахтарем, добував вугілля на глибині 800 метрів. Студентами ми завжди їздили влітку в будзагони підробити до Сибіру, Тюмені, на Далекий Схід. Я 20 років був в інституті — від студента, аспіранта до декана і професора.

— Які були ваші перші парламентські вибори?

— 1994 рік, на той час я був деканом, професором Харківського інженерно-економічного інституту. Тоді була мажоритарна система, депутати висувалися в округах. Мої друзі подивилися, хто висувається на нашому окрузі — аж страшно стало. І кажуть: а давай ми тебе висунемо, ти наш, шахтарського роду-племені, вчений. Я приїхав на Донбас, у мене було 13 конкурентів, але зрештою я став депутатом.

— Гречку, згущене молоко не роздавали бабусям?

— На тих виборах ще не було ні Інтернету, ні мобільних телефонів. Грошовий ресурс, може, і відігравав десь якесь десяте місце, але не головне. Тоді можна було виграти за рахунок своїх особистих якостей. Я провів понад 300 зустрічей із людьми, по 10—12 за день. Тоді саме була жива політика.

— У своїх висловлюваннях ви виправдовуєте Президента, владу, тавруєте опозицію. Завжди бачите світ лише в чорно-білому кольорі?

— Ні. І у владі багато недоліків, але в опозиції ще більше. Наведу приклад. У 1994 році у складі парламентської делегації я був у США. Під дахом Капітолія зустрічаємося з американськими сенаторами, конгресменами. У них своя постійна конкуренція — між республіканцями і демократами. На одній із зустрічей виникла запекла словесна перепалка між сенаторами — республіканцем і демократом, до того ж сивочолими. Один нападав на президента, а другий захищав, мало не до бійки доходило. Я за голову схопився, не міг зрозуміти, як це може бути? Через чотири місяці приїжджає американська делегація до нас. І зустрічаємося з цими само американськими сенаторами під куполом нашого парламенту, вони сидять поруч. Почалася дискусія, американці стали говорити, що в нас щось не так із законодавством. Наш депутат не витримав — а у вас що було? Майже бійка! І от ці два американці, які в себе у Вашингтоні мало не чубилися, підскочили і стали навперебій хвалити свого президента. До того ж той, котрий критикував, сорочку на собі рвав: наш президент — найкращий і найдемократичніший! Америка — найкраща країна! І тоді до мене дійшло, в чому сила Америки: там патріоти у владі. Непатріотів там не обирають. Усередині країни вони критикують одне одного, але якщо виїхали за межі країни, партійні квитки залишають. Вони приїхали як парламентарії США, захищають інтереси своєї країни і президента.

А в нас виходить інакше: в опозиції перебувають лже-патріоти. Виїхавши за кордон за державний кошт, вони вважають своїм обов'язком облити брудом країну, Президента. Але вони не Президента бруднять, а країну. Хто ж нас тоді буде сприймати? Усередині країни може бути жорстка позиція. Але якщо виїхав за кордон і не можеш стримати язика — заший рота. Це як у родині. Якщо хто дожив до золотого чи срібного весілля, то це не означає, що в них ніколи не було сварок, проблем. Але чим відрізняється нормальна родина від божевільної? У нормальній сварка виникла й одразу вирішилась. А в божевільній родині дружина бігає селом і розповідає, який чоловік ідіот, а чоловік п'є пиво із друзями й каже, яка його дружина дурна. Їх, двох дурнів, не шкода, а шкода їхніх дітей. Так і в нас були «батько» і «мати», які виїжджали за кордон, обливали брудом одне одного. Їх не шкода, а шкода нас, 46 мільйонів. Наша опозиція, на жаль, ще не виросла з коротких демократичних штанців, вона ще в памперсах ходить. Повинні прийти нові люди, справжні патріоти.

— А нині часто зустрічаєтеся з людьми? Чи не помітили, що навіть у тих, хто голосував за Партію регіонів, після низки реформ нової влади настрій, м'яко кажучи, підупав?

— Людей завжди лякають не труднощі, а невизначеність. А невизначеність виникає тоді, коли щось робиться, але інформація про це спотворюється, а люди не розуміють суті. Труднощі є. Але я намагаюся розмовляти з людьми мовою правди. Держава — це будинок. Якщо в будинку 20 років ремонт не робити, буде сипатися штукатурка, провалюватися підлога, текти вода, з'явиться грибок. Коли починається ремонт — в хаті півроку бруд, пісок на зубах... Але це треба пережити. Можна нічого не робити й чекати, коли на голову впаде стеля, або починати ремонт і терпіти незручності, бруд по вуха. Але через рік квартира буде чистенька, світленька, гарна. У державі трохи інша ситуація: будинок один, великий, а рішення про ремонт приймають керівники держави, влада. Краще було б, щоб «ремонт» у країні почав ще Леонід Данилович або Віктор Андрійович. Адже всі бачили, що скрізь валиться, але боялися, тому що до влади приходили політики. Як казав Черчілль, політик думає про свої майбутні вибори, а державний діяч — той, хто здатен на шкоду своєму рейтингу приймати рішення, життєво важливі для держави.

— Але ваш «ремонт» уже триває понад рік. Скільки ще терпіти — два, п'ять, десять?

— Зв'язок прямий: що міцніша буде єдність країни, що сильніша буде консолідація суспільства, міцніша політична стабільність, то швидше переборемо труднощі модернізації, ремонту нашого великого дому й увійдемо в наш світлий гарний будинок.

— А не хотіли б заради експерименту хоча б місяць пожити за мінімальну зарплату, пенсію або навіть середню зарплату по країні?

— Я жив у різних умовах і не народився депутатом, професором чи доктором наук. Народився у простій сільській родині, потім батько за комсомольською путівкою переїхав піднімати Донбас, у батьків було сім класів освіти. Я пройшов «Крим і Рим», бачив життя в різних відтінках. Тільки робота, єдність народу, консолідація влади й віра людей може підняти країну й перебороти всі труднощі.

— Зважаючи на все, ви працеголік. А чим ще цікавитеся, крім політики?

— Я втомлююся тільки від байдикування, неробство мене обтяжує. І так з молодості. Тоді займався важкою атлетикою, нині здійснюю щоденні прогулянки по три кілометри у швидкому темпі, роблю зарядку, гуляю із собакою, люблю книжки, друзів. За своє життя не викурив ні однієї цигарки, не п'ю. Мій величезний недолік — не кермую машиною. Хоча їздив верхи на коні, коли служив на кордоні.

— Ви так добре диригуєте в парламенті, а не займалися музикою?

— Ні, але моє покоління — це час Володимира Висоцького. Він був моїм кумиром, у мене теж була гітара, я на ній грав і пісні співав.

— Чому ви розмовляєте тільки російською мовою? Адже наш Президент, теж виходець із Донбасу, вивчив українську мову.

— Я розмовляю українською мовою ще краще, ніж російською. Політик і чиновник повинні розмовляти тією мовою, якою тебе більше хочуть чути й розуміють люди. Якою мовою звертаються, такою треба й відповідати що в Донецьку, що у Львові. Не народ під чиновника має підлаштовуватися, а чиновник під народ.

Сьогодні в Росії потихеньку відходить слово «руський», там кажуть: «Ми — росіяни», як американці. Росіяни — це і татарин, і чеченець, і росіянин.

Україна — теж багатонаціональна країна. Треба почати хоча б із того, щоб не випинати титульні нації. Дурнів вистачає у всіх націях, як і розумних людей. Що міцніша єдність людей, консолідація суспільства, стабільність країни, то швидше рухатимемося вперед — до економічного процвітання і соціального благополуччя.

Розмову вела Юліана ШЕВЧУК.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Михайло ЧЕЧЕТОВ, народний депутат України другого, п'ятого та шостого скликань, перший заступник голови фракції Партії регіонів у Верховній Раді. Народився 3 жовтня 1953 року в селі Любимовка Курської області. Працював шахтарем на Донбасі, в 1979 році закінчив Харківський інженерно-економічний інститут за фахом «економіка та організація гірничої промисловості». У 1982—1994 роках займався науково-педагогічною діяльністю. У 1998—1999 роках — заступник міністра економіки України. 1999—2005 роки — перший заступник, глава Фонду держмайна України. Кандидат економічних наук, доктор наук з державного управління, професор. Заслужений економіст України. Автор понад 500 науково-публіцистичних робіт. Одружений, має доньку, внучку та онука.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків, вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Комара М.С.:

Ковтонюка Олександра Олександровича (номер посвідчення 136/46),

Можейка В'ячеслава Михайловича (номер посвідчення 136/29);

народного депутата України Олійника В.М.:

Олексієнка Петра Григоровича (номер посвідчення 489/31),

Потягайла В'ячеслава Ігоровича (номер посвідчення 489/46);

народного депутата України Плотнікова О.В.:

Міняйла Віктора Володимировича (номер посвідчення 135/12);

народного депутата України Стойка І.М.:

Банадиги Ольги Омелянівни (номер посвідчення 377/18),

М'якуша Ігоря Михайловича (номер посвідчення 377/12).

народного депутата України Ар'єва В.І.:

Дідуха Володимира Івановича (номер посвідчення 341/04),

Зайченка Руслана Петровича (номер посвідчення 341/05),

Зіневича Валерія Станіславовича (номер посвідчення 341/16),

Ликтея Володимира Іларійовича (номер посвідчення 341/13),

Любінця Олега Миколайовича (номер посвідчення 341/12),

Матіїва Романа Івановича (номер посвідчення 341/11),

Матяша Ростислава Миколайовича (номер посвідчення 341/24),

Українця Михайла Григоровича (номер посвідчення 341/10);

народного депутата України Бабуріна О.В.:

Алексєєвої Галини Федорівни (номер посвідчення 416/14),

Колеснікова Анатолія Петровича (номер посвідчення 416/10),

Літовки Миколи Миколайовича (номер посвідчення 416/21);

народного депутата України Чуднова В.М.:

Остафійчука Степана Івановича (номер посвідчення 502/14),

Поліщука Олега Миколайовича (номер посвідчення 502/39),

Яковенка Миколи Григоровича (номер посвідчення 502/32).

Управління кадрів.

Саморегулятивне об'єднання страховиків — надійний партнер держави

Демократичний курс України передбачає свободу кожного, у тому числі і підприємця, на розвиток власної справи зі своєю унікальністю. Проте якщо кожен бізнес встановлюватиме свої правила для клієнтів, громадяни просто розгубляться у різноманітті пропозицій.

Бізнес має створювати асоціації

Вільний ринок — це одна із головних умов розвитку демократичного суспільства. Щоб він не перетворювався на базар, у ньому мають існувати об'єктивні правила ведення бізнесу, а також діяти відповідні важелі регулювання. Контроль та регулювання державою діяльності кожного підприємця є досить громіздкою та бюрократичною процедурою. Отже, для того, щоб ринок функціонував вільно та розвивався на користь клієнтів, самі компанії повинні об'єднуватись у спеціалізовані асоціації — створювати саморегулятивні структури.

Діалог держави з такими організаціями повинен тривати постійно. Це вигідно обом сторонам. По-перше, держава може делегувати низку функцій саморегулятивним організаціям. Наприклад, збір статистичних та звітних даних від кожного суб'єкта ринку краще здійснюватиме саме профільна асоціація, яка розмовляє з підприємцями однією мовою. Програмне забезпечення та інше обладнання державного регулятора нині не відповідає вимогам сучасності та не надає можливості для ефективної роботи із профільною звітністю, часто не враховує дрібниць спеціалізованої діяльності, за рахунок чого затримується розгляд документів.

Міжнародний досвід та українські реалії

У розвинених країнах функції накопичення, обробки та зберігання інформації делегуються уповноваженим органом саморегулятивним організаціям, які надають державному регулятору вже зведений звіт про розвиток галузі та пропонують зміни, які можуть поліпшити роботу в цій сфері. Приміром, 27 липня 2010 року Російська Федерація ухвалила федеральний закон № 225-ФЗ «Про обов'язкове страхування цивільної відповідальності власника небезпечного об'єкта за заподіяння шкоди в результаті аварії на небезпечному об'єкті». Цим нормативним актом передбачена взаємодія страхових організацій в рамках професійного об'єднання — Національного союзу страховиків відповідальності. Основними цілями цієї асоціації є забезпечення взаємодії страховиків у рамках вищезазначеного закону, затвердження стандартів і правил професійної діяльності при здійсненні обов'язкового страхування, а також контроль за здійсненням страховими організаціями виплат.

Як правило, підприємці, які працюють в одній галузі, краще розуміють потреби ринку, тонкощі своєї справи та можуть запропонувати ефективніші інструменти регулювання кожної ситуації. Якщо вони обговорюватимуть різні варіанти вдосконалення власної роботи у профільних саморегулятивних організаціях, обиратимуть найвдаліший проект та рекомендуватимуть його органам державної влади з відповідною аргументацією, то процес прийняття цього рішення та впровадження його у життя значно скоротиться. А час — це гроші. Тож самі учасники ринку отримують можливість ефективно впливати на розвиток галузі саме через саморегулятивні організації.

У страховому ринку, за світовим досвідом, відбувається ефективний розвиток тоді, коли враховується принцип оптимальності державного регулювання. Це означає, що держава регулює діяльність учасників ринку лише у виняткових випадках, коли це абсолютно необхідно, а в усіх інших — делегує частину своїх повноважень професійним учасникам ринку, які об'єднуються у саморегулятивну організацію. За таким принципом діє, приміром, Інститут лондонських страховиків — асоціація андеррайтерів у сфері страхування морських та авіаційних ризиків, а також вантажів, яку засновано у 1884 році в Лондоні. Одним з напрямків діяльності Інституту є статистика й аналіз причин аварійності світового торговельного флоту. Ця асоціація розробила стандартні, уніфіковані умови страхування вантажів, які застосовують страхові компанії в більшості країн світу.

Враховуючи велику кількість страхових компаній, що не входять до професійних об'єднань, державний регулятор об'єктивно не може проводити обговорення та консультування з кожним окремим учасником ринку, оскільки це потребує великих ресурсних затрат — час на обговорення. Консультування з окремими представниками ринку не забезпечує репрезентативності. А обробка великої кількості розрізнених коментарів та побажань взагалі може затягнути весь процес на невизначений термін. Тому членство страховиків у саморегулятивному об'єднанні має бути обов'язковим. Приміром, у Польщі діє Польська страхова палата, яка утворена в 1990 році. Всі страхові товариства, зареєстровані в цій країні, є її членами. Спочатку членство було добровільним, а з 1995 року — обов'язкове.

Як свідчить світовий досвід, зокрема, Європейського комітету страховиків (CEA), Міжнародної асоціації страхових і перестрахових посередників (BIPAR), Міжнародного союзу страховиків технічних ризиків, Міжнародної асоціації страхування кредитів та поручительств (ICISA), та інші вагомі функції щодо розвитку страхового ринку можуть покладатися на саморегулятивну організацію. Розроблені професійними учасниками саморегулятивної організації ринку страхових послуг правила та стандарти страхової діяльності мають бути погоджені з державним регулятором, обговорені із споживачами, та діяти як доскональний та реальний інструмент регулювання. Порушення правил, принципів та стандартів саморегулятивної організації призводитиме до вжиття заходів впливу. Таке визнання можливе тільки за наявності прямих норм у Законі України «Про страхування».

Довіряти, але перевіряти

Про ефективність системи саморегулювання можна робити висновки на основі кількісного аналізу впливу рішення на подальший розвиток галузі. Ще такий аналіз називають «cost-benefit analysis» — аналіз співвідношення необхідних витрачених ресурсів до тих переваг, які будуть отримані в результаті прийняття та виконання рішення.

На допомогу державному регулятору у здійсненні такого аналізу логічно було б залучити профільні саморегулятивні організації. Проте здійснюватися робота повинна у досить простий спосіб, який можна було б з легкістю перевірити. Найефективніше це реалізувати за допомогою електронного документообігу та спеціальних баз даних. Відповідно й уся звітність страхових компаній на контроль регулятору повинні подаватися в електронному вигляді у формалізованих таблицях та електронною поштою, що заощадить час та буде зручним регулятору та компаніям.

Варто частково передати саморегулятивній організації такі функції державного регулятора: контроль за достовірністю інформації, що надається учасниками ринків фінансових послуг; встановлення порядку розкриття інформації та складення звітності учасниками ринків фінансових послуг, ведення інформаційної бази даних, що ведеться з метою регулювання ринків фінансових послуг та затвердження переліку внутрішніх положень та процедур, які повинна розробити та затвердити кредитна спілка для забезпечення своєї ефективної та безпечної діяльності.

Відповідний закон на часі

Деякі з цих функцій уже виконують відповідні асоціації на страховому ринку України, але це здійснюється фрагментарно без належного законодавчого забезпечення.

Для належного виконання поставлених завдань саморегулятивна організація повинна мати право контролювати дотримання її членами законодавства та затверджених саморегулятивною організацією правил, нормативів і вимог. У разі порушення страховиком законодавства та прийнятих саморегулятивною організацією правил до нього можуть застосовуватись встановлені заходи впливу, аж до виключення компанії з числа членів організації. При цьому у разі неможливості члена забезпечити виконання ліцензійних умов саморегулятивна організація повинна мати зобов'язання звернутися до державного регулятора з пропозицією про анулювання ліцензій. У свою чергу, страховики повинні мати право оскаржити у суді рішення саморегулятивної організації щодо застосування до них заходів впливу.

Для прийняття нормативних актів державного регулятора потрібно проводити громадське обговорення, аби згенерувати єдину позицію з тих пропозицій, які надають три асоціації, плюс окремі суб'єкти ринку.

З одного боку, що більше представлено ідей, то ефективніше рішення можна прийняти, розглянувши усі проекти, обговоривши переваги та недоліки кожного та в результаті розробити ще один, який враховував би максимум переваг при мінімумі недоліків та ризиків.

З другого боку, такий процес потребує колосальних затрат. Проводяться «круглі столи» з обговорення, створюються профільні робочі групи, згодом презентується перший варіант комплексного рішення, проходить вже обговорення нового проекту, вносяться зміни, знову відбувається презентація, доопрацювання і ще невідомо скільки часу мине, доки рішення зможе набути форми законопроекту, а потім пройти усі процедури його прийняття для впровадження у практику. Як наслідок реформування страхової галузі відбувається вкрай тяжко та повільно. У свою чергу, це впливає на рівень інвестиційної привабливості країни та конкурентоспроможності страхового ринку.

Усі процеси з'ясування позицій та вироблення комплексного рішення може взяти на себе профільна саморегулятивна організація, запрошуючи до складу робочих груп експертів державного регулятора. А вже з етапу утворення законопроекту мають підключатися інші державні органи та доводити справу до кінця. Ефективніше організувати процес можна лише тоді, коли відповідальність чітко визначена та перебуває в одного суб'єкта ринку.

На мою думку, однієї профільної саморегулятивної організації цілком достатньо для організації взаємодії страховиків між собою та постійної роботи з державними органами.

Ефективна взаємодія усіх суб'єктів ринку з державою можлива за наявності єдиної консолідованої позиції зі сторони компаній, а таку позицію можна виробити лише за допомогою єдиної саморегулятивної організації, до складу якої увійдуть усі учасники ринку. Така організація має працювати у визначеному законом порядку та сприяти розвитку ринку. І найближчим часом такий закон буде ухвалено.

Андрій ПІНЧУК, народний депутат (Партія регіонів).

ДОВІДКОВО

Нині на страховому ринку України діє три добровільні професійні об'єднання: Ліга страхових організацій України, Асоціація «Страховий бізнес» та Українська федерація убезпечення. Загальна чисельність членів в об'єднаннях не перевищує 130 страхових компаній, а це — 27 відсотків від їх загальної кількості. На зазначену групу припадає 60 відсотків страхових платежів і понад 95 відсотків страхових виплат, а на решту (335 страхових компаній) усього 40 відсотків платежів і лише 5 відсотків виплат. Це свідчить про недостатній рівень інституціонального розвитку на страховому ринку.

ДО РЕЧІ

Це підтверджується практикою роботи Європейського комітету страховиків (CEA), який передбачає членство у цій поважній міжнародній організації лише одного уповноваженого об'єднання від національного страхового ринку.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Законопроект обговорять з урахуванням думки Президента

Йдеться про нову редакцію закону про вищу освіту, що у муках народжується років з десять. Народні депутати планували розглянути його і прийняти в першому читанні. На жаль, обговорення довгоочікуваного документа відкладено. Причина вагома: очікуються пропозиції Президента Віктора Януковича.

Автор законопроекту — Кабінет Міністрів. Він, на думку голови Комітету Верховної Ради з питань науки та освіти Максима Луцького ***(на знімку)***, урахував альтернативні ідеї як політиків, так і професіоналів. У свою чергу, робоча група, створена делегатами минулого вчительського з'їзду, зняла багато конфліктних питань. Остаточний варіант закону, зрозуміло, з'явиться після другого читання, а до цього, треба думати, у сесійній залі буде поламано вже народними депутатами ще чимало дискусійних списів. В одному переконаний: наступний навчальний рік ВНЗ почнуть із новим законом. Безперечно й інше — задовольнить він не всіх.

Скажімо, ректори аграрних вузів (втім, як і інших галузевих) категорично проти того, щоб підпорядковуватися МОНМСу, але уряд це питання вже відрегулював; вони не приймають цифру 140 (мінімальний прохідний бал для вступників замість сьогоднішніх 124). Багато хто виступає проти жорсткої адміністративної вертикалі, недостатньої автономізації університетів, преференцій для абітурієнтів, які закінчили підготовчі відділення, надання права студентам обирати дисципліни. Свою позицію вони виклали Президентові, який і висловить свою точку зору...

У новій редакції закону про вищу освіту, нарікають його опоненти, не передбачені обміни учасниками навчального процесу всередині країни й із закордонними закладами, що суперечить головному принципу Болонської системи «Мобільність!».

У новій редакції закону про вищу освіту, нарікають його опоненти, не передбачені обміни учасниками навчального процесу всередині країни й із закордонними закладами, що суперечить головному принципу Болонської системи «Мобільність!». Студент за своїм фахом може вчитися спочатку в Сумах, потім у столиці, а одержувати диплом у Парижі. Вибір має бути й у викладача, вважають противники безальтернативного проекту.

Що влаштовує у ньому більшість?

— скасування ступеня фахівця (залишаються бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук);
— підвищення стипендії студентам до рівня мінімальної зарплати;
— надання вузам права на господарську діяльність і фінансову самостійність;
— підвищення ролі шкільного атестата, а отже, авторитету вчителя;
— зміна класифікації вузів та інші нововведення;
— узаконене зовнішнє незалежне оцінювання.

Але бакалавріат так і не вважається вищою освітою, а студентів, викритих у плагіаті, суворо каратимуть аж до виключення. Це навряд чи подобається студеям...

Досконалого проекту, як і закону, не буває. Головне — щоб він діяв. Одержавши пропозиції від глави держави, остаточне слово скажуть парламентарії.

Іван ІЛЛЯШ.

Самі компанії повинні створювати саморегулятивні структури

Ціна влади — або безцінна влада

«Богові поклони, а попам мільйони»
(Українське народне прислів'я).

ТОЧКА ЗОРУ

Дочекались! Нарешті демократія переможе. Верховна Рада ухвалила новий-старий Закон «Про вибори народних депутатів України», за яким хочеш голосуй за партію, а хочеш — за її прихильника, що йде безпосередньо до народу по виборчому округу, тобто справді народний, а не партійний кандидат!!! Усі в захваті: і парламентська більшість, що мріяла про такий закон, і неузаконена опозиція, яка боролась проти такого формату майбутніх виборів, але разом 366 голосів — саме такою є ціна майбутньої влади, яка за формою та змістом є, по суті, однаковою — що на волі, що у тюрмі...

Обираємо представників народу чи лобістів бізнесових інтересів?

Уже з перших днів власники партійних списків та монополісти на територію виборчих округів розпочали активну кампанію з добору та розстановки кадрів на майбутні депутатські мандати. Формуються нові ціни на місця під сонцем, які, незважаючи на глибокі кризові явища в світовій економіці, затьмарюють не тільки свідомість, а й розум. Мандатники для досягнення власної мрії мають «здати» до 5 мільйонів чи то в гривнях, чи зеленими — поки що триває дискусія, а кандидати за списками і того більше — гарантувати до партійної казни.

Що зрештою відбувається — сказ, чи торжество демократії? Чому та ради чого такі шалені ставки і такі «патріотичні» бажання за будь-яку ціну потрапити до Верховної Ради — єдиного законодавчого органу в державі. Адже основною функцією парламенту і за його природою, і за змістом, є розробка та ухвалення законодавчих актів, за якими повинна жити і розвиватись вся країна, а не її «найкращі» представники.

Водночас за 20 років незалежності ухвалено більш як чотири тисячі законів, які мають забезпечити створення ефективної економіки, високі світові стандарти життя, гарантувати права і свободи, розвинуту соціальну, культурну і духовну сфери, забезпечену старість та щасливе дитинство всім без винятку, адже перед законом у нас всі рівні. Мета, звісно, благородна, але занадто висока ціна її досягнення на шляху до робочого парламентського місця. Натомість не досить гарний кінцевий результат законотворення у реальному житті.

Варто лише замислитись над тим, чи змінився принципово стан соціально-економічного розвитку за роки незалежності і яку роль у цих процесах відіграють парламентські вибори та як впливає на реалії життя народна воля.

Практично впродовж згаданого періоду в парламенті присутні ті самі політичні сили, які лише змінюють свою полярність шляхом переходу з провладної більшості до парламентської опозиції. По суті, не так активно змінюється й персональний склад народних обранців, сталою є група парламентаріїв, що за час своєї роботи зі зрілого віку перейшли до лав заслужених пенсіонерів, а в їхніх резюме твердо виписано, що вони є незмінними народними обранцями 1, 2, 3, 4, 5, 6 скликань. До цього ще додається й той чинник, що у складі парламентів останніх скликань більшає представників заможної частини народу, які з честю та радістю поповнюють лави вітчизняних мільйонерів.

На перший погляд, перелічені чинники сталої кадрової політики у законотворенні, безперечно, приречені позитивно впливати на якість творення норм життя у всіх його сферах. Водночас наявна, не зовсім вдала, практика законотворчого лобізму тих чи інших груп, що представляють різні бізнесові інтереси, розмиває правове поле і створює ідеальне середовище для конфлікту інтересів, суперечностей і війни законів, у якому надзвичайно швидко збільшуються статки суб'єктів законодавчої ініціативи.

Суспільство отримало чимало нових законів про молоко, м'ясо, мед, бджоли, метал, ліси та надра — все, що повинно рухати на кращий рівень життя та добробут громадян, саме тих, хто делегував під купол своїх представників.

А що має з цього простий пересічний громадянин України? Як змінюється соціальний паспорт нашої держави? Стан розвитку будь-якої країни можна оцінювати принаймні за такими ключовими чинниками,

ЦИФРА

За офіційними статистичними даними, на цей час з кожних десяти громадян України три мають статус пенсіонера. Середній розмір пенсій в Україні у перерахунку на долари США на початок 2009 року становив 116,7, що менше, ніж у Білорусі (177) та Російській Федерації (154,7). Станом на 1 січня 2010 року середній розмір пенсій в Україні становив 125,1 дол. США, на 1 квітня 2010 року — 131,1 дол. США, на 1 липня 2010 року — 139,6 дол. США. Така динаміка принципово не змінилась і на сьогодні.

як рівень життя пенсіонерів і молоді, що є свідченням того, як держава вшановує минуле і працю тих, хто його формував, та як влада дбає за майбутнє, або про тих, хто завтра створюватиме духовні й матеріальні цінності суспільства.

Звернімось до офіційних висновків державних інституцій, які постійно здійснюють контроль за дотриманням норм чинного законодавства, особливо в частині фінансового забезпечення і утримання різних верств населення.

За результатами проведених аудитів у минулих роках Рахункова палата не раз звертала увагу всіх гілок влади на недоліки реального стану використання державних коштів, спрямованих на соціальний захист пенсіонерів та молоді. Незважаючи на активну палітру урядових та парламентських змін, стан справ із року в рік у цій сфері кардинально не змінюється. Рахункова палата у своїх висновках, адресованих парламенту та уряду зазначає: «...Не досягається мета державної політики щодо забезпечення повноцінної життєдіяльності однієї з найвразливіших верств населення (людей похилого віку та інвалідів). Причинами цього стало неповне нормативно-правове забезпечення, відсутність цілісної системи соціального обслуговування та взаємодії між центральними та місцевими органами влади». Підтвердженням цього висновку є те, що законодавчо визначене право ветеранів війни на соціальний захист у 2009—2010 роках, як і раніше, обмежувалось в частині забезпечення інвалідів війни автомобілями, визначення щорічної разової грошової допомоги, забезпечення їх санаторним лікуванням та виплати компенсацій за невикористану путівку на санаторно-курортне лікування. Розміри щорічної разової грошової допомоги ветеранам війни встановлені в абсолютних розмірах, які становили лише 3,5—17,8 відсотка від розмірів, передбачених законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та «Про жертви нацистських переслідувань». Як і в минулих роках, таке виконання норм законів призвело до численних звернень ветеранів до органів правосуддя. Сума коштів, що підлягає виплаті за рішеннями судів станом на 30.12.2011, становить 147 млн. гривень.

Або інша статистика за матеріалами аудитів. Рівень забезпеченості інвалідів війни автомобілями є вкрай низьким: у 2009 році — 0,2 відсотка, у 2010-му — 9 відсотків від потреби. А забезпечення санаторно-курортним лікуванням у ці роки становить відповідно 41 та 36 відсотків.

Водночас в Україні збільшується фізичне навантаження на осіб пенсійного віку, які змушені працювати після виходу на заслужений відпочинок. А пенсійна реформа, яка триває, передбачає збільшення пенсійного віку, щоб життя, як кажуть, не здавалось медом. Відносно молодіжної політики ситуація також спонукає до серйозних роздумів та висновків. У матеріалах парламентських слухань про становище молоді в Україні, схвалених постановою Верховної Ради України від 3 лютого 2011 року, зазначено, що стан роботи щодо формування здорового способу життя молоді залишається складним, а іноді навіть загрозливим для національної безпеки України. Спостерігається тенденція зростання захворювань на ВІЛ-інфекцію. За останні 10 років частка хворих на наркоманію серед неповнолітніх збільшилась у 6—8 разів. В Україні палять 45 відсотків юнаків, 35 відсотків дівчат, вживають алкоголь 68 відсотків хлопців і 64 — дівчат, а 13 відсотків молоді вживають марихуану чи гашиш. Кожна шоста дитина в Україні народжується з відхиленнями від норми.

Проблеми, якими опікується сьогодні молодь і які є життєво важливими для формування майбутнього, абсолютно не торкаються планів дій місцевої влади. В результаті опитування, проведеного Центром соціальних експертиз інституту соціології НАН України (у 2010 році) — 73 відсотки опитуваних серед основних напрямів молодіжної політики виділяють соціально-економічні питання (забезпечення житлом, транспортом, побутові послуги, доступні кредити, професійна підготовка, працевлаштування), натомість 48 відсотків опитуваних стурбовані підтримкою молодих родин, 45 відсотків мають потребу в активнішому впровадженні програм з оздоровлення та охорони здоров'я.

Це ті реалії молодіжного життя, які повинні стати в основі державної молодіжної політики. Чи почує влада побажання майбутнього нації? Залишається тільки сподіватись.

Ось два приклади аж ніяк не повної складової життя пенсіонерів та молоді — минулого та майбутнього України, а ціна та наслідки не втішні.

За коефіцієнтом народжуваності, порівняно з країнами СНД, Україна має найнижчий показник, який з 12,6 у 1990 році зменшився до 11 у 2008-му. Для прикладу, в Російській Федерації цей показник становив у 1990 році 13,4 та 12,1 у 2008 році (кількість народжених на 1000 населення). Водночас коефіцієнт смертності у зазначених роках залишається одним із найвищих серед країн СНД і значно зріс з 1990 року. Так, у 1990 році на 1000 населення коефіцієнт становив 12,1, а у 2008-му — 16,3, не кращі співвідношення припадають і на теперішній час (Соціальні індикатори рівня життя влади. Державний комітет статистики. Київ. 2009 рік).

Такою є загальна картина соціального життя країни, над поліпшенням якої ламають списи всі політичні сили, що прагнуть до влади і переймаються сучасним законотворенням заради кращого життя, європейських стандартів і цивілізованого майбутнього нації.

А на противагу цій сумній статистиці варто нагадати ще одну, абсолютно зворотну динаміку сучасного розвитку, про що часто пишуть засоби масової інформації. Для «благих» справ та творення законів держави «терністу» дорогу до складу Верховної Ради України у третьому скликанні пробили 110 народних депутатів-мільйонерів, у четвертому скликанні — понад 200, а у п'ятому та шостому скликаннях кількість депутатів з такими статками перевалила за 300 чоловік.

З апетитами чиновників не вистачить жодних податків

Новий виток світової економічної кризи примушує навіть багаті країни шукати резерви, скорочувати витрати, в першу чергу, бюджетних коштів. З огляду на це особливої уваги заслуговує Звіт Рахункової палати України за 2010 рік, який нещодавно розглянув Комітет Верховної Ради України з питань бюджету.

Загальновідомо, що ефективне та надійне управління державними фінансовими і матеріальними ресурсами та дієвість рішень органів влади залежить від забезпечення цільового й ефективного використання бюджетних коштів. Але, як свідчить вищезгаданий звіт, у ході проведення контрольно-аналітичних перевірок торік виявлено всілякого роду незаконного, у тім числі нецільового, використання коштів бюджету та державних цільових фондів, а також порушень і недоліків при адмініструванні доходів державного бюджету на загальну суму 52 мільярди гривень. А це, між іншим, — шоста частина минулорічного держбюджету. Тобто ці величезні суми могли бути витрачені чиновниками різних рівнів зі значно більшою користю для суспільства, сприяти розв'язанню багатьох нагальних економічних та соціальних проблем.

Наведу лише кілька прикладів зі Звіту Рахункової палати України, хоча переважна більшість

порушень стосується 2009 року.

Про закупівлі та субвенції

«Порушення вимог законодавства щодо закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти стали вже українською традицією», — цитую звіт. І такі порушення виявляються в ході проведення кожного п'ятого контрольного заходу. Загальний обсяг їх у 2010 році становив 850 мільйонів гривень, або 5,3 відсотка від загальної суми правопорушень.

Аудитом ефективності використання у 2008—2009 роках і І півріччі 2010 року субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг виявлено численні факти незаконного авансування і відволікання коштів на оплату ще не наданих підприємствами послуг. На загальну суму 1 мільярд 245,1 мільйона гривень. Виходячи з цього та інших прорахунків у цій сфері, Рахункова палата дійшла цілком слушного висновку про те, що в Україні не створено ефективної системи управління коштами субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та субсидій з оплати житлово-комунальних послуг. Як наслідок, не забезпечуються принципи соціального захисту, рівність при розподілі суспільного доходу, споживачі не отримують якісних послуг за обґрунтованими тарифами.

Майже на два мільярди (1860,3 мільйона гривень) незаконно збільшили обсяги дотацій та субвенцій на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з водопостачання та водовідведення у 2008—2009 роках. Недосконале нормативно-правове регулювання питань щодо використання субвенції призвело до безсистемного, з порушеннями Бюджетного кодексу України, управління державними коштами та відшкодування суб'єктам господарювання. Зрозуміло, що через ці дії постраждали інші напрями, затверджені в державному та місцевому бюджетах.

Варто згадати також і про неправочинні управлінські рішення, допущені Державною іпотечною установою. Всупереч передбаченому законом фінансуванню операцій комерційних банків із надання громадянам іпотечних кредитів для завершення будівництва житла зі ступенем готовності більш як 70 відсотків, кошти витрача-

В їхніх резюме твердо виписано, що вони є незмінними народними обранцями 1, 2, 3, 4, 5, 6 скликань

Звідси неважко здогадатись, чому за 20 років здобутої незалежності багатіють одні й ті самі, а переважна більшість населення ледь животіє. Про середній клас, який утверджується і саморозвивається в інших державах, у нас залишається тільки мріяти. А з таким арсеналом народних обранців, звісно, що людські проблеми знедолених та людські біди залишаються на шпальтах і гаслах передвиборних програм. Тож до здобутків «золотої верхівки» передусім можна зарахувати:

— катастрофічне зменшення населення України;

— зростання тарифів на комунальні послуги та погашення їх за рахунок громадян України;

— зростання цін на продукти харчування, товари першої необхідності;

— збільшення пенсійного віку;

— знецінення грошових заощаджень громадян;

— практичне скорочення зростання заробітної плати у більшості сфер і галузей економіки, соціальної сфери та найнижчий її рівень у відношенні до інших країн, які також переживають світову фінансово-економічну кризу;

— зростання зовнішнього і внутрішнього державного боргу;

— ліквідація виробничої та соціально-культурної інфраструктури у сільській місцевості;

— роздержавлення та приватизація стратегічних об'єктів економіки, природних ресурсів та державного майна...

Цей перелік можна продовжувати, але більшість «напрацьованого» для блага народу давно всім відома. Та це нагадування не для олігархічної групи законотворців, що прагнуть раз і назавжди приватизувати депутатські мандати, а для простих українців, голоси яких приводять до престолу «патріотів нації».

Доти, доки у владі перестане зашкалювати рейтинг олігархів, доти, доки в єдиному законодавчому органі країни — Верховній Раді України не буде забезпечено широке представництво українського народу, який покликаний виконати свою історичну місію — не лобіювати закони під власні корпоративні інтереси, а формувати правове поле для забезпечення загальнодержавних процесів, у якого пріоритетом мають бути людські цінності та мораль — доти країна тупцюватиме на місці, пригинаючись перед сусідами, закордонними спонсорами, радниками та експертами.

Біда не в тім, що при владі багаті, а в тім, що багаті лише ті, хто при владі

Цей вислів варто повторювати, щоб замислитись, чому з року в рік ми маємо лише те, що маємо. І не сусіди тут винні, а ми самі, які, відкривши рота та розпустивши вуха, слухаємо на кожних виборчих перегонах тих, кого бачимо у реальних діях десятки років, беручи з їхніх рук черговий виборчий пакунок з набором харчових продуктів, вартість якого обов'язково ляже після виборів тягарем на зарплату і пенсію всієї громади, бо вони вимиють, заберуть, задушать, розкрадуть, роздерибанять — при нашій з вами всенародній підтримці.

Ціна влади давно зрозуміла — що бідніший народ, то дешевша, підкупніша та зрадницька влада. А ось чи варто народу бити поклони та мовчки з опущеною головою йти на сповідь не своїх, а її гріхів?..

А що робити їй — владі — саме у такій ситуації? Варто справедливо зазначити, що як ніколи, влада сьогодні намагається себе знайти. Реальний пошук шляхів виходу з критичної ситуації — активні спроби утвердитись на європейському просторі, адже Україна за своєю природою та історичною місією завжди прагнула до об'єднання та утвердження миру і справедливості. З другого боку, робляться всі спроби для того, щоб найближчий сусід зі Сходу почув і зрозумів, що від нас дуже багато залежить. І цінові параметри великої геополітики не лише у вартості газу, а у нашій добросусідській солідарності. Незважаючи, що в арсеналі перших напрацювань влади домінує не зовсім вдалий критерій кадрового підбору тих, хто вболіває тільки за футбольний клуб «Шахтар», все-таки вдається утримати надзвичайно шалений натиск світового фінансового розвалу.

СТАТИСТИКА

За даними Держкомстату, останні десять років коефіцієнт народжуваності, смертності та природного приросту населення становить: кількість народжених у 1990 році — 657,2 тисячі осіб, у 2009-му — 512,5 тисячі. Кількість померлих у 1990 році — 629,6 тисячі чоловік, а в 2009-му — 706,7 тисячі.

Етап випробувань відбувся, всім роздано обіцянки за вклад у загальнодержавну справу, їм фортуна посміхнулась — хто отримав за працю крісло міністра, хто область і край майже у спадщину, а хто просто картку депутата та можливість впливати на законотворення у власних інтересах.

Але чи змінило це загальний стан справ в Україні? Трохи вище перераховано здобутки «нової владної» еліти в парламенті — закони, які практично не впливають на поліпшення соціально-економічного розвитку держави, бо більшість громадян не відчула не тільки зрушень на краще, а й навпаки.

З огляду на упереджених негативних тенденцій, необхідно терміново запроваджувати екстремальні заходи санації влади. Для цього кадрова політика не повинна базуватись на наданні переваги лише за регіональними чи родинними ознаками, а передусім на досвіді та професіоналізмі у тій чи іншій сферах. Треба принципово позбутись продажу депутатських місць у парламенті України, адже присутність тих, хто купує місця під найвищим куполом країни, за останні десять років не змінила життя держави на краще, тобто вони не можуть і не повинні бути єдиним регулятором сучасного суспільного розвитку. Їх подальше перебування чи то в законодавчій, чи у виконавчій владі зрештою може привести країну до аналогій перебігу подій антидержавних рухів, які відбулися нещодавно у країнах Близького Сходу...

Чи потрібна нам сьогодні така перспектива? Звісно, ні... Україна та її народ втомились від очікувань випробувань, революцій, реформ. Майже щорічна зміна влади з одного політичного поля на інше абсолютно не впливає на позитив у соціально-економічному розвитку держави. На сучасному етапі вкрай необхідна стабільність у політичному і культурному житті держави з тим, щоб рухатись вперед.

Все, що продається, працює тільки на себе, або на чужого

Саме тому, щоб не трапилось чергових владних змін — передусім треба переглянути методи сучасного державотворення і формування самої влади. Бо все, що продається, перестає бути цінним, прозорим, ефективним, а головне — воно стає чужим, адже працює тільки на себе, або на чужого. **Історія та час повинні навчати. Зрозуміло одне: якщо за існуючим принципом і далі формуватиметься влада, так проводитимуться вибори та продаватимуться мандати, то все залишатиметься абсолютно без змін — політичне протистояння Схід — Захід, позиція — опозиція і закони, що не творяться, а лобіюються і працюють на клан, а не на народ.**

Зрештою, ситуація змушує врахувати вимоги часу — де кожен повинен займатись своєю справою: представники народу мають творити закони для народу, бізнесмени — займатись бізнесом, влада — реалізовувати загальнодержавні принципи для суспільства та розвитку країни та її народу.

Шкода, дуже шкода... Велика, багата держава своїми людьми, котрі вистояли віками стільки лиха, біди і війн, своїми природними ресурсами — гори, моря, ліси, степи, поля і прекрасні родючі землі — і все це віддано на відкуп та у власність декількох сотень олігархічних ненажер, які мають свою «святу» державу там, де заховані їх золотовалютні рахунки і які висмоктують усю кров до останньої краплі з держави під назвою Україна. Вони так добре вивчили психологію українського народу, який завжди терпів до останнього, подивлюючись і прислуховуючись іноді до Заходу, а іноді до Сходу. Вони зрозуміли, що після помаранчевої революції з такого народу можна ліпити все, що завгодно, бо він втомився, зневірився і навіть став байдужим...

Свідченням цього вже є перші експерименти над народним замороченням — прийняття нового пенсійного закону — тиша, прийняття нового Податкового кодексу — тиша, запровадження адміністративної реформи та підготовки до радикальних змін у житлово-комунальній сфері, відповідно до яких все буде віддано на відкуп їхнім інтересам, і, нарешті — на порядку денному земельна реформа — хай йому грець, заберіть і останнє, щоб тільки мир, спокій, незалежність і їхні мільярдні статки.

Скоро Новий рік, нові вибори — голосуйте, радійте новим музичним фонтанам, гала-концертам, на дурняк отриманій олії та гречці. Терпіть, слухайте і сподівайтесь на світле майбутнє, на кращу долю і чесну владу! Демократія вкрай необхідна особливо сьогодні, коли прийшли вони і залишились ми — Народ. Варто розраховувати, зрештою, лише на справедливість, на час та Божу волю, адже такий народ вартий кращого життя, а для держави настав час не лише вшановувати ювілеї незалежності, а й повернутись обличчям до власної історії та її громадян.

P. S. Переконаний, що запропоновані роздуми викличуть іронію та єхидну посмішку у тих, хто вріс назавжди у парламентське крісло і кому ця країна давно вже паралельна, однак сподіваюсь, що переважна більшість ошуканих простих і порядних громадян нашої країни на хвилину задумаються, зітхнуть і скажуть: «Досить!»...

Анатолій ЮХИМЧУК,
народний депутат України другого скликання.

ТОЧКА ЗОРУ

Банк — замість пам'ятника Тарасу Шевченку?

Міністр надзвичайних ситуацій України, депутат Закарпатської обласної ради Віктор Балога ***(на знімку)*** наполягає на збереженні Народної площі в Ужгороді в її нинішньому вигляді. Він категорично проти планів спорудження на цьому місці приміщення регіонального управління Національного банку, що також потребуватиме перенесення пам'ятника Тарасові Шевченку.

«Цій історії щонайменше п'ять років. Ще у 2005 році до мене, тоді голови облдержадміністрації, зверталися високопоставлені представники НБУ з пропозицією звести будинок для потреб цієї фінансової установи. Причому не деінде, а саме на Народній площі. На моє переконання, таке будівництво неможливе з багатьох принципових причин. Тому відмовив банкірам, натомість запропонував спорудити потрібні приміщення в іншому місці. НБУ взяв паузу. Тепер, після зміни керівництва Нацбанку, це питання постало знову, з тими ж претензіями», — каже він.

В. Балога вважає, що архітектурний ансамбль Народної площі має бути збережений у його нинішньому вигляді як завершений і гармонійний. Будь-які зміни, а тим більше поява нових будівель, спотворять відомий образ візитки Ужгорода, зашкодять улюбленому місцю відпочинку городян. У жодному разі не може бути й мови про перенесення пам'ятника Тарасові Шевченку, оскільки він був встановлений саме тут за ініціативи та фінансової підтримки громади міста.

«Уся закарпатська і ужгородська еліта рішуче виступає проти намірів банкірів. Експерти, історики, архітектори, мистецтвознавці, звичайні ужгородці в один голос говорять про недоцільність і згубність перебудови площі. Покажіть хоча б одну відому та авторитетну людину, яка підтримала б ідею спорудити будівлю НБУ на місці пам'ятника Шевченку! Особисто я таких людей не знаю. Упевнений, що будь-яке публічне обговорення чи навіть місцевий референдум лише підтвердить різку незгоду громади з планами змінити нинішній вигляд Народної площі», — вважає Балога.

За словами В. Балоги, не сприймає цю ідею і переважна більшість депутатів Закарпатської облради. Міський голова Ужгорода Віктор Погорелов також згоден, що будувати корпус НБУ на Народній площі і переносити для цього пам'ятник Т. Шевченку недоцільно з будь-яких міркувань. «Дуже добре, що є таке порозуміння, яке спирається на думку інтелігенції та всієї ужгородської громади. Місцева влада не може піти всупереч волі людей, своїх виборців. Це означає, що Народна площа буде збережена такою, якою вона є сьогодні», — відзначив урядовець.

Про це кореспондентові «Голосу України» повідомили в прес-службі Закарпатської облради.

Василь НИТКА.
Ужгород.

лися на придбання житла в будинках, уже введених в експлуатацію раніше. Причому схема безпосередньої закупівлі житла за державний кошт призвела до численних завищень вартості житла. Загалом Державною іпотечною установою здійснено нецільове використання коштів у сумі 1,5 мільярда гривень.

Про управління власністю

Не мав можливості надавати ефективну підтримку АПК призначений, власне, для цього «Аграрний фонд». Майже рік (від березня 2009 до початку 2010 року) на його відповідальному зберіганні перебувала аміачна селітра загальною вартістю 115,3 мільйона гривень. Така функція не притаманна фонду, а отже, кошти були використані геть зовсім неефективно. Зрозуміло, що сільгоспвиробникам така сума могла б допомогти вирішити багато нагальних проблем.

Добрими намірами встелена дорога відомо куди. Ця народна мудрість згадується, коли знайомишся із матеріалами про запровадження безоплатного оформлення та видачі громадянам державних актів на право власності на земельні ділянки. Внаслідок невиконання постанови КМУ щодо збільшення чисельності працівників, які б займалися, у тому числі, цим питанням, не було використано кошти, виділені для цього з бюджету. А на 2,5 мільйона зареєстрованих заяв станом на 8 січня 2010 року видано лише 685,5 тисячі державних актів, або 27,9 відсотка.

Про підтримку продовольчої програми і АПК

Не забезпечив КМУ в 2009 році й виконання власної постанови «Про заходи активізації роботи з розвитку тваринництва». Хоча, як показала практика, там, де недопрацювала держава, інші охоче заповнюють порожні ніші своєю недоброякісною продукцією. А потерпають здебільшого наші громадяни — якісне м'ясо перетворилося на малодоступний для багатьох сімей делікатес.

Не дуже переймалися урядові мужі й забезпеченням населення доступною вітчизняною плодово-ягідною продукцією. Принаймні 54,5 мільйона гривень так і не використали в 2009 році на закладання та нагляд за молодими садами, виноградниками та ягідниками, хоча в бюджеті ці кошти були. А тим часом в Україні навіть яблука вітчизняного виробництва стали рідкістю.

Загалом підтримку АПК з боку держави добре ілюструє історія з використанням коштів, виділених у 2009 році на підтримку розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Мінпромполітики розподілило для цього 35 мільйонів гривень між областями без урахування наявних у регіонах потреб на придбання сільськогосподарської техніки та технологічного обладнання. Окрім того, не провели конкурси на визначення кооперативів, які будуть одержувати підтримку. Як наслідок — кошти тривалий час знаходилися без руху на рахунках в обласних управліннях Держказначейства.

Про зачароване коло

Усе це — лише невелика частка виявлених бюджетних правопорушень. А є ще значно більші отримувачі бюджетних коштів — освіта, медицина зі своїми «лазівками»...

Сьогодні влада оголосила війну корупції та бюджетним правопорушенням. Нарешті в нашій, прямо кажучи, не дуже багатій країні, яка надовго і всерйоз «підсіла» на зовнішні запозичення, чиновникам починають забороняти купувати за бюджетні кошти автомобілі таких марок, про які їхні колеги з багатих країн-позичальників не можуть і мріяти. Є багато інших обнадійливих починань.

Варто тільки вітати такі кроки влади, адже, як свідчить той самий звіт Рахункової палати, кількість бюджетних правопорушень минулого року суттєво зросла порівняно з попереднім 2009-м (52 млрд. грн. проти 36,2 млрд. грн.).

Контроль за витрачанням грошей, зібраних у цей непростий для українських платників час, варто лише посилювати. Адже кількість правопорушень у сфері використання бюджетних коштів щороку зростає. Тож без жорсткого контролю і таких само покарань нам не вистачить жодних податків, бо вони вже сьогодні й так наблизилися до межі. Поза тим база оподаткування звужується. Якщо й надалі рятувати ситуацію традиційним для нас збільшенням податків, то це означає потрапити в зачароване коло. І результат такого розвитку подій неважко спрогнозувати — збільшення державного боргу, подальше погіршення економічної і соціальної ситуації в країні.

Станіслав БЕРЕЗКІН,
народний депутат України.

Варто розраховувати, зрештою, лише на справедливість, на час та Божу волю

Скільки вбитих тіл вивезли з території бойовища — два чи чотири, як повідомляють деякі ЗМІ? Якщо чотири, то хто загинув ще в тій перестрілці? І таких запитань багато. Відповідей на них не дасть ніхто

Подвиг — зворотний бік чиєїсь дурості чи злої волі

У ніч із 29 на 30 вересня на кордоні Миколаївської та Одеської областей, у районі села Кошари, під час спроби затримання підозрюваних у здійсненні подвійного вбивства на території Закарпатської області загинули 21-річний боєць «Беркута» Віктор Коженко і 40-річний співробітник ДАІ Олександр Розмариця.

Через добу кілерів виявили в Одесі, у приватному готелі «Особняк», розташованому в курортному, густо забудованому віллами районі 9-ї станції Великого Фонтана. Після 5-годинного штурму спецпідрозділами СБУ «Альфа», ГУБОЗ МВС України «Сокіл», підрозділами внутрішніх військ (загалом близько 300 осіб) двох із кілерів було застрелено, третій учасник перестрілки зник. Така офіційна інформація, що пролунала з уст керівників.

Після завершення спецоперації було створено міжвідомчу комісію, котра розслідувала всі обставини планування і проведення заходів із виявлення і знищення вбивць міліціонерів й оцінки діяльності силових структур стосовно координації їхніх дій під час штурму готелю «Особняк». За результатами роботи комісії покарано винних, проаналізовано допущені помилки, визначено заходи для їхнього усунення.

Здавалося б, крапку в найгучнішій і найпровальнішій операції спецслужб України, поставлено. Але залишається багато запитань, на які відповідей немає досі. А не поставлена крапка, як відомо, завжди залишається гарячою.

ЕКСПРЕС-КОМЕНТАР

Анатолій МОГИЛЬОВ, який був міністром внутрішніх справ України:

— З уроків Одеси буде зроблене висновки. У 2005 році керівництво МВС ухвалило рішення про розформування штурмових груп «Беркута». Це ті самі підрозділи, які в штатному режимі займалися відпрацьовуванням ситуації затримки злочинців. Події в Одесі показали, що навички у проведенні спецоперації повністю втрачено. Відновити систему підготовки нам ще не вдалося.

Вовків треба зустрічати по-вовчи

Придорожнє кафе «Рандеву», де відбулась нічна перестрілка, — місце людне: тут завжди можна перекусити, випити чаю, перепочити. Саме тут співробітники Головного управління МВС України в Одеській області і спланували проведення спецоперації із затримки підозрюваних у скоєнні подвійного вбивства в Закарпатській області в мікрорайоні Драві міста Ужгорода — хазяїна ресторану «Оазис» і кухаря цього ж ресторану.

В орієнтуванні на затримку значилося, що троє підозрюваних, котрі залишили сліди в Закарпатті, можуть пересуватися на автомобілі ВАЗ-2110 чорного кольору, держномер ВЕ 6181 АР. Передбачалося, що в машині може перебувати громадянин Російської Федерації Аслан Імранович Дикаєв, що має на руках паспорт громадянина Росії 9600 №322042 або закордонний паспорт Російської Федерації №627423531.

Прикмети Аслана Дикаєва: зростом — 160—165 сантиметрів, сухорлявої статури, обличчя худе, смугляве, волосся темне, коротке, високе чоло, густі брови, тонкі губи.

Усі троє підозрюваних — особливо небезпечні та озброєні.

У засідці перебували бійці спецпідрозділу «Беркут» і ДАІ — загалом 12 осіб: двоє працівників ДАІ, екіпаж «Беркута» і 6 оперативних працівників. О 23.45 «чорна десятка» наблизилась до місця засідки. Машину зупинив співробітник ДАІ, а водій, який перебував за кермом, передав документи інспекторові й вийшов із неї. Потім Аслан Дикаєв спробував відкрити багажник. У ці секунди почалася операція з його затримки — із засідки вийшли бійці «Беркута». Дикаєв кинув в їхній бік, за спини, дві гранати й відкрив вогонь із пістолета ТТ — міліціонери опинилися у вогненному мішку між осколками гранат і пістолетних куль. У цей час пасажир, що перебував на передньому сидінні, відкрив вогонь по правоохоронцях з автомата Калашникова.

Унаслідок перестрілки двоє міліціонерів загинули, четверо отримали поранення. Автомобіль з убивцями зник у напрямку Одеси. Опівночі було оголошено і введено в дію план «Перехоплення» і почалася операція з виявлення й затримання бандитів.

Сьогодні на місці нічного бою міліції з бандитами нічого не нагадує про жорстоку перестрілку — жодних слідів: повз проїжджають машини, вдалині хлюпочеться Тилігульський лиман. Тут, на місці кривавої бійні, ставиш собі запитання: чи все було зроблено для того, щоб спецоперація завершилась успішно?

Фото Максима СКРИПКИ (УНІАН).

Співробітники спецпідрозділів на даху будинку під час спецоперації в Одесі 1 жовтня 2011 року ведуть вогонь по вікнах прибудови, де перебувають злочинці, які 30 вересня розстріляли міліціонерів.

Питань багато, відповідей, на жаль, мало.

Отже, чому керівник спецоперації виставив у засідку бійців «Беркута» та інспекторів ДАІ? Затримкою озброєних злочинців займається спецпідрозділ Управління з боротьби з організованою злочинністю «Сокіл», якого на місці передбачуваної зустрічі не виявилося. Я ставив це запитання багатьом ветеранам міліції, в тому числі й тим, хто вже брав участь у затримках збройних бандитів. Відповіді практично отримував однакові: абсолютно всі були впевнені в успіху й вийшли на затримку, як на прогулянку. А «беркутівці» були без засобів захисту й вели вогонь по озброєних до зубів бандитах «резинострілами»? І, по-друге, повіривши в успіх спецоперації, міліцейські керівники не захотіли ділитися майбутньою славою: орденами, позачерговими званнями.

Загибель працівників міліції під час збройного зіткнення зі злочинцями — це наслідок того, що всіма інструкціями із затримки було повністю знехтувано. Зупинену машину повинні були взяти на приціл ті, хто не брав участі в контактній затримці. Цьому є такий доказ: 30-патронний магазин АК-74У розстрілюється за три секунди. Тобто за час, коли Дикаєв почав стрілянину з пістолета, а його подільник стріляв з автомата, всіх бандитів можна було просто зрешетити вогнем з автоматів. Запитання: а чи були взагалі бойові патрони в міліціонерів?

По-друге, вогонь по затриманій машині не почався, імовірно, через те, що «беркутівці», котрі кинулися до неї, бігли юрбою й у разі відкриття вогню могли б просто перестріляти один одного. А сам Дикаєв опинився ніби за живим щитом — між ним і «беркутівцями» стояли працівники ДАІ, котрі зупинили машину для перевірки.

Усе це свідчить на користь версії, що автомобіль із бандитами з моменту його зупинки даішниками не було взято під приціл.

І подальші події підтверджують, що міліціонери опинилися просто в шоковому стані. Чому ніхто не переслідував чорну десятку зі злочинцями? Невже бензину в баках не було?

Які дії не зробила міліція під час затримки розшукуваної машини? Після того, як вона зупинилася, необхідно було представитися й у мегафон роз'яснити, що найкраще не пручатися, а здатися. Далі бандитам треба було запропонувати здати зброю й покинути машину. Виходити з неї слід було по одному. Зброю в них повинен забирати й обшукувати беззбройний боєць, прикритий автоматниками. Робиться це для того, щоб унеможливити спробу затримуваних заволодіти зброєю або заручниками. Потім убивці в наручниках забирають із зони видимості.

Це — арифметика затримки, проста, як ясне небо над Одесою: вовків потрібно зустрічати по-вовчи.

ЕКСПРЕС-КОМЕНТАР

Святослав ПІСКУН, колишній Генеральний прокурор України, народний депутат України:

— Необхідно дуже суворо підійти до тих, хто організовував операцію із затримки особливо небезпечних злочинців в Одесі. Чесно кажучи, я здивований тими подіями, які сталися в Одесі.

Убиті мовчать найпромовистіше

29-річний Аслан Дикаєв з подільниками, відірвавшись від засідки, абсолютно спокійно, проїхавши стаціонарний пост ДАІ на в'їзді до міста, прибув до Одеси. У готелі «Особняк», де не раз зупинявся раніше, в той час, коли його розшукували, він зареєструвався не під вигаданим, а під справжнім прізвищем.

Відпочивши, бандити, яким добре відома Одеса (тут були їхні спільники, конспіративні квартири), стали будувати плани, як вибратися з міста. За свідченням працівників готелю, вели вони себе спокійно, жартували.

Установивши, що їхнє місцезнаходження виявлено, бандити перебралися зі зброєю й боєприпасами до літньої прибудови, де розташовувалася більярдна кімната. Під прибудовою, на літньому майданчику, розміщується автостоянка, у день штурму тут опинився й морський катер.

1 жовтня, в суботу, вранці почалася операція з нейтралізації бандитів. Слово «нейтралізація» вжито тут не випадково, тому що силовики не мали чітких указівок — знищувати чи брати їх живими.

Кілька слів про місце проведення спецоперації. Готель «Особняк» розташований поруч із багатоповерховим гуртожитком Національного університету «Одеська юридична академія». Практично стіна до стіни поряд із нею розташовуються вілли — адже район курортний. Неподалік жвава автомагістраль і трамвайна лінія. Погодьтеся, в такій ситуації вступати у вогневий контакт з убивцями ризиковано, передусім небезпека чигає на мирних жителів.

Оперативний штаб ухвалив рішення — жителів не евакуювати, обмежилися декількома кільцями зовнішнього оточення.

Бандити, що засіли у прибудові, зухвало огризалися вогнем на стрілянину правоохоронців. Міліція вела щонайпотужніший обстріл приміщення, побудованого із пластикової вагонки — кулі прошивали його наскрізь. Ну а коли з даху готелю по бандитах почали стріляти із гранатометів, сумнівів у тому, що їх знищать, уже не було.

300 співробітників правоохоронних органів випустили за п'ять годин понад 7000 куль і зробили п'ять пострілів із гранатомета.

Серед мешканців студентського гуртожитку були співробітники однієї з місцевих телевізійних компаній, які й зафіксували на відеоплівку всі перипетії штурму готелю.

Із будинку прибудови вибіг з автоматом у руках Аслан Дикаєв. Він біг і відстрілювався, а потім впустив автомат. Він отримав поранення в ноги й упав. Є інформація, що він заявив про те, що здається. Після короткої наради в оперативному штабі було ухвалено рішення про ліквідацію Дикаєва — його вбито автоматною чергою. Серед убитих виявився і його спільник — Хасан Хадисов. Третьому бандитові, ймовірно, ним міг бути Андрій Шемятенков, — вдалося зникнути.

Така коротка хронологія бою на 9-й станції Великого Фонтана. Перемогою її назвати важко, тому що немає відповідей на безліч запитань, на які могли відповісти тільки вбиті. А вбиті мовчать найпромовистіше. І вони не можуть відповісти на запитання, чому, наприклад, керівництво міста не зажадало від силовиків здійснення евакуації громадян? Скільки вбитих тіл вивезли з території бойовища — два чи чотири, як повідомляють деякі ЗМІ? Якщо чотири, то

Чому ніхто не переслідував чорну десятку зі злочинцями?

хто загинув ще в тій перестрілці? І таких запитань багато. Відповідей на них не дасть ніхто. Аслан Дикаєв мертвий.

А чи були кілери?

Сьогодні найбільш ходова версія про події в Одесі — знищено штатних кілерів, що виконували замовлення на вбивство. Вона зручна всім: силовикам — в першу чергу, суспільству — тому що воно зітхне спокійніше, без живих убивць і дихається легше. Але є й інша, менш популярна, скажімо так, версія. Аслан Дикаєв і його спільники — не пересічні вбивці, котрі за гроші виконують замовлення. Публікації, що з'явилися в деяких ЗМІ, інтерв'ю з братом Дикаєва Адамом мимоволі наштовхують на думку, що знищене в Одесі злочинне угруповання є спецпідрозділом чеченських бойовиків, що діють на території України. Про це свідчать й оприлюднені Адамом Дикаєвим факти. За його словами, його брат Аслан кілька років служив у російському спецназі, нагороджений за хоробрість медалями. Звільнившись з армії, Аслан Дикаєв працював у карному розшуку Грозного.

Потім Аслан Дикаєв зненацька опинився в Україні — влаштувався в Криму, одружився, став батьком двох дітей. За словами Адама Дикаєва, його брат вступив у робочі контакти з керівництвом МВС України й за їхнім завданням виконував «делікатні доручення». Справді, як міг нелегально проживати в Україні Аслан Дикаєв протягом півтора року? Чому він, оголошений спочатку у всеросійський, а потім у міжнародний розшук, вільно роз'їжджав територією України? Чому в його мобільному телефоні зафіксовано розмови з керівництвом МВС АРК? Ось які слова загиблого брата наводить Адам Дикаєв: «Востаннє бачився з ним в Одесі, в санаторії імені Чкалова, де лікувався. Аслан приходив до мене, ми довго розмовляли. Тоді він розповів, що працює на заступника дуже високого міліцейського чина з українського МВС, виконує для нього якісь спеціальні завдання. Брат був дуже невеселий, казав, що хоче виїхати з України, мовляв, йому набридло співробітництво з українськими правоохоронцями, які змушують його робити те, чого не хоче. Він так і сказав: українська міліція перетворилася на справжніх бандитів. Ще брат не раз згадував, що дружить із багатьма великими чинами у МВС і СБУ. Навіть квартиру в Сімферополі знімав у полковника СБУ, а свою попередню машину купив у начальника УБОЗ Маріуполя».

2 листопада це інтерв'ю прокоментував народний депутат Ігор Плохой на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, де він був доповідачем з питання дій співробітників МВС і СБУ під час затримки злочинців 1 жовтня. Він, зокрема, заявив, що «комітет зробив свої висновки, які свідчать самі за себе. Особливо — у світлі інтерв'ю брата вбитого Дикаєва, що підтверджує деякі версії трагедії, які насторожують. Адам Дикаєв згадує про зв'язки його брата Аслана не тільки з начальством одеської і кримської міліції, а й на рівні заступника глави МВС. Він порушує доречне питання: якщо Аслана Дикаєва не покривало керівництво міліції, то де він роздобув такий арсенал зброї? Відповідь на це запитання цікавить громадськість».

Після першого пострілу іноді починається стрілянина по горобцях

У світлі вищевикладеного вже не здається фантастичною заява народного депутата Геннадія Москаля, опублікована днями на його офіційному сайті. Там ідеться про те, що «так званий «третій кілер» банди Дикаєва Андрій Шемятенков, якого з подачі екс-міністра МВС Анатолія Могильова шукає вся міліція, помер за два тижні до трагічних подій в Одесі.

Як зазначає депутат, Анатолій Могильов, будучи ще міністром внутрішніх справ, на прес-конференції заявив, що третім злочинцем, який брав участь у вбивстві співробітників міліції, а потім утік з готелю, був Андрій Шемятенков, 24-річний житель Сімферополя. МВС України оголосило його спочатку в міждержавний, а потім і в міжнародний розшук.

«У кожному райвідділі міліції досі висять його фотографії, прикмети й зазначено що злочинець може пересуватися на чорному або коричневому автомобілі марки ВАЗ», — нагадав Г. Москаль.

Однак, за інформацією Геннадія Москаля, за два тижні до трагічних подій в Одесі, на території АР Крим у Сімферопольському районі міліція знайшла труп невідомого чоловіка з вогнепальним пораненням у голову. Але ніхто й не збирався шукати того, хто застрелив невідомого, тим паче вжити заходів із встановлення особи застреленого. Міліція, не встановивши особу, поховала людину як невідому. Родичів і знайомих Шемятенкова, які з першого дня повторювали працівникам міліції, що останній не міг бути в компанії Аслана Дикаєва, оскільки ще задовго до зазначених подій зник безвісти, — ніхто до уваги не взяв.

Тоді родичі самі почали пошуки зниклого А. Шемятенкова і знайшли інформацію, що останній похований як невідомий на одному із цвинтарів на території АР Крим.

«Цей факт повністю підтвердився. Родичі впізнали вбитого і на сьогодні встановлена його особа, — йдеться в заяві. — Тоді постає запитання: а хто ж був третій? Хто брав участь у розстрілі співробітників міліції? Хто втік із готелю під час проведення міліцією операції із затримки банди Дикаєва».

Тобто ім'я третього учасника скоєного злочину невідоме досі. Або відомо, але зберігається в таємниці? Хто це був? Можливо, сам Аслан Дикаєв, якому вдалося вислизнути зі свинцевого моря куль і який десь заліковує рани, не боячись за свою долю. А раптом він ще стане у пригоді для здійснення якогось резонансного вбивства? До речі, сьогодні в Одесі вже не напівголосно, а на повну силу кажуть про можливу причетність Дикаєва і його заступників до вбивства лідера політичної партії промисловців і підприємців України Олександра Коробчинського, скоєного в січні 2011 року в центрі Одеси.

Замість епілогу

З офіційних джерел стало відомо, що трьох посадових осіб Головного управління МВС України в Одеській області звільнили, трьох — попередили про не повну службову відповідність, ще один отримав сувору догану за істотні прорахунки в організації спецоперації із затримки російського кілера Аслана Дикаєва в Одесі.

За результатами службового розслідування за істотні прорахунки в організації спецоперації і в оперативно-службовій діяльності деяких працівників ГУ МВС України в Одеській області притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

«Щодо заступника начальника управління карного розшуку ГУ МВС ухвалено рішення про звільнення з органів внутрішніх справ (зазначене рішення буде реалізовано після виходу його з лікарняного); начальника відділу професійної підготовки управління кадрового забезпечення ГУ МВС звільнено з посади; підлягав звільненню з органів внутрішніх справ заступник начальника ГУ МВС — начальник кримінальної міліції, але, з огляду нате, що він подав рапорт про звільнення з ОВС, цим обмежилися», — йдеться у відповіді прес-служби МВС України.

Крім цього, начальника ГУ МВС України в Одеській області, начальника управління карного розшуку цього ж підрозділу і начальника відділу ГИРФО ГУ МВС попереджено про не повну посадову відповідність кожного, а начальникові управління кадрового забезпечення ГУ МВС оголошено сувору догану.

Як повідомляє пресслужба Міністерства внутрішніх справ, за фактом надзвичайної події, що відбулася під час затримки злочинців в Одесі, проводиться додаткове службове розслідування, за результатами якого «можливе коригування остаточних заходів дисциплінарного впливу».

А тим часом

Обставини перестрілки з кілерами в Одесі будуть розслідувати ще раз на вимогу нового керівника МВС Віталія Захарченка. Про це журналістам повідомив депутат України Ігор Плохой після зустрічі із главою МВС.

«Про те, що людина має глибокі професійні й людські якості, можна було судити хоча б із доповіді Захарченка про службове розслідування відомих подій, коли 1 жовтня цього року правоохоронні органи перетворили мирне місто Одесу на поле бою. Міністр наказав повторно провести службове розслідування», — сказав депутат.

За його словами, з'ясувалося, що генерал-майор Яцков (начальник Головного управління МВС в Одеській області) досі командує обласним міліцейським Головкомом і навіть не відсторонений від посади на час службового розслідування. «Колишній міністр ніяк не відреагував на рекомендацію комітету про доцільність кадрових висновків стосовно Яцкова», — додав Ігор Плохой.

Водночас депутат зазначив: «Особливо несправедливо, що досі не повернули на роботу начальника кримінальної міліції Хлєвного, котрий має заслужений авторитет серед працівників обласної міліції».

І на завершення. 870 тисяч гривень як грошову компенсацію Кабінет Міністрів України виплатить особам, майно яких постраждало під час проведення спецоперації в Одесі.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Фото Андрія НОВАКА (Укрінформ).

Співробітники міліції після штурму будинку зі злочинцями в Одесі 1 жовтня 2011 року.

ТОЧКА ЗОРУ

Заступник Голови Верховної Ради Микола ТОМЕНКО вважає, що сумнозвісні події, які розгорнулися в Одесі, потребують невідкладного реформування правоохоронних органів. Він також зазначив, що влада щодня демонструє свою нездатність вирішувати будь-які питання.

«Для мене як для афганця стали шоком так звані одеські події. Якщо сотні найпідготовленіших підрозділів МВС було кинуто на знешкодження трьох бандитів, а один ще й утік, — то про яку безпеку громадян може йтися?» — підкреслив політик.

За його словами, за всієї трагічності подій одесити жартують: якщо замість одного кілера-чеченця до Одеси приїдуть тридцять осіб, то вони захоплять все місто.

ЕКСПРЕС-КОМЕНТАР

Валерій КОНОВАЛЮК, народний депутат

— Події, що сталися в Одесі, є тривожним сигналом про те, що міграційна ситуація в країні вийшла з-під контролю. Сьогодні жодне відомство не може точно сказати, скільки нелегалів у країні, немає і статистики скоюваних вихідцями з інших країн злочинів.

ВІСТІ З ХЕРСОНЩИНИ

Міліцейське начальство відправили патрулювати

Значно менше вільного часу зможуть проводити зі своїми родинами офіцери апарату управління МВС Херсонщини. Уже з нинішнього тижня вечорами після роботи, відповідно до розпорядження начальника УМВС генерал-майора Валерія Литвина, вони обходитимуть вулиці спільно зі штатними співробітниками міліцейської патрульної служби. Одночасно на вулиці вийдуть й оперативники карного розшуку в цивільному одязі. Гуляючи ближче до ночі поруч із розважальними закладами і в «спальних» мікрорайонах, наче самотні перехожі, на яких став посилено полювати злочинний елемент. Надзвичайні заходи пов'язано з характерним для осені «сплеском» вуличної злочинності — користуючись тим, що нині темніє рано, грабіжники чатують на перехожих, що повертаються додому з роботи, глушать їх ударами по голові і забирають наявні в них цінності. Рахунок таким «атакам» з листопада вже пішов на десятки і останнім часом доходить до 2—3 вуличних грабежів на день! Тож керівництво УМВС сподівається: посилення патрулів і обхід жилмасивів «підставними» перехожими дасть змогу збити хвилю вуличних розбоїв.

«Раніше грабіжники мали звичай зривати з пішоходів дорогі норкові шапки. Нині мода на такі хутряні аксесуари минула, і злочинці переключилися на зривання золотих ланцюжків, викрадення сумок і мобільних телефонів. Нині розкривають близько шести з кожного десятка схожих нападів, з них половина — по гарячих слідах. Однак цього недостатньо, щоб гарантувати городянам безпеку, тому на якийсь час патрулювання доведеться посилити», — пояснює генерал-майор Валерій Литвин.

Дачі з капканами

У власну пастку потрапив надто ощадливий житель Херсона. Боячись, що злодії вкрадуть моторний човен, пришвартований поруч із причалом на його дачі на правому березі Дніпра, винахідливий городянин змайстрував «капкан» з мисливським патроном. Тільки-но сторонній наближався до «моторки», мав спрацювати ударно-спусковий механізм замаскованого самостріла, і в людину летів заряд дробу. Але час минав, злочинці жодного інтересу до суденця не виявляли, тож власник дачі зовсім забув про свій винахід, поки... не наштовхнувся на нього з необачності. Самостріл спрацював чудово: випущена з близької відстані дріб продірявила 34-річному херсонцю кисть лівої руки — його довелося везти до лікарні на операцію. Лікарі кажуть: добре, що майже жменя важких металевих кульок не зачепила якийсь життєво важливий орган.

— Пристрій, що спрацював на причалі, нами вилучено й передано на експертизу. За наявності відповідного експертного висновку, поранений може бути ще й притягнутий до кримінальної відповідальності за незаконне виготовлення і зберігання вогнепальної зброї, — не відкидає заступник начальника Дніпровського РВ УМВС Херсона Віктор Бахман.

Наставляти капкани на незваних гостей — давня «традиція» херсонських дачників. На початку 90-х років минулого століття, коли й сади, й будиночки в садівничих товариствах буквально повністю спустошували цілі ватаги мисливців за чужим добром, багато садівників цим не гидували, розставляючи в будиночках приховані капкани на хижаків або навіть встановлюючи самостріли. Бували й випадки, коли спеціально, очікуючи крадіїв, на кухнях і верандах залишали пляшки з горілкою, а в горілці — сильне проносне або навіть щуряча отрута.

Утім, стражі порядку застерігають: такі методи «самооборони» і для хазяїв, і для злодіїв можуть закінчитися однаково погано. Якщо викрадач потрапить у капкан або отруїться, майно дачника, звичайно, вціліє, але він сам потрапить до суду за обвинуваченням в убивстві з необережності.

Помститися за себе може й потерпілий, якщо виживе — візьме та й запустить у будиночок «червоного півня». Тож розумні люди рекомендують або витратитися на організацію пильної охорони заміської нерухомості, або після збору врожаю і настання холодів вивозити з «фазенд» все цінне до наступної весни.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Працівники Державтоінспекції врятували від розправи натовпу 18-річного водія автомобіля «Пежо», який у селі Колоденка під Рівним збив на тротуарі на смерть 15-річну дівчину *(УНІАН)*

Голова Комітету Верховної Ради з питань євроінтеграції Борис ТАРАСЮК вважає, що Україна може парафувати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом у середині січня *(УНІАН)*

Теорія допомагає удосконалювати конституційну практику

Сучасний стан конституціоналізації суспільних відносин підтверджує наявність в Україні конституціоналізму, що вимагає постійної уваги до правової системи з боку Конституційного Суду. Багато спільних тенденцій розвитку конституціоналізму простежується в Україні й Республіці Вірменія, якому активно сприяє інститут конституційного контролю. Саме його спрямованість на охорону Конституції, забезпечення пріоритету прав та свобод людини і громадянина викликає необхідність творчого осмислення цих складних юридичних явищ.

Проведена презентація трьох книг відомих авторів: голів Конституційних Судів України і Республіки Вірменія — Анатолія Головіна і професора, члена Венеціанської комісії Ради Європи Гагіка Арутюняна, а також професора Анатолія Селіванова, постійного представника Верховної Ради України в Конституційному Суді України, була сприйнята юридичною громадськістю як надзвичайно важлива подія у представлених ними дослідженнях, які характеризуються єдністю конституційної теорії та практики.

Демократична форма «круглого столу» одразу сприяла дискусії, яку відкрив своєю доповіддю професор Гагік Арутюнян щодо питань про запровадження в Республіці Вірменія конституційної «діагностики» як постійно діючого способу попередження порушень Конституції. Висвітлені ним питання конституційної судової практики проявили оригінальні наукові підходи Голови Конституційного Суду до розуміння конституціоналізму в його багатоманітності системно формуючих елементів, оскільки саме науковий підхід підтверджує цінність монографічного видання професора Гагіка Арутюняна.

Своєрідним продовженням дискусії стала тема забезпечення конституційним правосуддям прав і свобод людини, яка переконливо була висвітлена у виступі Голови Конституційного Суду України Анатолія Головіна. Принципово важливим є дослідження автора, який поставив завдання розкрити судове забезпечення верховенства права і прямої дії Конституції як безумовного гарантування найвищої цінності — прав і свобод людини. Це є головним досягненням опублікованої монографії Анатолія Головіна, яка змістовно відображає конституційно-судову практику.

З великою увагою та зацікавленістю до нових ідей у новій монографії професора Анатолія Селіванова поставилися учасники презентації — судді та вчені-конституціоналісти. Академік Микола Селівон (екс-голова Конституційного Суду України) високо оцінив внесок автора в сучасну конституційну теорію, наголосивши, що це перша робота, яка поєднала проблеми науково-доктринального матеріалу з практикою конституційного правосуддя.

На знімку (зліва направо): ***Голова Конституційного Суду Республіки Вірменія Гагік Арутюнян, Голова Конституційного Суду України Анатолій Головін, віце-президент Національної академії правових наук України Володимир Тихий, директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України Юрій Шемшученко, постійний представник Верховної Ради України в Конституційному Суді України, професор Анатолій Селіванов, заступник Голови Конституційного Суду України Юрій Баулін під час засідання «круглого столу» на тему «Конституційна юстиція: практика і теорія» та презентації нових видань у Київському регіональному центрі Національної академії правових наук України 16 грудня 2011 року.***

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Заступник Голови Конституційного Суду України академік Юрій Баулін у своєму виступі зазначив, що ця творча зустріч голів Конституційних Судів підтверджує активну позицію авторів, які суттєво розширили уявлення про активну роль судів у досягненні правозрозуміння Конституції, формуючи конституційну культуру в суспільстві й державі.

Екс-суддя академік Михайло Костицький звернув увагу на важливість виходу монографій, які конче потрібні теорії і практиці конституційного права, і в полемічному напрямку відзначив найбільш важливі проблеми, які потребують наукового осмислення і подальшого аналізу з позиції філософії права.

Позитивні оцінки цікавих для науки авторських робіт пролунали у виступі доктора юридичних наук Ніни Мяловицької, яка неодноразово від юридичного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка виступала експертом на засіданнях Конституційного Суду. На важливості теоретичних розробок конституційного права для суддів загальної юрисдикції зосередив увагу учасників «круглого столу» голова Державної судової адміністрації України Руслан Кирилюк. Присутній на засіданні «круглого столу» директор Інституту держави і права НАН України ім. В. Корецького, академік Юрій Шемшученко привітав нові грунтовні публікації авторів із конституційного права, відзначивши всіх учасників творчого обговорення авторських позицій, що розкриває перспективу системного підходу до конституційної модернізації в Україні, використання наукових розробок у забезпеченні внесення змін до Конституції за участю інститутів громадянського суспільства і провідних науковців у галузі конституційного права.

Відзначивши надзвичайно велике значення міжнародних зв'язків, творчу співпрацю і пошук оптимальних моделей конституціоналізації, віце-президент Національної академії правових наук України, екс-суддя Конституційного Суду України Володимир Тихий підкреслив представницький характер учасників, серед яких були присутні не тільки діючий склад суддів, а й Іван Тимченко, Іван Домбровський, Микола Селівон — голови Конституційного Суду України у відставці. Велика користь таких заходів дає можливість не тільки творчому спілкуванню, а й окреслює нові можливості науково-теоретичного осмислення конституційної судової практики.

Олена РЯБЧЕНКО,
доктор юридичних наук, професор.

Місцева продукція стала конкурентоспроможніша

— Зробити Рівненщину самодостатньою складно, але ми цього прагнемо, — сказав на прес-конференції, що була присвячена підсумкам 2011 року, голова Рівненської ОДА Василь Берташ *(на знімку)*. ***— І перші кроки у цьому напрямі зроблено: цьогоріч більш як у півтора разу збільшились надходження податків і зборів до зведеного бюджету області, а власні доходи місцевих бюджетів — на 10 відсотків.***

Аналізуючи стан в економіці, керівник області сказав, що сільськогосподарські підприємства вже виробили продукції на 16 відсотків більше, ніж торік, а промислові — продали продукції на 11 мільярдів гривень — на 21 відсоток більше від минулорічного. Водночас місцева продукція стала конкурентоспроможніша на іноземних ринках, тож Рівненщина вийшла на позитивне сальдо зовнішньої торгівлі, яке становить понад 55 мільйонів доларів США.

В актив обласної влади можна покласти те, що на Рівненщину в цьому році залучено прямих іноземних інвестицій на 310 мільйонів американських доларів. Ще більш амбітні плани щодо цього і на наступний рік.

— Наша область вперше за роки незалежності отримала з держбюджету на розвиток понад 250 мільйонів гривень. Тож завдяки цьому, а також залученню коштів місцевих бюджетів вдалося розв'язати низку проблем територіальних громад, — каже голова Рівненської ОДА Василь Берташ. — Нинішній рік на Рівненщині був роком сільських доріг, зазначив керівник області. Будували білощебеневі дороги з місцевих матеріалів. З початку року їх прокладено понад трьохсот кілометрів, проект триватиме і наступного року.

Щодо медицини, то в області розпочалось реформування первинної ланки надання медико-санітарної допомоги населенню. Збудовано першу чергу терапевтичного корпусу Рокитнівської центральної лікарні, відкрито дев'ять лікарських амбулаторій практики сімейної медицини. А у Рівненському обласному онкодиспансері відкрито регіональний центр променевої терапії, де встановлено сучасні лінійний прискорювач і комп'ютерний томограф. А це якісно новий рівень діагностики та лікування раку.

Найвигідніші інвестиції — це інвестиції в майбутнє, вважає Василь Берташ. Тож до пріоритетних зарахував виконання обласної програми з будівництва нових шкіл, адже на Рівненщині була 21 «проблемна» школа. 2010-й запам'ятався шкільними новосіллями. Нинішнього року теж побудували п'ять нових шкіл: у селах Бишляк і Мульчиці Володимирецького, Берестя Дубровицького, Будераж Здолбунівського районів та №14 у місті Рівне. У планах — будівництво та добудова ще десяти шкіл.

— Рівненщина другий рік поспіль отримує цільову субвенцію з держбюджету на будівництво дитсадків і створення груп в уже існуючих, відтак цьогоріч в області вже відкрили 37 оновлених дошкільних навчальних закладів, — наголосив керівник області.

Він пообіцяв, що всі розпочаті проекти щодо будівництва шкіл, дитсадків, доріг триватимуть і наступного року. А 2012 рік на Рівненщині оголошено Роком спорту та здорового способу життя. До цього спонукав той факт, що згідно з опитуванням лише 12 відсотків населення займається спортом, охочих було б більше, якби для цього існували належні умови. Відтак проводиться інвентаризація усіх спортивних залів, майданчиків, стадіонів, щоб визначити, які потрібно насамперед привести до ладу; триватиме практика створення культурно-розважальних комплексів при сільських будинках культури. А по вулиці Макарова у Рівному до кінця наступного року планують звести льодовий палац спорту з ковзанярським полем європейського зразка. Проект уже готовий, землю відведено, фірма-виконавець закуповує необхідне обладнання.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Суд розтлумачив поняття «довічне грошове утримання»

У зв'язку з неоднозначним розумінням податкового законодавства учора Конституційний Суд (КС) України оприлюднив прийняте рішення щодо офіційного тлумачення поняття «щомісячне довічне грошове утримання», що міститься у Податковому кодексі України.

Особливість щомісячного грошового утримання судді полягає в тому, що воно не належить до суддівської винагороди й тому не є складовою заробітної плати судді. Це утримання є самостійною гарантією незалежності судді та складовою його правового статусу, — зазначається в рішенні КС.

Конституційний Суд зробив висновок, що правова природа щомісячного довічного грошового утримання судді у відставці та щомісячного грошового утримання працюючого судді є однаковою, а самі ці поняття — однорідними та взаємопов'язаними. Щомісячне грошове утримання ідентичне щомісячному довічному грошовому утриманню та є звільненою від оподаткування виплатою.

Отже, відмінність щомісячного грошового утримання працюючого судді від щомісячного довічного грошового утримання судді у відставці полягає у тому, що судді, які мають право на відставку та продовжують працювати на посаді судді, цю виплату одержують виключно з державного бюджету України, а судді у відставці — з Пенсійного фонду України за рахунок коштів державного бюджету України.

За сумлінну поведінку ув'язненим будуть давати тимчасову волю

Міністерство юстиції затвердило інструкцію про порядок надання засудженим дозволу на короткочасний виїзд за межі установ виконання покарань. За словами міністра юстиції Олександра Лавриновича, інструкцію розроблено відповідно до статей 59, 67 та 111 Кримінально-виконавчого кодексу України з метою правового врегулювання порядку виїзду засуджених за межі установ виконання покарань.

Інструкцією передбачено, що як заохочення за сумлінну поведінку і ставлення до праці засудженим може бути надано дозвіл на виїзд до близьких родичів за межі виправного центру на святкові, неробочі та вихідні дні не більше одного разу на місяць. Засуджені, які працюють та перебувають у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, матимуть право на щорічний короткочасний виїзд за межі колонії тривалістю 14 календарних діб.

Засудженим до обмеження волі може бути дозволено короткочасні виїзди за межі виправного центру з деяких сімейних обставин, наприклад, смерті або тяжкої хвороби близького родича, що загрожує життю хворого, для складання іспитів у навчальному закладі, у разі необхідності звернення до медичного закладу з приводу захворювання чи лікування за наявності відповідного медичного висновку, народження у засудженого дитини.

Проїзд засудженого здійснюватиметься за кошти, які є на його особовому рахунку. На час виїзду засудженому також видаватиметься цивільний одяг, який йому належить.

Інструкція також врегульовує питання перебування засудженого за межами установи виконання покарань та повернення до установи у визначений строк.

Вл. інф.

У Москві відзначили 20-річчя СНД

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«На полях» саміту, **за повідомленням прес-служби Кремля,** відбулася низка двосторонніх зустрічей. Зокрема, спілкування глави української держави зі своїм російським колегою Дмитром Медведєвим **(на знімку)**.

У Києві до подібних самітів, а тим паче неформальних і ювілейних, традиційно ставляться як до «клубу президентів», додаткового форуму для зіставлення думок з найгостріших питань. Співдружність за свою 20-річну діяльність виконала історичну місію — мирного розлучення республік СРСР, але так і не стала діючою структурою, здатною виробити колективні відповіді на глобальні політичні й економічні виклики. У Росії кажуть, що «ховати СНД рано», в Україні вважають, що ніхто й не буде цього робити, хоча пацієнт давно скоріше мертвий, ніж живий. Тому напередодні саміту в Москві й у Києві звучала ціла низка обіцянок про необоротність курсу України саме на європейську інтеграцію.

Зокрема, рішення Віктора Януковича залишитися 19 грудня в Києві на саміті Україна-ЄС, у той час як троє його найближчих колег з Росії, Білорусі й Казахстану зібралися того дня в Москві, свідчить про те, що, за словами глави держави, «це не наша гра». Утім Москва давно й наполегливо запрошувала Президента України махнути рукою на Брюссель і приєднатися до декількох лідерів СНД у рамках Євразійського союзу. Тим часом, Україна там навіть як гостя ніким представлена не була, хоча раніше глава української держави обіцяв, що Київ надішле на цю зустріч принаймні своїх спостерігачів...

Глава Київського центру політичних досліджень і конфліктології Михайло Погребинський вважає, що Україна має взяти паузу у відносинах і з Росією, і з Євросоюзом. На його думку, це пов'язано з кризами, що відбуваються як у ЄС, так і в РФ.

Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

Зрушення в стосунках, але якість проходить випробування

Результати саміту «Україна—ЄС» обсіли запитання. Передусім а чи є результати взагалі? Сторони урочисто оголосили, що переговори про асоціацію закінчено й текст угоди погоджено, але зримих строків не назвали і про зону вільної торгівлі не зронили жодного конкретного слова. Єврочиновники сипнули тільки дрібку позитиву: Україна успішно виконує План дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС. Віктор Янукович додав, що документ про скасування віз ми можемо отримати до кінця 2014 року.

Однак до наступних виборів ще є час, тож тепер — про прогнози. Саміт зазнав різних оцінок. Президент Європейської Ради Герман ван Ромпей двічі назвав його «гігантським кроком у наших стосунках». Та одразу додав:

— Через деякі внутрішньополітичні явища... якість і перспектива наших стосунків проходять випробування... Занепокоєння політизованою судовою системою України, справа Тимошенко, свобода ЗМІ... поставили в залежність підписання нашої угоди.

На завершення промови перед журналістами політик попередив: парафування угоди — не кінець, Європа ще подивиться, що буде далі з проблемними ділянками. Напевно, мав на увазі довгу й захопливу процедуру ратифікації, яку мають здійснити 27 держав — членів ЄС.

На запитання французької журналістки, чи підпишуть угоду про асоціацію, поки Тимошенко буде за гратами, Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу відповів, що політична частина узгоджена, лишилися технічні питання, але також одразу послався на спільні цінності, які має підтримувати Україна, — це пришвидшить підписання.

Члени української делегації одразу після саміту давали схожі за змістом коментарі.

— Саміт покликаний зафіксувати політичне рішення. Воно ухвалене і оголошено про перехід до технічної процедури парафування угоди. Там дуже складна робота, навіть технічна. Але це — суто бюрократична робота. Найголовніше — це політичне закріплення угоди, вона буде парафована, а з часом і ратифікована, — пояснив журналістам голова адміністрації Президента Сергій Льовочкін.

Наразі саміт називають успішним депутати Партії регіонів. Оцінки українських та російських ЗМІ різняться: від нейтральних (сторони взяли паузу тощо) до негативних (увічливо побесідували, роз'їхалися та й годі). Закордонні ЗМІ пов'язують головну перешкоду зі справою Тимошенко, яка, мовляв, кидає тінь на стосунки України з ЄС.

Тим часом із Москви, де відбувся ювілейний саміт СНД, надходять гарячі звістки. Учора посол України в РФ Володимир Єльченко повідомив, що угоду про зону вільної торгівлі між Україною та СНД буде ратифіковано за кілька тижнів, **передає УНН.** Президент Росії Дмитро Медведєв вніс договір до Держдуми, що має розглянути документ на найближчих засіданнях.

Аніта ГРАБСЬКА.

«Електрики в нас немає і генераторів теж» — так живуть африканські селяни

Українцю неможливо зрозуміти, як вижити в африканському селі. Завдяки нашим миротворцям, які перебувають у Ліберії, кореспондентам «Голосу України» вдалося хай лише хвилин на сорок, але побувати у справжньому африканському селищі.

Між пальмами, екзотичними кущами та мангровими деревами зліплено п'ять—сім мазанок із червонуватої глини, покритих якоюсь тропічною соломою, з малесенькими віконцями та низькими дверима. На п'яти квадратних метрах живе родина із десяти—тринадцяти осіб.

Усю громаду ми зустріли на спільній кухні — це навіс із соломи, закріплений на палицях. Посередині — грубка, яку складно роздивитися, бо, поперше, від неї йде їдкий дим, а по-друге, довкола бігає юрба дітей. У кутку сидів чоловік років сорока — за місцевими мірками дідусь. Звати його Імос. Він рухався так повільно, ніби йому за дев'яносто. Імос поволі подав мені руку, посміхнувся і показав на миску, що стояла поруч. У ній диміли овочі, схожі на нашу картоплю. Спробувати їх на смак не ризикнула. «Касава», — сказав старий, показуючи на їжу.

Я намагалася розпитати його та жінку, як вони живуть. Але зупинилася вже на запитанні: «Як вас звати?». Офіційна мова у Ліберії англійська, але розмовляють вони мішаниною англійської з місцевим діалектом, ще й ковтають частини слів. Тому вирішила знайти когось, хто ще пам'ятає шкільні уроки.

Тим часом мене обступила юрба дітлахів віком від трьох до шести років. Одягнені в якесь лахміття, страшенно брудні й худі. На шкірі кількох було багато виразок. Африканські діти — красиві й життєрадісні, незважаючи на ті умови, в яких живуть, як **дівчинка на знімку**. Я згадала, що в рюкзаку залишилися барбариски і м'ятні льодяники, дістала й почала роздавати. Усім не вистачило, але малеча виявилася дуже дружною і смоктала льодяники по черзі. Правда, не всі одразу зрозуміли, що спочатку слід зняти обгортку.

Згодом знайшли чоловіка років двадцяти на ім'я Еммануїл, який зміг трохи розповісти про своє село. За його словами, називається воно Тіві-таун. Живуть з того, що вирощують касаву, ананаси й банани. Город — одразу за селом. Хоча городом побачене назвати складно. Просто в хащах дозрівають ананаси і банани. За словами Еммануїла, заробляли й виготовленням деревного вугілля. Школи і лікарні в Тіві-тауні, де живуть близько 75 людей, немає. Діти ходять до сусіднього селища. Дорога на столицю Монровію — поруч, тому й до лікарні можна дістатися.

У селі немає електрики. У Ліберії ще не побудовано жодної електростанції. Заможні мешканці користуються генераторами, а бідні встають і лягають із сонцем, не знають, що таке телевізор, холодильник тощо. У містах на підзарядці мобільних телефонів спритники роблять бізнес: купують генератори і пропонують підзарядити. А селяни живуть із продажу вугілля та з того, що виростять під хатою й упіймають у джунглях. Але значно більше їх непокоїть відсутність води. Посеред села є водокачка, але якість води жахлива. Від цього багато селян хворіють і помирають.

Найбільше мене вразило те, з яким оптимізмом ставляться ліберійці до життя. «Немає світла, лікарні, школи, води, але немає й війни — каже Еммануїл, — тому жити нам стало краще».

Тетяна ПАСОВА.
Ліберія.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Крок уперед, два кроки назад,
або Куди приведе інший шлях

Законопроект «Про основи державної мовної політики», який розглядатиме Верховна Рада, проаналізувала Венеціанська комісія.

Голова Відділу демократичних інститутів і фундаментальних прав Артеміда-Тетяна Кіска оприлюднила вердикт європейських експертів. У висновку сказано, що нинішній проект закону більше не приділяє спеціальної уваги російській мові, оскільки практично в усіх його положеннях посилання на неї замінено на «регіональні мови та мови меншин», однак зазначено, що в ньому дуже мало гарантій використання і захисту саме державної мови. Всупереч 10-ій статті Конституції, наприклад, автори надають «язику» такий само рівень захисту, як і мові. Ідеться, зокрема, про оприлюднення актів центральних органів влади російською. «Залишається запитання, наскільки, враховуючи специфічну ситуацію в Україні, достатніми є гарантії... консолідації української мови як єдиної державної», — зазначено в 66 пункті ухваленого «венеціанського» висновку.

Комісія також звернула увагу, що визнання лінгвістичної свободи мас-медіа та відсутність у проекті вимог до телерадіокомпаній з дотримання квот на мовлення державною може посилити домінування російської. У цих положеннях, застерігають експерти, спостерігається навіть зменшення ролі української мови. Отже, загострюється ризик загрози її інтеграційній силі... Є й інші зауваження, у зв'язку з чим Венеціанська комісія ще раз закликала до чесного балансу між захистом прав меншин і збереженням державної мови як засобу інтеграції в суспільстві.

Отже, крок уперед на папері — заміна словосполучення «російська мова» на евфемізм «регіональні мови та мови меншин» — на практиці означатиме два кроки назад. Як точно підмічено у висновку, до зменшення ролі «титульного» спілкування в державі Україна.

Тим не менше, в деяких українських ЗМІ з'явилася інформація про повну підтримку комісією запропонованих основ мовної політики. У зв'язку з цим радник Президента — керівник Головного управління АП з питань конституційно-правової модернізації, член Венеціанської комісії Марина Ставнійчук підтвердила факт багатьох зауважень експертів і звинуватила «окремих політиків», котрі «дозволяють собі спотворювати події... і неправдиво інформувати суспільство...».

Знаменитий афоризм героя Михайла Булгакова — професора Преображенського — про розруху, яка починається насамперед у головах, найліпше ілюструє українські реалії в мовному питанні. Тут «напруга» також нагнітається у мізках; замість того, щоб спрямувати їхню роботу в інтелектуально ефективніше русло: вивчення міжнаціональної в межах країни мови. Так, як це заведено в інших унітарних державах серед політиків, що претендують на роль еліти.

За прогнозом Голови Верховної Ради Володимира Литвина, до мовного законопроекту парламент дійде нескоро: «Є питання чутливіші у соціальному, політичному, економічному аспектах... На перший план треба ставити ті проблеми і питання, які об'єднують, консолідують і цементують».

...До речі, в одній із газет правильність рішення Конституційного Суду про визнання російської повноправною мовою судочинства підкріплено прикладом: скажімо, як подружжю Іванових з Криму, котрі свого часу підтримали незалежність України, розлучитися у суді, якщо в них перепитають державною про бажання розірвати шлюб? Та, швидше за все, обурюється автор, вони взагалі передумають розлучатися. Що ж... З такою принциповістю тільки сім'я міцніше. Якщо українська цементує «осередок суспільства», то чому б не скористатися цим у ширших масштабах? По-перше. По-друге, сім'ї Іваненків з Таймиру чи Кубані мова судочинства не заважає розбігтися. Вибору в них немає — живеш у Росії, розумій по-російськи...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 241 (5241)
СЕРЕДА, 21 ГРУДНЯ 2011

У Варшаві триває Українсько–польський форум партнерства. Учасники обговорюють, зокрема, питання економічного співробітництва, візової політики та кордону, забезпечення культурно–освітніх та релігійних потреб, *повідомляє наш власкор у Польщі Іван Козловський*

Україна від Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією отримає грант у 86 мільйонів доларів для боротьби з ВІЛ/СНІДом

Споживче кредитування: доступ тимчасово обмежено

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Українці приохотилися до життя в кредит напередодні світової фінансової кризи. Тоді гроші в позику брали й давали, м'яко кажучи, бездумно. Згадайте, як у великих магазинах побутової техніки одразу працювали представництва кількох банків. Люди займали черги до кожного з них. І брали позику в тій установі, де швидше звільнявся операціоніст. Умовами кредитування ніхто особливо не переймався...

— У 2008 році банками було видано споживчих кредитів на суму 123 мільярди гривень, — пригадує Володимир Компанієць, операційний директор фінансової мережі «КредитМаркет». — Наступного року відбувся суттєвий спад. Багато банків зупинили кредитування. З 2010-го почалося поступове відновлення. На кінець цього року ми прогнозуємо, що обсяг видач становитиме близько 80 мільярдів гривень. Навчені кризою, зараз банки вже не видають кредити наліво і направо.

Чергові негаразди в Європі знову знаходять своє відлуння в Україні. Позначаються вони і на ринку кредитування. Так, зокрема, відбулося зростання відсоткових ставок за споживчими кредитами. Якщо на початок 2011-го, за даними Володимира Компанійця, ефективні ставки за кредитами (тобто з урахуванням усіх можливих додаткових комісій, страхування тощо) становили 90 відсотків річних, то закінчуємо ми рік зі 112 відсотками.

Попри це, можливістю взяти кредит українці не гребують. Експерти навіть склали свій рейтинг популярності. Так, одним із локомотивів ринку кредитування фізичних осіб є позики на придбання автомобілів. Улітку кожна п'ята автівка була придбана українцями у кредит. Нині цей показник дещо знизився. За останніми підрахунками, на кінець листопада лише близько 13 % авто продавалося в кредит. Виправитися ситуація має вже навесні наступного року. А поки що трапляються випадки, коли банки декларують кредитування, хоча реально його не здійснюють.

На другому місці за обсягами кредитування — позики на купівлю побутової техніки. Знову ж таки, з березня наступного року експерти очікують зростання акційних пропозицій від банків і торговельних мереж. Це, мовляв, може призвести до того, що майже кожен другий товар купуватимуть у кредит. При цьому відсоткові ставки навряд чи зміняться.

Замикають трійку лідерів за обсягами кредитування — готівкові кредити. До березня наступного року суттєві зміни за їхніми ставками не очікуються. А вже влітку, за прогнозами Ігоря Дурицького, генерального директора «КредитМаркет», ефективна ставка може навіть знизитися майже на десять відсотків.

А от про іпотечне кредитування населення експерти говорять просто: його, мовляв, у нас немає. Причина цього, зокрема, і в значній різниці між доходами населення та вартістю нерухомості. Майже 90 відсотків українців найближчим часом не зможуть узяти квартиру в кредит, каже В. Компанієць:

— Доступність житла для населення можна розрахувати дуже просто. Береться вартість «середньої» квартири і ділиться на середньомісячну зарплату мешканця столиці. У такий спосіб вираховується, скільки років потрібно людині збирати кошти, щоб придбати квартиру. Так от: мешканцям таких європейських країн, як Франція, Італія, на це потрібно чотири роки. Для України цей показник становить 22 роки.

Банки бояться, що доходи населення зменшуватимуться. А тому вводять суворий «фейс-контроль» позичальників. Передусім, підвищують вимоги щодо офіційних доходів претендента на кредит.

— Такий приклад: кредит у розмірі 400 тисяч гривень (середня вартість квартири у столиці) на 10 років із першим внеском у розмірі 30 відсотків зможе взяти людина, в якої реальні підтверджені доходи становлять щонайменше 20 тисяч гривень на місяць.

Щоправда, усі свої більш-менш оптимістичні прогнози експерти озвучували з одним уточненням: події в Україні розвиватимуться за позитивним сценарієм, якщо стабілізується ситуація в Європі. В іншому разі передбачити розвиток ринку кредитування, як, власне, і всієї країни загалом, дуже складно.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Мал. Олексія **КУСТОВСЬКОГО.**

Нелегальний трубопровід намагалися прокласти через кордон

Луганські прикордонники припинили діяльність ще однієї перевалочної бази контрабанди пального. Допомогли їм у цьому співробітники СБУ та працівники Управління державної служби з боротьби з економічною злочинністю УМВС України в Луганській області.

Цього разу події розгорталися в селі Нижня Герасимівка Краснодонського району. Останнім часом місцеві жителі стали помічати підозрілу активність у районі двох покинутих земельних ділянок. Стурбованість людей була небезпідставною: з території дворів, де давно вже ніхто не жив, почав лунати специфічний будівельний шум. До державного кордону із сусідньою Російською Федерацією звідти — рукою подати. Правоохоронці запідозрили: хтось намагається прокласти підземний трубопровід для контрабанди ПММ. Під час огляду ділянок оперативники виявили, що в деяких місцях ґрунт просів, а це могло свідчити про те, що тут недавно велися якісь роботи.

Коли правоохоронці за допомогою спецтехніки зняли верхній шар ґрунту, то остаточно переконалися в справедливості своїх припущень: на глибині кількох метрів були заховані металеві ємності. Саме з них до самого кордону йшли пластикові труби, прокладені за допомогою «крота» — машини горизонтального буравлення. Контрабандне пальне мало текти через кордон нелегальною «підземною річкою». У сховищі, також розташованому під землею, знайшли й все допоміжне устаткування: гідропомпи, сполучні й заливні шланги для закачування солярки. За допомогою спецтехніки трубопровід демонтували і знищили. Тепер правоохоронці встановлюють коло осіб, причетних до спорудження «підземної річки».

Алла АНТІПОВА.
Луганська область.

Працюватиме вітер

На Миколаївщині неподалік від села Дмитрівка запрацювала перша черга Очаківської вітроелектростанції. Технічним спонсором проекту є одна з німецьких компаній.

Як розповів «Голосу України» директор ТОВ «Вітровий парк «Очаківський», кандидат технічних наук Володимир Подгуренко **(на знімку)**, вона складається із 10 вітрогенераторів FL-2500 (Німеччина) загальною потужністю 25 МВт. Це 10 відсотків електроенергії, яку нині споживає регіон. Уже запущено 7 із 10 енергетичних установок. Ще три вітряки у складі першої черги вітроелектростанції запрацюють уже найближчими днями, після завершення всіх пусконалагоджувальних операцій.

До речі, Володимир Подгуренко присвятив раціональному використанню та дослідженню відновлювальних джерел енергії, а також впровадженню новітніх технологій, усе своє життя. Він, як учений і практик, ще задовго до незалежності переконував чиновників різного рівня в тому, що в більшості регіонів нашої країни особливо сприятливі умови для вітроенергетики.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Японці вивчають, що ми робили після Чорнобиля

Делегація неурядового об'єднання "Японський атомний промисловий форум" відвідала Коростень (Житомирська область) для вивчення досвіду подолання наслідків Чорнобильської катастрофи.

Це питання для Японії стало особливо актуальним після того, як внаслідок небувалого землетрусу і цунамі сталася аварія на АЕС «Фукусіма». Японські колеги цікавилися тим, як розвивається Коростень, вивчали роботу центру соціально-психологічної реабілітації населення з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи та міжрайонного діагностичного центру.

Олексій КАВУН.

Лані–альбіноси поки що поживуть у заповіднику

Незвичайний новорічний подарунок національному біосферному заповіднику Асканія-Нова на Херсонщині підготували його вихованці. У передень зимових свят у європейських ланей, які живуть тут на напіввільному утриманні, з'явилося на світ одразу троє малят — білий самець і дві самочки того ж рідкісного кольору. Директор заповідника Віктор Гавриленко задоволений: стадо з 80 голів ланей прийняло родичів-альбіносів, вони добре ростуть і розвиваються. Проте, залишати їх у заповіднику не планують — коли молоді лані підростуть, їх хочуть продати в якийсь зоопарк або приватний зоосад, власники яких із задоволенням купують копитних екзотичного вигляду.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

ЦИФРА

Понад 90 тисяч «новорічних» туристів очікують у Криму. Про це повідомив міністр курортів і туризму автономії Олександр Лієв, уточнивши, що за основу аналізу туристичного потоку взято період з 23 грудня по 17 січня.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.

Автомобіль урізався в залізничний вокзал

У ніч із понеділка на вівторок в Ізмаїлі автомобіль «Мерседес» на величезній швидкості врізався в будинок залізничного вокзалу на вулиці Гагаріна. У результаті ДТП загинуло троє осіб, у тому числі водій. В автомобілі перебували два співробітники карного розшуку Ізмаїльського міськвідділу міліції та дівчина. Машина рухалася зі швидкістю 220 кілометрів на годину. На місці події працюють фахівці Головного управління МНС в Одеській області.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Відзначили за материнство

10 мешканок Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині цими днями отримали офіційний статус «Мати-героїня». Багато хто з них дуже довго чекав цієї важливої події. 2011 року багатодітним мешканкам району вручено 35 таких посвідчень, а 41 героїні виплачено по дев'ять тисяч 410 гривень одноразової допомоги.

Віра ШПИЛЬОВА.

Інтернет–кафе пограбували серед білого дня

Сталося це в місті хіміків Калуші, що у Івано-Франківській області. Напад був зухвалий. Чоловік увірвався до інтернет-кафе в той момент, коли там не було відвідувачів. З обслуговуючого персоналу в закладі були лише дві жінки. Брутально відштовхнувши одну з них, грабіжник кинувся до каси та забрав усю готівкову виручку — 15 тисяч гривень. Так само швидко нападник зник. Проте вже наступного дня його затримали. Щоправда, грошей при ньому не було. Грабіжник — 43-річний раніше судимий за хуліганство мешканець Калуша — пояснив правоохоронцям, що вже встиг їх витратити.

Дарина НАЗАРЧУК.

Машина рухалася зі швидкістю 220 кілометрів на годину

Навчатимуть державних службовців і депутатів

Тристоронню угоду про співробітництво підписали Донецька обласна рада, обласна державна адміністрація та Національна агенція України із питань державної служби. Документ передбачає розвиток партнерських стосунків та координацію зусиль для модернізації державного управління та місцевого самоврядування. Назріла проблема підготовки та перепідготовки державних службовців з урахуванням сучасних реалій і вимог часу, відзначили керівники області. До програми внесено також проекти реформування обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій, формування та підготовки регіонального кадрового резерву, створення регіональної школи лідерів, а також підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад.

Цього ж дня відбулася міжнародна науково-практична конференція, яка досліджувала проблеми реалізації антикорупційної політики в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування. У роботі заходу взяли участь народні депутати України, представники обласної влади, провідні вітчизняні та зарубіжні вчені, представники правоохоронних органів.

Ліна КУЩ.

На знімку (зліва направо): голова Донецької обласної ради Андрій Федорук, голова обласної ради Андрій Шишацький та голова Національного агентства України з питань державної служби В'ячеслав Толкованов після підписання угоди.

Фото прес-служби Донецької обласної ради.

Кращих архітекторів запрошують до Вінниці

Грошову винагороду у 160 тисяч гривень встановила міська влада Вінниці за перемогу у міжнародному конкурсі на кращу концепцію розвитку території Центрального парку культури і відпочинку, що є пам'яткою садово-паркового мистецтва національного значення.

До участі в ньому запрошують, крім архітекторів, проектні організації. Переможець отримає 80 тисяч гривень, за друге і третє місце конкурсантам вручать відповідно по 40 і 20 тисяч гривень. Встановлено також п'ять заохочувальних премій по чотири тисячі гривень кожна. Останній термін подання робіт — 1 квітня 2012 року. Нинішній стан улюбленого місця відпочинку не зовсім задовольняє вінничан. Елементи паркового будівництва радянських часів та нові архітектурні форми нашого часу загалом створюють непривабливу картину. Саме тому з ініціативи міського голови Володимира Гройсмана прийнято рішення створити сучасне обличчя парку і накреслити перспективи його подальшого розвитку.

— Головною вимогою до пропонованої концепції є відсутність жодного нового будівництва на території парку, — каже Володимир Гройсман. — Роботи з пропозицією щось будувати навіть не будуть розглядатися. Йдеться про створення рекреаційної території відпочинку, збереження всіх зелених насаджень, а їх тут нині близько ста видів і форм. Акцент робимо на ландшафтний дизайн, благоустрій території та створення зон відпочинку з їх поділом на тихий відпочинок, прогулянки, спорт, розваги і облаштування майданчиків для проведення різноманітних фестивалів і конкурсів.

З умовами конкурсу можна ознайомитися в департаменті архітектури, містобудування та кадастру Вінницької міської ради за адресою: вул. Пушкіна, 38 кабінет 21, а також на сайті міської ради (www. vmr. gov. ua).

Віктор СКРИПНИК.

Діди Морози вийшли на парад

Десятки Дідів Морозів, Снігуроньок, Сніговиків, чарівних фей та казкових чарівників пройшли вулицями обласного центру до майдану Незалежності. У костюмованому параді взяли участь вихованці та викладачі загальноосвітніх, музичних, художніх шкіл, учні професійно-технічних навчальних закладів, вихованці дитячих садочків. В святковій колоні були також муніципальний духовий оркестр, ансамбль мажореток «Альфа», кращі танцювальні колективи міста.

На площі біля головної ялинки міста маршпарад приймали головні Дід Мороз та Снігуронька. За українським народним звичаєм вітали гостей Господар з Господинею, під час дійства відбулась зустріч Нового, 2012, року, з Роком, що минає.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото автора.

Футбольна форма — під ялинку

Банк «Хрещатик» подарував футбольну форму і новорічний календар «Один день з історії футболу» команді столичної дитячо-юнацької спортивної школи №14.

Цей приємний сюрприз для футболістів, які грають поки що на першість Києва, але вже мріють про вищу лігу, в приміщенні УНІАН зробила директор департаменту роздрібного бізнесу банку «Хрещатик» Марина Нестеровська. Як з'ясувалося, подарунок — частина спільного соціального проекту банку «Хрещатик» і міжнародної платіжної системи MasterCard, спрямованого на просування фінансової грамотності серед юнацтва. За словами директора ДЮСШ Лілії Скидан, юні футболісти побачили у пропозиції шефів-фінансистів подвійну користь — опанування секретами електронних платіжних інструментів й улюбленої гри. Фотобуклет, який представив автор Арсен Федосенко, яскраво підтверджує ті прописні істини, що ця гра згуртовує, дисциплінує і загартовує молоде покоління.

— На наступний рік, — каже голова правління банку «Хрещатик» Дмитро Гриджук, — ми вирішили присвятити футболу наш корпоративний календар. На його сторінках — вихованці тренера цієї футбольної команди Романа Кобилянського, цікаві факти. Футбол виховує нашу молодь, захищає її від неправильного вибору, хибних кроків, усіляких аморальних вчинків. Тому ми підтримуємо і гру, і гравців.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Митниця дарувала, а не брала сама

Співробітники Севастопольської митниці — провідний інспектор відділу контрольно-перевірочної роботи Наталя Максимова **(на знімку — ліворуч)** і голова профспілкового комітету Павло Голяшов **(крайній праворуч)** — дещо порушили традицію: подарунки до Дня Святого Миколая дарували вони, а не самі одержували їх від захисника й заступника дітей.

Порушили традицію народну, але дотримались відомчої. От уже чотири десятиліття, як митники шефствують над севастопольським дитячим будинком №2.

І всі ці роки практично не було свята, на яке б вони не приїжджали в гості до вихованців дитбудинку з подарунками. Цього разу шефи привезли те, що дуже згодиться для по-справжньому святкового столу: мандарини, яблука, ківі, банани. По великому секрету Наталя та Павло повідомили Святого Миколая, що у запасі в них справжній сюрприз: митники вирішили подарувати дітям заповітну мрію всіх хлопців — велосипед. Очевидно, що до наступного свята шефам доведеться для дотримання гендерної рівності точно дізнатися, що може бути потаємною мрією у дівчаток.

Андрій МАГДИЧ.

Севастополь.

Фото автора.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...свято було затьмарене втратою

Влада Херсона на чотири дні відтермінувала відкриття головної міської ялинки через траурні заходи, пов'язані зі смертю ректора Херсонського державного університету та директора Академічного ліцею при ХДУ Олега Мішукова. Вона є горем для всіх городян, а не тільки для студентів та викладачів вузу, адже Олег Васильович мав режисерський хист, виступаючи постановником «аншлагових» п'єс в обласному музично-драматичному театрі та не менш успішних концертів з нагоди Дня міста. На минулих виборах він був довіреною особою Президента України Віктора Януковича, а згодом його обрали і депутатом обласної ради. Нарешті, в червні нинішнього року трудовий колектив Херсонського державного університету одностайно проголосував за обрання першого проректора вузу його ректором. Новий очільник університету і вірний прихильник та передплатник «Голосу України», професор Олег Мішуков продовжив курс на розвиток міжнародних зв'язків своєї альма-матер, укріплення довіри між викладачами та студентами, поліпшення умов у студентських гуртожитках. Робота і театральне мистецтво були для нього сенсом життя, але серце 48-річного ректора просто не витримало такого виснажливого темпу.

Повернувшись з Москви після операції, він був шпиталізований з інсультом у стані коми. У вузі затамували подих: чекали хороших вістей з лікарні, вірили, що їх улюблений ректор подолає хворобу, як до того долав проблеми та успішно розв'язував складні конфлікти. Фахівці обласної клінічної лікарні майже тиждень самовіддано боролися за його життя, та їхні зусилля виявилися марними — знесилене серце ректора таки зупинилося. Сьогодні, 21 грудня, на церемонію прощання з професором Олегом Мішуковим прийшли десятки тисяч простих херсонців, представники наукової та адміністративної еліти краю, письменники та журналісти.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

...створюють свою силіконову долину

У Львові біля міжнародного аеропорту на вулиці Ряшівській планують збудувати комплекс офісних приміщень для ІТ-компаній. Як повідомив під час «круглого столу» «Ефект синергії: нові можливості ІТ-спільноти України» міський голова Андрій Садовий, у міськраді вже напрацьований інвестиційний проект для створення своєї силіконової долини.

У стратегії розвитку міста до 2025 року напрямок ІТ вважається одним з пріоритетних. Це той шлях, який дає можливість вивести Львів на високу орбіту, якою рухаються всі європейські столиці. Тож міська влада готова в найкоротші терміни виділити земельні ділянки не тільки для офісів, а й для спорудження житла.

Послугами львівських програмістів користуються провідні компанії світу. Житловий комплекс для ІТ-фахівців, яких до Львова запрошують на роботу з усієї України, планують збудувати поряд з стадіоном до Євро-2012. Проект створення містечка ІТ-компаній вже презентували перед європейськими бізнесменами в Брюсселі.

Богдан КУШНІР.

...полетіли «Кримські Зорі»

У Сімферополі почала роботу авіакомпанія «Кримські Зорі». Перший заступник Голови Верховної Ради АРК Костянтин Бахарєв, заступник прем'єр-міністра Криму Георгій Псарьов і голова наглядової ради ПАТ «Міжнародний аеропорт «Сімферополь» Сергій Васютін перерізали червону стрічечку на пероні, де здійснив посадку перший рейс авіакомпанії (Одеса—Сімферополь). «Кримські Зорі» здійснюють рейси до Одеси, Донецька і Києва. У перспективі — Харків, Єреван, Ростов-на-Дону, Краснодар.

Роман ЧЕРЬОМУХІН.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 241 (5241)
СЕРЕДА, 21 ГРУДНЯ 2011

За інформацією головного управління агропромислового розвитку Запорізької облдержадміністрації, 60% посівів озимих на полях області збереглися у задовільному стані, — *«АПК-Інформ»*

З початку сезону переробки буряків в Україні виробили 2,3 мільйона тонн цукру. Торік зварили 1,54 мільйона, — *«АПК-Інформ»*

ПЕРСПЕКТИВА

Для корови головне не врода, а порода

На Чернігівщині врочисто відкрито ТОВ «Прилуцьке племпідприємство» **(на знімку)**, яке обіцяє забезпечувати область якісним репродуктивним матеріалом. Голови райрад, райдержадміністрацій разом з головою облдержадміністрації Володимиром Хоменком оглянули приміщення з утримання биків- і кнурів-плідників, демонстраційний майданчик, лабораторію.

Як повідомив керівник племпідприємства Сергій Петренко, десять міні-автомашин із ветспеціалістами проводитимуть штучне осіменіння тварин у сільгосппідприємствах і приватному секторі краю. Це, є надія, поліпшить породистий склад чернігівської череди.

Сергій ОЛЕГІВ.

Фото автора.

Чому яловіє земля і тяжкі тарасівські суглинки стають такими непоступливими, як і їхні господарі-пайовики?

У кабінеті Юрія Максименка, генерального директора сільськогосподарського товариства «Агрокомбінат «Тарасівський», висить показовий документ чвертьстолітньої давнини — карта-схема землекористування тогочасного господарства. Охоплювали тоді землі «Тарасівського» і Віту-Поштову, і Юрівку, і Крюківщину, сягали ген-ген до Боярки. І навіть далі! Тримали дніпровські луки у добрячих обіймах: 200 гектарів поріччя з густим, як руно, травостоєм по праву належало тарасівцям. Худоби — тисячі голів, молоко з ферм ріками текло на столичні молокозаводи. Своїх сінокосів для такої сили-силенної череди — на один зуб, тому й освоювало «Тарасівське» незаймані дніпровські сіножаті: щоліта на сінозаготівлі справно їздили і тарасівські, і крюківські, і юрівські, і вітапоштовські косарі.

Але настали реформаторські дев'яності — і наче тайфун пронісся господарством: фермами, теплицями, машинно-тракторним парком. Давно забуто про дніпровські випаси — нині там не трави похилі, а фортеці новітніх скоробагатьків. Та й яка потреба тарасівцям у дніпровських духмяних отавах, коли на фермі залишилися 43 корови та десяток телят?

Яловіє земля і тяжкі тарасівські суглинки стають такими непоступливими, як і їхні господарі-пайовики. Та й чим, а головне, як цю землю задобриш, коли господарство має її в догляді лише на рік? Про колишню десятипільну сівозміну давно забуто: щоразу під кінець року, коли товариство розраховується з пайовиками й укладає угоди оренди на наступний рік, для Юрія Максименка починаються танталові муки: вмовляння кожного і болісні гадання, скільки ще пайової землі та саду відщербиться, чи не стане вінець року похоронним вінком на могилу «Тарасівського». Бо ж за кілька літ лише саду втратили 300 гектарів — під ту-таки котеджну забудову. А торік дві родини забрали свої паї, три гектари яблунь. Виявили бажання садівничити. Пнулися, тяглися, мучили себе, а більше — пристаркуваті дерева. І домучили — в союзі зі шкідниками. Нинішня осінь урожаєм помірялась: у колективному саду хоч і не густо, але й не пусто, а у двох скороспілих садівників на яблунях дірки від бубликів.

Отак і живуть-господарюють з року в рік. Залишилося 26 гектарів гуртового саду. На чотирьох сотнях пайового суглинку вирощують зернові, технічні культури, корми для худоби та городину. Нива аж стогне без поживи та поливу. Але як провести сюди дороге зрошення, як забезпечити оздоровлення ґрунтів, коли земля твоя лише на рік, а що далі — одна баба гадала?

Неподалік від саду сам бачив добрячий шмат лану. Здаля думав — ягідник, а ближче під'їхали — цвіте мій: бур'ян у кілька метрів заввишки! І стіною — чорти б рогами зав'язли.

— Це хазяїн років чотири тому забрав свій пай, — каже Максименко. — Нічого не робить — чекає вигідного покупця. А хто ж це термітгя купить? Оце віддавав би назад до нас у господарство, їй-Богу, не взяли б і за наших земельних скрутах. Ця нивка нині й справді золота, але вже за затратами...

Зізнаюся, читачу, кортіло мені взяти ці дикі хащі на око фотооб'єктива, але передумав, бо такі горе-господарі й досі не дивина. А от таких рясних яблучних кетягів, як у саду «Тарасівського», ще пошукати треба! Хоча, каже директор, нинішній рік не порадував урожаєм, а все ж є яблука, і недорогі, як за київськими мірками, — по 4 гривні за кіло відпускна ціна.

Агрокомбінат має своїх постійних клієнтів, але що не рік, то наростає головний біль од тієї спеціалізації. Зменшується на саджанці попит, добрі наміри держави підтримувати закладку нових садів та виноградників уперлися в ту-таки глуху стіну: там, де є бажання, бракує землі... Та й компенсація на народження нових садів, яку мав би покривати держбюджет, останнім часом виплачується через пень колоду. А на господарства-розсадники державна підтримка взагалі не поширюється.

Два десятиліття поспіль «Тарасівський» тримає марку плодорозсадництва: вирощує та реалізує саджанці десятка сортів яблунь, а ще груш, черешень, вишень...

Викручуються тарасівці як можуть: відкрили свої магазини в Боярці та Вишневому, розвозять саджанці по київських торговищах. Неабияк рятує ота торгівля з коліс, бо поки капне в касу жадана виручка за реалізовані оптом ягоду, садовину, городину чи зерно, жива копійчина стає «виручалочкою» у щомісячних тяжбиськах із тими «партнерами», для кого бізнес та «здирництво» — тотожні поняття. Нині, наприклад, газова контора — місцевий монополіст — змушує підписувати типові договори, які влаштовують лише її: про попередню плату за газ. А якщо ні, то вони ж виставляють штрафні санкції. Така само кабальна схема розрахунків із фірмачами, що торгують електроенергією.

Три роки поспіль економіка «Тарасівського» показує види на стабільність. Але лише сили небесні і Максименко знають, яка тендітна вона, ота видимість відносного спокою. І як дорого дістаються оті 670 гривень середніх виплат на пай. Майже 290 пайовиків-земледавців «Тарасівського» давно пенсіонери. Навіть скликати загальні збори для керівників підприємства проблема. А поля та сади здебільшого на руках захожих заробітчан.

Максименко і сільська влада Тарасівки за те, щоб зберегти господарство. Пояснюють людям, що земля їхня з часом тільки зростатиме в ціні, що вирвані з обробітку нива чи сад за рік-два очікування багатого покупця занепадуть, втратять товарний вигляд. Але навіть залізна логіка правди не завжди зламає мур недовіри там, де обман правив бал десятиліттями. Скільки натерпілися тарасівські (та й не тільки) селяни від попереднього очільника Києво-Святошинського райвідділу земельних ресурсів. Був він у районі за «Бога, царя і Отечество». Навіть столичні чини впокорено у чергу ставали, щоб доступитися до його «указующего перста» і бездонної кишені, то що вже про сільський люд казати? Тому і пропадали кудись державні акти на тарасівські паї, і переписувалися кимось по кілька разів, і досі мало не третина місцевого люду чекає не дочекається тої заповітної «гербової перепустки» у своє законне землеволодіння. А натомість годуються обіцянками та запевненнями вже нових районних керівників земельного відомства. І насичуються надією, що новий рік наверне нарешті манну небесну — багатого і щедрого покупця на їхні паї...

Гірким ляже в тарасівський суглинок нинішнє озиме зерно, з палючою тривогою навпіл: поки що угоди оренди з господарством продовжили десяток пайовиків. І скільки таких буде наступного року, не відають навіть усезнаючі сільські ворожки.

Валерій ЯСИНОВСЬКИЙ.

Київська область.

СИТУАЦІЯ

Подільські молокопереробники нарікають на білорусів та новозеландців

Керманичі Кам'янець-Подільського району зустрічаються з директорами молокопереробних підприємств, що здійснюють заготівлю сировини в краї, щомісяця, а то й кожні два тижні!

«Таким чином намагаємося встановити прозорі правила гри, захистити інтереси селян — приватних виробників, у котрих немає іншого джерела для заробітків, як від домашньої корівчини», — кажуть у райдержадміністрації. Цю позицію поділяють і в обласній інспекції заготівлі сільськогосподарської продукції. Її начальник АндрійКівілюк, присутній на зустрічі, уважно вислухав пропозиції та проблеми кожного з восьми переробників, які працюють на Кам'янеччині. Але й зауважив: низька ціна на молоко, яку платять населенню, породжує негативну тенденцію до зменшення поголів'я корів. Упродовж останніх трьох років цей спад став досить відчутним. Дядько рахувати вміє не гірше за бізнесмена: невигідно тримати худобу для здачі молока — не триматиме.

У свою чергу, представники ЗАТ «Дунаєвецький маслозавод», ПП «Чортків сир», ВАТ «Борщівський сирзавод», ТОВ «Чемеровецький молокопереробний», філії ПАТ агрофірми «Лактіс» «Аромат», ЗАТ «Кам'янець-Подільський хлібокомбінат» нарікають, що ринок заполонила недорога продукція з Білорусії та Нової Зеландії, й це призвело до значного спаду реалізації вітчизняної продукції. За словами бізнесменів, продукція їхніх підприємств стала неконкурентоспроможною. Подільський споживач охоче розкуповує «молочку» від сябрів, подекуди навіть відкрили спеціальні магазинчики. Повсюди побутує переконання, що білоруська молокопереробна промисловість виготовляє продукцію «ще за радянськими ГОСТами». «Заманити» покупців до своїх товарів вітчизняні виробники можуть хіба що зниженням цін. Наразі ж експерти прогнозують підвищення їх аж до 25 відсотків...

Влада краю запевняє, що готова повсякчас сприяти й переробникам у вирішенні місцевих питань, які вони порушують. Адже на молочній «ниві» завдяки активному діалогу все-таки досягнуто деякого позитиву. Зокрема, майже всі підприємства уклали соціальні угоди з сільськими радами. Це додаткове джерело наповнення місцевих бюджетів. Укладено угоди і з приватними господарями, запевняє влада. Найбільш ефективно працюють створені в селах Кам'янеччини кооперативи від філії ПАТ агрофірми «Лактіс» «Аромат». До слова, членам кооперативів і за молоко платять більше — дві гривні 70 копійок за літр. У людей з'явилися нові можливості для заробітку: агрофірма готова закупити для населення корів, а люди можуть розраховуватися поступово, здаючи молоко. Як зазначив директор ПАТ агрофірми «Лактіс» «Аромат» Олексій Сидоренко: «Надаємо безплатно в оренду доїльні апарати й забезпечуємо ветеринарний супровід. Та, на жаль, на сьогодні лише 13 осіб погодилися, щоб їм придбали худобу. Ми є свідками небажання, особливо сільської молоді, працювати, важко знайти людину, яка б виконувала роботу заготівельника, навіть за зарплату в межах 2 000 гривень».

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Чи не стане вінець року похоронним вінком на могилу «Тарасівського»?

Мільярди за ягоди — цілком реально

ДОСВІД

Досвід спеціалізованих господарств Волині показує, що ягідництво може стати не лише вагомим джерелом прибутків, а й важливим чинником розв'язання проблеми зайнятості сільського населення. Яскравий приклад цього — діяльність приватних підприємства «ФруктЕксПол», «Флора», фермерського господарства «Симфонія».

Апетитний «клондайк»

Декому може здатися фантастичними цифри експорту з Волині чорниць. Так ось, щорічно за межі України з області відправляють до п'яти тисяч тонн цієї цілющої лісової ягоди.

За кілограм чорниць заготовачі цього літа платили 15—20 гривень, то неважко підрахувати, що лише на їх збиранні волиняни заробили майже сто мільйонів гривень.

Якщо ж зважити, що мешканці поліських районів активно заготовляють ще й журавлину, бруснцю, ожину, то до цієї суми слід додати ще з 30 мільйонів.

Однак, як вважає голова Ковельської райдержадміністрації Іван Смітюх, зібрані в лісі дикорослі плоди, це лише мізерна частка того, що можуть мати мешканці області, вирощуючи ягоди самостійно. Говорячи так, Іван Євдокимович спирається на досвід сусідньої Польщі і свій власний: свого часу він заклав на 73 гектарах полуничну плантацію і на 27 гектарах — малинову, збудував цех з глибокого заморожування ягід і морозильну камеру на три тисячі тонн. Це дало змогу продавати продукцію протягом усього року. Тож фахівець переконаний: вирощувати ягоди вигідніше, ніж виробляти молоко, м'ясо, зерно... Свою вітамінну продукцію фермерське господарство «Симфонія» відправляло не лише вітчизняним споживачам, а й експортувало до Голландії, Італії, Франції, Польщі. Тож, на думку Івана Смітюха, ягідництво може приносити аграріям області багатомільйонні прибутки.

Смородину — комбайнами

Певні кроки в розвитку промислового ягідництва на Волині вже зроблено. Сьогодні в області розташована одна з найбільших в Європі плантацій чорної смородини. В Локачинському районі приватне підприємство «ФруктЕксПол» вирощує її на 245 гектарах. Створив його сім років тому поляк Вєслав Блоцкі. Цього літа підприємство зібрало близько 500 тонн ягід за ціною 7,5 тисячі гривень за тонну на початку сезону збирання і 14,5 тисячі — в середині і кінці ягідних жнив. Урожайність на ділянках, де смородина росте більше трьох років, була майже п'ять тонн. З часом, як вважає інженер підприємства Віктор Гірич, продуктивність плантацій має зрости в два-три рази. А площі смородини тут планують довести до 500 гектарів (це буде найбільша в Європі плантація), а також вирощувати на 50 гектарах малину і на 100 — полуниці.

ПП «ФруктЕксПол» вирощує смородину за сучасними технологіями і має для цього набір необхідної техніки, включаючи два спеціальні комбайни польського виробництва. За добу такий агрегат збирає врожай на п'яти гектарах. Цього року смородину реалізували переважно на території України. Незначну частину продукції експортували також до Польщі.

Попит поки що випереджає пропозицію. Тож проблем з продажем не було.

Іван Смітюх: «Ось таку апетитну продукцію вирощують у фермерському господарстві «Симфонія».

У приватному підприємстві «ФруктЕксПол» урожай чорної смородини збирали комбайни.

Навіть для королів — делікатес

Давайте ще раз згадаймо про чорницю, цю диво-ягоду, яка немає собі рівних за лікувальними і цілющими властивостями. Попит на неї весь час зростає, а ось збір, на жаль, скорочується. Пов'язано це із суцільними рубками на лісових ділянках, де вона росте. Чорниця ж любить затінок, вона повільно відновлюється. Тож, щоб на місці зрубу знову з'явилися чорничники, потрібне не одне десятиліття. А спроби окультурити цю ягоду, поки що не дали відчутних результатів.

А тим часом проблема існує. На Волині навіть виникають так звані війни за право збирати чорниці на тій чи тій лісовій площі. Торік, наприклад, така суперечка виникла поблизу села Замостя Маневицького району, мешканці якого не пускали до лісу жителів сусідніх сіл Нові та Старі Червища Камінь-Каширського району. Останніми роками волинські збирачі чорниць дедалі частіше стають порушниками кордону між Україною і Білоруссю. Спокуса заробити сім'єю за день тисячу і більше гривень часто перемагає навіть страх...

Утім, зарадити справі можна. У чорниці є близька родичка, яка не поступається їй ні смаком, ні лікувальними властивостями. Це лохина.

Так ось, селекціонерам вдалося вивести сорти цієї ягоди, придатні для промислового вирощування.

За розмірами її плоди завбільшки з вишню, за цілющими властивостями і смаком перевищують навіть лісові.

17 років тому лохину американську високорослу на Волинь із Польщі завіз тодішній начальник обласного управління лісового господарства, заслужений лісівник України Дмитро Телішевський. Оскільки лохина дуже вибаглива до ґрунтів, вони повинні бути підкислені і мати високу вологість, плантацію для неї знайшли біля села Ростань Шацького району, що неподалік кордону з Білоруссю і Польщею. Земля там ідеально підійшла для вирощування ягоди, яку споживають навіть у королівському дворі Великої Британії.

Підприємство «Флора», яке з 2006 року господарює тут, вирощує лохину на площі 110 гектарів. Це найбільша плантація в Європі. Директор підприємства, депутат обласної ради Василь Денисовець розповів, що врожай поки що збирають на площі 65 гектарів. Решта площ — це молоді насадження, які почнуть плодоносити через кілька років. «Флора» застосовує сучасні технології. Тут запроваджене крапельне зрошення, рослини підживлюють і оберігають від хвороб. Є дві великі теплиці. Садженці теж почали вирощувати свої, і вже мають їх 200 тисяч. Куплені ж за кордоном, залежно від віку і розміру, коштують від одного до п'яти євро за кущ. Важливо, що зона, де розташована плантація, екологічно найчистіша в Україні. Тож ягоди звідсіля можуть йти як на внутрішній ринок, так і на експорт.

У 2010 році «Флора» зібрала 84 тонни лохини. Цього року заморозки під час цвітіння дещо знизили врожайність. Кілограм цієї ягоди на внутрішньому ринку коштує від 40 гривень, за кордоном її продають за ціною в кілька разів вищою. Цікаво, що з одного куща, а їх на гектарі 3,5 тисячі, можна зібрати її по 6—7 кілограмів і, навіть, 10 кілограмів. Продають лохину з Волині фасовану в зручну пластикову упаковку в супермаркетах Києва, Львова, Луцька та інших міст.

Зауважимо: Серед 40 досліджених видів ягід, фруктів та овочів лохина посіла перше місце за вмістом антиоксидантів, випередивши за цим показником навіть червоне виноградне вино. Лохина містить речовини, які мають протиракові властивості, регулюють рівень холестерину в крові, попереджають патологію нервової системи в новонароджених...

Дорого, зате прибутково

Звичайно, розвиток ягідництва вимагає великих капітальних вкладень. Це і закладання нових промислових плантацій, це і спорудження потужних холодильних камер для зберігання зібраного врожаю і консервних цехів для виробництва соків, джемів, варення. На жаль, колишні консервні заводи області майже всі припинили виробництво, а ті, роботу яких відновлено, потребують підтримки з боку держави, зокрема, у своєчасному поверненні ПДВ. Насамперед це стосується підприємств у містах Ківерці та Рожище. Думаю, що ситуація зміниться на краще, як тільки місцева влада відчує, яку користь може принести ягідництво для поповненню бюджетів, розв'язання проблеми зайнятості населення. Тоді за реалізовану вітамінну продукцію Волинь отримуватиме вже не мільйони, а мільярди гривень.

На завершення хотів би навести слова голови Ковельської райдержадміністрації Івана Смітюха сказані ним цього літа:

— Хотів би, щоб район щорічно виробляв 100 тисяч тонн ягід на мільярд гривень. Для цього повинні бути насіннєві господарства, ділянки розмноження, відповідне наукове та фінансове забезпечення і головне — бажання та зацікавленість людей. Має діяти програма для цілої території. Офіційно з України в Польщу на збирання ягід, передусім полуниці, виїжджає до 50 тисяч чоловік. Наше завдання організувати справу так, щоб люди мали роботу тут, на батьківщині.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

АКТУАЛЬНО

Власники мимоволі

Багато жителів Херсонщини із власного гіркого досвіду знають, як нелегко і клопітно «узаконити» право власності на ділянку для ведення індивідуального селянського господарства або будівництва житла — ця процедура потребує багато часу, та ще й іноді і хабарі доводиться давати. Зате із 35 жителями сіл Українка та Біляївка Нововоронцовського району області сталася історія прямо протилежна. Зовсім не маючи такого бажання, вони стали законними власниками землі площею від 0,25 до 1 гектара! Селянською «благодійницею» виявилася тепер уже колишній інженер-землевпорядник Херсонського науково-дослідного і проектного інституту землевпорядкування, що тоді тимчасово виконувала обов'язки директора цієї установи. Від імені жителів двох сіл (деякі з них на той момент уже померли) вона написала заяви про безплатну видачу державних актів про право власності на земельні ділянки та оформила кожному по комплекту необхідної технічної документації. Щоправда, передавати її «землевласникам» в. о. директора навіть не збиралася — в неї були зовсім інші цілі. Виготовлення цієї непотрібної документації оплачувалося зі стабілізаційного фонду держбюджету, що коштувало 4,6 тисячі гривень. І ще 2 050 гривень отримала сама їх виготовлювачка як цільову винагороду за цю «суспільно корисну» працю. Але коли з'ясувалося, що заяви про видачу держактів до сільрад Біляївки та Українки не надходили, проти інженера-землевпорядника порушили кримінальну справу про розтрату й видачу свідомо підроблених документів. У вчиненні злочину жінка зізналася. З огляду на її щире каяття й співробітництво зі слідством суд Нововоронцовського району засудив аферистку лише до двох років позбавлення волі, та й то з випробувальним терміном, не відправивши її до колонії. Однак «послідовників» у неї, як і раніше, вистачає: у міліції та прокуратурі кажуть, що хабарництво та махінації під час видачі документів на земельні ділянки та їхнє відведення залишаються одними з найпоширеніших посадових злочинів не тільки у Нововоронцовському районі, а й на всій Херсонщині.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Ряжанка з підігрівом

На «Яготинському маслозаводі», що на Київщині запрацював новий цех з виробництва кисломолочного сиру, що дозволить збільшити виробництво цієї продукції на вісім тонн щоденно. Нове польське обладнання дає змогу підвищити якість сиру, його фізико-хімічні, мікробіологічні та органолептичні показники. Насамперед за рахунок закритого циклу його виробництва починаючи від забору сировини і закінчуючи отриманням готового продукту в розфасованому вигляді. Обладнання унеможливлює безпосереднє втручання людини в сам процес виробництва, що, звісно, позначається на якості. За словами голови правління підприємства Олександра Сіренка **(на знімку)**, на маслозаводі постійно освоюють нові види продукції. Нещодавно тут поставили на потік простоквашу та ряжанку «з печі». Для цього «було збудовано спеціальні термостатні камери-печі, в яких готова продукція настоюється протягом кількох годин, відтворюючи істинно народний спосіб приготування — так, як робили наші бабусі».

Іван ЛАЗНЮК.
Фото автора.

Організувати справу так, щоб люди мали роботу тут, на батьківщині

Працівники Державтоінспекції врятували від розправи натовпу 18-річного водія автомобіля «Пежо», який у селі Колоденка під Рівним збив на тротуарі на смерть 15-річну дівчину *(УНІАН)*

Дніпропетровський «Южмаш» планує організувати складання тракторів у Таджикистані *(«КоммерсантЪ-Украина»)*

«Не страхайте людей вбивствами. Показуйте й світлі сторони»,

— закликає своїх колег ветеран прикарпатської журналістики Андрій Зацерковний, якому днями виповнилося 90 років

Відомого прикарпатського журналіста, колишнього редактора івано-франківських обласних газет «Комсомольський прапор» і «Прикарпатська правда» Андрія Зацерковного прийшли привітати представники влади, колеги по перу. Для багатьох з них він був і залишається наставником.

Андрій Зацерковний народився на Житомирщині у багатодітній сім'ї залізничників. Згодом родина переїхала на Вінниччину. Захоплення журналістикою почалося зі шкільної стінгазети. Вступив до Харківського інституту журналістики, та закінчив лише перший курс — розпочалася війна. У 1944 році хлопця призвали до Радянської Армії. Був командиром кулеметної обслуги. Визволяв від фашистів Вінницьку, Хмельницьку області та західні території України, Польщу, Чехію. За бойові заслуги Андрій Зацерковний нагороджений орденом Великої Вітчизняної війни I ступеня, орденом Слави III ступеня, медаллю «За звільнення Праги» і медаллю за Перемогу. На війні активно дописував до дивізійної газети «Сталінський воїн». Після демобілізації політвідділ 140-ї дивізії рекомендував його на роботу в калузьку районну газету «Червона зірка», що на Прикарпатті. Пізніше очолював три районні газети — більшовицьку «Зоря перемоги», галицьку «Прапор перемоги» та івано-франківську «Вперед». П'ять років Андрій Зацерковний був редактором обласної молодіжної газети «Комсомольський прапор», а з 1975-го по 1983 рік, аж до виходу на пенсію — редактором обласної газети «Прикарпатська правда». За трудові і творчі здобутки відзначений двома орденами «Знак Пошани», почесним званням «Заслужений працівник культури України». З нагоди ювілею та за вагомий особистий внесок у розвиток краю спільним розпорядженням голови ОДА Михайла Вишиванюка та голови обласної ради Олександра Сича Андрій Зацерковний удостоєний найвищої обласної відзнаки — медалі «За заслуги перед Прикарпаттям». А Національна спілка журналістів України нагородила ветерана Почесною грамотою.

На запитання колег по перу відповідає ветеран прикарпатської журналістики Андрій Зацерковний.

— Я не шкодую, що провів роки в газеті, — сказав Андрій Трохимович кореспонденту «Голосу України». — Це були роки для моєї душі, мого розуму, мого задоволення. Багато чого я навчався у героїв своїх публікацій — простих прикарпатських людей, яких дуже шаную за працьовитість, завзятість, безмірну талановитість. «Прикарпатська правда» тоді мала великий вплив на громадську думку. Наклад її становив 210 тис. примірників. За рахунок передплати, реалізації газети в роздріб, реклами ми покривали свої поліграфічні, поштові, транспортні витрати, виплачували гонорар, зарплату та ще й 940 тис. перераховували в партійну казну. Колектив у нас був дружній, згуртований. Мені пощастило працювати серед таких могутніх журналістських «кріпаків», як Іван Богданов, Микола Ротін, Михайло Лев, Олександр Лісковський, яких уже, на жаль, нема в живих. А тоді ми були молоді, сміливі, завзяті. Майже в кожному номері давали критичні матеріали. Кожен керівник повинен був відповісти газеті в 10-денний строк: визнає він критику чи її спростовує. Обов'язковими були матеріали під рубриками «Слідами наших виступів», «Про це ми писали». А зараз на виступи газет мало хто реагує, їхні критичні постріли переважно холості.

Молодих журналістів Андрій Трохимович закликав: «Поверніться до села. Село вигибає. Зараз газети надто політизовані... А ще прошу: не страхайте людей. Сторінки перенасичені матеріалами про те, хто кого вбив, зарізав, повісив. Ми писали про це лише із зали суду... Дивіться, яке страшне літо було, які буревії, а комбайнери, селяни зібрали стільки тонн зерна! Оце справжні герої».

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.
Фото автора.

Прибудова розбрату

«По-козелецьки» вирішила розібратися сусідка з сусідом: пострілом у спину

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Коли Микола Ющенко о 21-й годині 20 хвилин повертався з Козельця у Київ, поблизу входу в метро «Чернігівська» у притемненому місці в нього вистрелили. Шоковані люди сахнулися, а зловмисник утік.

...Того дня, 18 жовтня, на вулиці Московській,11 виконавча служба виконала судове рішення і знесла самочинну прибудову до квартири № 2. «Голос України» вже писав 23 лютого 2010 р. про події у дворику за цією адресою. Киянин М. Ющенко придбав у Козельці у чотириквартирному будинку невелике помешкання, щоб виїжджати зі столиці на вихідні для відпочинку. Але натомість отримав клопіт на три роки. Його сусідка зробила прибудову, яку зведено на газових комунікаціях з пошкодженням електропостачання. Але Козелецьке управління газового господарства ВАТ «Чернігівгаз» і Козелецький РЕМ виставили претензії до споживача послуг... М. Ющенка. Адже саме до нього йшли газові комунікації та електродроти. Одне слово, якби вдалося по-сусідськи вирішити цю проблему, компенсувати завдані збитки, сусідові з боку би були комфортні додаткові кімнати площею 29,5 квадратних метра. Однак цього не сталося... Власниця квартири № 2 зі своїми рідними пішла на конфронтацію з іншими власниками чотириквартирного будинку, з якими згідно з чинним законодавством мала погодити зведення прибудови на земельній ділянці, що перебуває у спільному користуванні.

У червні 2010 року Козелецький районний суд підтримав позов Миколи Ющенка, Ольги Сидорко та Володимира Паска про знесення самочинно зведеної прибудови до житлового будинку і зобов'язав Вікторію Отчиченко прибрати її.

— Але до виконання цього рішення було ще далеко, — вів далі М. Ющенко, який надіслав до редакції листа, де розповів про підсумки протистояння у Козельці. — Неодноразові письмові повідомлення виконавчої служби з вимогою знести самочинну будівлю адресатом були проігноровані. Козелецький суд 19 квітня цього року визнав свій виконавчий лист, виданий 21 червня 2010 р., таким, що не підлягає виконанню. Але Апеляційний суд Чернігівської області згадану ухвалу за нашою скаргою 3 червня відхилив. І ось, попри наступні місяці зволікання посадовцями з виконанням рішення, зрештою, у жовтні його виконано. Кілька найнятих чернігівців знесли прибудову за півдня.

Микола Ющенко навів докази, записані на диктофон. У процесі знесення у дворі дехто брутально поводився, навіть вдарив його палицею.

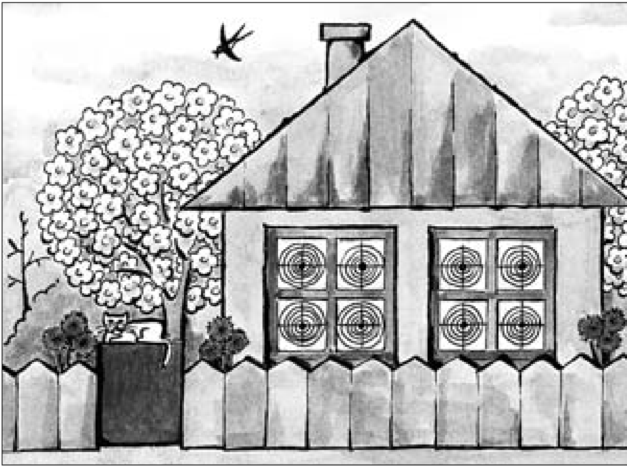
— Знесення можна було б уникнути, — зазначив. — Але ж треба поважати сусідів, домовлятися з нами полюдськи. А ми чули тільки лайку, погрози. Власниця квартири та її батьки повинні зрозуміти, що крім вирішення питання «по-козелецьки» — шляхом підкупу й залякування — є ще законні способи, а також людські стосунки.

Запитую автора листа, що він робитиме далі: невже продовжуватиме їздити в Козелець «відпочивати» на дачу, де при цьому бачитиметься зі своїми опонентами?

— Та ні, — відповів. — Будемо це помешкання продавати. Я не хочу наражати свою родину на небезпеку після цього пострілу. Від таких сусідів краще триматися подалі...

Ось такий результат сусідської конфронтації. Як бачимо, у ній ніхто, навіть переможці, не залишився у виграші.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Козелецький район
Чернігівської області.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Виробники електродів заявляють про рейдерську атаку

Трудовий колектив «Спеціального конструкторського бюро медичної електротехніки» (СКБ МЕТ) уже двічі пікетував відділ Державної виконавчої служби Кам'янець-Подільського міського управління юстиції. Люди протестують проти незаконного, на їх думку, продажу майна СКБ МЕТ шляхом проведення відкритих торгів. Генеральний директор підприємства Олег Трачук заявляє, що впродовж п'яти років один із місцевих приватних підприємців (колишній орендар, з яким розірвано договір оренди за несплату) не припиняє спроби заволодіти виробничими приміщеннями бюро. Він домагається відшкодування вартості ремонтних робіт, які , за словами пана Трачука, не були виконані в повному обсязі.

Олег Трачук стривожений: «За оцінкою експертів, вартість приміщень становить 5,8 мільйона гривень, а на торги їх було виставлено за ціною півтора мільйона, та виконавча служба хоче ще зменшити цю цифру. Відтак, величезне виробниче приміщення просто віддадуть за надуманий борг. Колектив подав скарги в СБУ, Міністерство юстиції, Національний антикорупційний комітет України, Міжвідомчу комісію з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств».

«СКБ МЕТ» працювало на оборонну промисловість, а з 1978 року розпочало виробництво електродів для медичної галузі (зокрема, для діагностики та електростимуляції органів і тканин людини, діагностики серцевої діяльності тощо). Люди бояться, що їх підприємство загине.

Віра ШПИЛЬОВА.

ЦИФРА

20 тисяч доларів

Вкрали у пенсіонерів із села Лисогірка, що під Кам'янцем-Подільським. Четверо невідомих, підібравши ключ, уночі проникли в житловий будинок подружжя пенсіонерів. Нападники діяли в масках і застосували фізичне насильство до господарів оселі. Забравши 20 тисяч доларів США, грабіжники безперешкодно зникли.

Наразі, як повідомляють у районному відділі міліції, триває слідство, порушено кримінальну справу.

Вл. інф.

Кажуть, «Робітником бути престижно»

Саме під такою назвою на Сумщині стартував проект, покликаний популяризувати робітничі професії. Активісти громадської організації «Сумський обласний ресурсний центр» (СОРЦ), викладачі профтехучилищ і середніх навчальних закладів, молоді спеціалісти проводять уроки для учнів 8-х класів шкіл обласного центру. Про престижність робітничих професій підростаючій зміні розповідають електрозварники і слюсарі-інструментальники... Під час спілкування вони акцентують увагу підлітків на важливості свідомого вибору професії.

Проект реалізують СОРЦ та сумська міська громадська організація «Студентська республіка» за підтримки управління у справах дітей і молоді, управління освіти і науки Сумської облдержадміністрації. Після обласного центру уроки в рамках проекту «Робітником бути престижно» пройдуть в усіх школах районних центрів регіону.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Форум назвав найкращих роботодавців

Понад 350 соціальних партнерів запросила обласна служба зайнятості до Миколаївського академічного театру драми та музичної комедії на форум «Підприємство, перевірене роками незалежності». Захід став діалогом роботодавців, представників органів влади, обласної служби зайнятості, під час нього акцентувалася увага на регіональних можливостях формування конкурентоспроможного ринку праці.

Як зазначив голова ОДА Микола Круглов, такий форум — це можливість як для розвитку соціальної відповідальності бізнесу, так і для заохочення роботодавців до збереження трудового потенціалу та створення нових робочих місць.

48 підприємств Миколаївщини, які стабільно працюють та створюють нові робочі місця, відзначені на форумі почесними грамотами облдержадміністрації та обласної ради.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.

Микола Ющенко навів докази, записані на диктофон

Наречена для хлопця з глибинки

Відтік молодих жінок до міст може обернутися серйозною проблемою для всієї країни

ТЕОРЕМА БУТТЯ

Переважна більшість тих, хто нині покидає село, — молодь, яка їде до великих міст на навчання. Причому дівчата в цій категорії мігрантів переважають. Саме вони, в основному, й не повертаються у рідні місця. В результаті парубків у багатьох селах сьогодні значно більше, ніж дівчат.

Слабка стать полюбляє комфорт

Побутує думка, що представниці слабкої статі більш схильні шукати кращого життя, тому й їдуть у міста, поглиблюючи там і без того гостру проблему переваги жіночого населення над чоловічим.

— Жінка дійсно прагне жити в комфортніших умовах, — стверджує психолог із Запоріжжя Олена Ледовська. — І зумовлено це материнським інстинктом: чим ліпші умови життя матері, тим вірогідніше, що майбутнє потомство зростатиме здоровішим, фізично й розумово розвинутішим.

Сьогодні ж побут мешканців багатьох сільських населених пунктів — на рівні середини минулого століття. Про який комфорт можна говорити, коли, скажімо, в Запорізькій області кілька сотень сіл досі користуються привозною водою, та й ту в ряді випадків з великою натяжкою можна назвати питною?

Болючою проблемою є також транспортне обслуговування сіл, особливо віддалених і невеликих, яка вже впродовж двох десятиліть залишається невирішеною.

— Наше село розташоване обабіч траси Кам'янка-Дніпровська—Бердянськ, — розповідає мешканець села Замостя Чернігівського району Юрій Сипливий. — Тож нам неважко дістатися до Токмака, Бердянська й Запоріжжя. А от потрапити до райцентру Чернігівки не можемо. А там й поліклініка, й аптека, й усі районні установи. Вихід один: просити когось, хто має легковика, щоб звозив, і платити гроші. А це чимала сума — якраз стільки витрачає людина за місяць на придбання хліба. Маршрутка до Чернігівки зупиняється у сусідній Панфілівці. Але ж туди — 6 кілометрів. Пішки дійде не кожен. Тим паче, якщо це вагітна жінка...

Ще гірше доводиться мешканцям села Бойове, бо воно взагалі розташоване посеред степу.

Про рейсовий же автобус тут давно забули. Якщо треба викликати «швидку допомогу», готуй сотню гривень на бензин.

От і уявіть, що це за життя у людей: від світу відірвані, питна вода — проблема, природний газ — лише мрія, про клуб і дитсадок навіть згадки не залишилося, та ще й роботи немає. От і тікає молодь світ за очі, особливо дівчата, бо їм тут просто не вижити. Хлопцям трохи легше: вони то риби наловлять у ставку та продадуть місцевим «багатіям» — пенсіонерам, то у фермера попрацюють у розпал польових робіт, то якусь залізяку десь поцуплять і здадуть у пункт приймання металобрухту...

Дівчат розібрали всіх

— Дівчата у нас є, але це — старшокласниці — власне, ще діти, яких заміж не покличеш, — зітхає двадцятирічний Роман, син згадуваного вже Юрія Сиплового. — Закінчать вони навчання і, як інші дівчата, поїдуть до міста.

І таки точно поїдуть! Практично ніхто з юних представниць слабкої статі в селі не залишається.

Ось один красномовний факт. Живе в Замості колишня свинарка Лідія Чорна, разом з покійним чоловіком поставила на ноги п'ятьох дітей — двох синів і трьох дочок. Сини мешкають у селі, а дочки — всі три — давно перебралися до міста...

Незаміжня молода жінка в цих краях — рідкість. Як жартують селяни, хлопці порозбирали всіх: і сварливих, і з «підмоченою» репутацією, і тих, хто вже невдало побував у шлюбі. Навіть багатодітні матері не залишаються без пари. А якщо випадково з'явиться якась хороша дівчина — її одразу під вінець поведуть. Он, нещодавно прислали до Замостя молоду фельдшерку Катерину — вже вийшла заміж...

Дійшло до того, що парубки сходяться із жінками, які годяться їм ледь не в матері. Подібні факти є в багатьох районах.

Не все так погано

На щастя, з'явилися цілі райони, де роблять усе можливе, щоб утримати селян на своїй землі.

— Багато наших хлопців, що мають стабільну роботу й добрі заробітки, привозять собі дружин із міста, — хвалиться заступник голови Оріхівської райдержадміністрації Микола Пакета. — І міські дівчата залюбки живуть у наших селах.

Чому б не жити, коли є впевненість у завтрашньому дні, коли про розвиток села серйозно дбають?

Тільки протягом останніх років газифіковано цілу низку населених пунктів — Новопавлівку, Новоданилівку, Кірове, Малу Токмачку, Юрківку. Блакитне паливо скоро матимуть мешканці Омельника та Новоселівки. Вдалося вирішити низку проблем із водопостачанням. У районі з'явилося чимало економічно міцних господарств, де є робота не тільки для чоловіків. Серед таких, наприклад, приватне підприємство «Птахофабрика Прилуцького», нестерянське відділення ВАТ «Агропромислова компанія», товариства з обмеженою відповідальністю «Татіс», «Татекс», «Мала Токмачка», «Преображенське», «Аврора», фермерські господарства «Зустріч», «Ясени» та інші. У кожному селі є школа (їх у районі 30).

— Нам вдалося призупинити темпи скорочення кількості школярів, — розповідає завідувач райвідділу освіти Микола Самойлик. — Цього року їх менше, ніж торік, на 60, а ще не так давно район щороку втрачав по півтисячі учнів. Думаю, в недалекому майбутньому процес скорочення не тільки зупиниться, а й піде в зворотному напрямку.

В Оріхівському районі розширюють і мережу дошкільних закладів. Нещодавно відкрили дитсадок у Вільнянці, готують до відкриття — в Юрківці. Всього працює 25 дитсадків.

А ще в селах, без перебільшення, відмінно поставлена культурно-масова робота. Серед учасників художньої самодіяльності понад 50 відсотків — молодь.

Завідувачка відділу культури й туризму райдержадміністрації, депутат райради Олена Качур й сама не цурається сцени — входить до складу вокально-інструментального ансамблю «Вечірня зіронька», що діє при малотокмачанському Будинку культури. До речі, тут є й інші творчі колективи, одним з них (фольклорним ансамблем «Токмачаночка») керує Галина Левченко, яка за цю свою діяльність нагороджена Орденом княгині Ольги III ступеню. А сам малотокмачанський Будинок культури на всеукраїнському огляді увійшов до десятки кращих в Україні. Художнім керівником тут працює Микола Качур — чоловік завідувачки відділу культури й туризму.

— У нас 60 закладів культури, на які виділяється лише 5 мільйонів гривень, — ділиться Олена Качур. — Цього, звісно ж, на все не вистачає. Тому багато чого тримається на ентузіазмі людей. А ентузіастів у нас чимало! От хоча б узяти маленьке село Жовта Круча. Завідує місцевим Будинком культури Володимир Бабич, а художнім керівником тут — його дочка. Вони працюють на півставки. Роботу звукорежисера, взагалі на громадських засадах, виконує син Володимира Бабича.

Свою частку в розвиток культури вносять і керівники сільських рад. І не лише за службовим обов'язком, а й за покликом серця.

Наприклад, Мирненський сільський голова Світлана Циганкова — активний учасник місцевої художньої самодіяльності. Олена Качур вважає, що сільське населення сьогодні як повітря потребує спілкування й можливості творчого самовираження. І керівництво Оріхівського району намагається все це йому дати.

— Ми весь час у пошуку нових ідей, нових форм культурно-масової роботи, — каже завідувачка відділу культури й туризму. — У нас діють різноманітні творчі колективи, майстри декоративно-ужиткового мистецтва навчають свого ремесла дітей, у райцентрі та в селах регулярно влаштовуються свята. І люди залюбки беруть у них участь. Селяни скучили за такими заходами. Це видно й на прикладі села Білогір'я. Свого часу його мешканці вирішили, що приміщення клубу їм не потрібне і віддали його на розбір. Та згодом зрозуміли, що без осередку культури життя перетворилося на суцільну нудьгу. Де вшановувати ветеранів, де проводити свято матерів, де, нарешті, просто зібратися та поговорити? Тож сільський голова Віктор Дунда довго не думав — вирішив відкрити клуб у покинутому приміщенні контори колишнього місцевого колгоспу.

Віктор **ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.**
Запорізька область.

Мал. Олексія **КУСТОВСЬКОГО.**

ФАКТ

За даними Міністерства аграрної політики та продовольства, в Україні щотижня зникає одне село. За останні 20 років сільське населення скоротилося на 2,5 мільйона осіб. Соціологи підрахували, що в Україні не працює більше половини селян. Зростає кількість населених пунктів, де зовсім немає дітей та молоді...

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

«Океан» виплачує борги

Миколаївський суднобудівний завод «Океан» почав розраховуватися зі своїми працівниками. Днями перші 8 мільйонів гривень спрямовано на виплату поточної заробітної плати та боргів за попередній період, а також пов'язаної з цим заборгованості соціальним фондам.

За словами Василя Федіна, якого 17 листопада спостережна рада МСЗ «Океан» призначила керівником підприємства, до кінця поточного року в повному обсязі погасять заборгованість у зарплаті.

Спостережна рада поставила перед новим керівником умову: взяти на себе оперативне управління суднобудівним заводом задля якомога швидшої нормалізації його роботи. Серед першочергових завдань Василь Федін, який до цього обіймав посаду директора Херсонського суднобудівного заводу, назвав позбавлення у найкоротший термін залежності від боргів та забезпечення підприємства новими замовленнями для його стабільної роботи.

Новий керівник сподівається отримати замовлення з боку російського ринку, для чого вже нині активно веде перемовини. Потужності унікального суднобудівного підприємства дають змогу виконувати широкий спектр завдань. За 60 років своєї роботи «Океан» збудував понад 400 технічно складних суден загальною водотоннажністю понад 4 мільйони тон.

Олександра **МЕНТЕЛЬ.**
Миколаївська область.

Найкращих батьків нагородили грамотами

В Ужгороді відбувся «круглий стіл» у рамках благодійної акції «Кожній дитині — родину». У його роботі взяли участь заступник голови ОДА Іван Качур, начальник обласної служби у справах дітей Світлана Якімеліна, представники служби у районах і містах, профільних управлінь облдержадміністрації, громадських організацій та благодійних фондів.

Відзначалося, що на Закарпатті високий показник охоплення дітей сімейною формою виховання. Функціонують 34 будинки сімейного типу. Лише протягом поточного року створено два такі заклади, з'явилося п'ять нових прийомних сімей, влаштовано 33 дітей-сиріт та малюків, позбавлених батьківського піклування.

«Щорічно майже п'ятсот дітей залишаються без батьківської опіки. Наша робота — створити їм такі умови, щоб малюки не відчували браку уваги та родинного тепла. Тому створюються будинки сімейного типу, прийомні сім'ї, оформлюється опіка та піклування. Тільки у крайньому разі дитину віддають до інтернатного закладу», — зазначила Світлана Якімеліна.

Важливим чинником у роботі з дітьми є збереження родинних зв'язків. До прикладу, у будинку сімейного типу, який створено у Берегівському районі, виховуються п'ятеро братиків та сестричок. Практично всі райони краю охоплені сімейним вихованням. Найкращі показники у Виноградівського та Ужгородського районів і Мукачевого, **повідомили «Голосу України» у прес-центрі ОДА.** Найкращих батьків-вихователів відзначено грамотами облдержадміністрації.

Василь **НИТКА.**

Плакат налаштовує на оптимізм: діти знайдуть прийомні родини.

Фото надане прес-службою ОДА.

Цей берег люблять не тільки чайки

ФОТОПОГЛЯД

Конкурсні торги виграє кращий?.. Принаймні, на це сподівається один із найстаріших санаторіїв нашої країни — «Бердянськ», що в місті Бердянську Запорізької області. Бо ось уже кілька років поспіль його називають саме так!

Тобто — дякуючи виграним санаторієм конкурсним торгам по закупівлі послуг лікувальних закладів і санаторно-курортного лікування громадян, що постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві та профзахворювань і тим, що тимчасово втратили працездатність, — тут, за рахунок держави, мають змогу цілорічно оздоровлюватися тисячі осіб. А лікують в санаторії найрізноманітніші хвороби, як кажуть, від ніг до голови. Це — усілякі захворювання кістково-м'язової та нервової систем, органів дихання, шлунково-кишкового тракту, печінки, системи кровообігу тощо...

Морські чайки — символ приазовського курорту — завжди раді відпочиваючим.

Понад три роки ввічливо та якісно обслуговує курортників у санаторній їдальні офіціантка Тамара Виноградова.

Ручний та підводний масажі, спеціальний лікувальний басейн з тренажерами, цілющі сульфідно-мулові грязі та ропа, чудове дієтичне харчування (рибні страви — пальчики оближеш) — у поєднанні з чистим морським, насиченим озоном та мікроелементами повітрям дають прекрасні результати — покращують здоров'я та самопочуття.

До речі, «Бердянськ» наступного року святкуватиме 110-річчя з дня свого заснування...

Олекса ВАЩЕНКО, *журналіст.*

Фото автора.

В онкохворої жінки відібрали гроші на хіміотерапію

Два останні роки пенсіонерка Лідія Мельник із села Ганнопіль Тульчинського району майже не піднімається з ліжка. Нещодавно хвора пережила напад грабіжників — нелюди відібрали в пенсіонерки гроші на лікування.

— Коли бандити зв'язали сестру, вдарили чоловіка, скрутили йому руки і стали вимагати гроші, я зірвала із себе халат, щоб показати ще не загоєну рану після видалення груді, — зі сльозами на очах розповідає Лідія Мельник. — Але вони все одно відібрали всі гроші, які нам держава дала на продовження лікування. Після них у домі залишилася гривня і 75 копійок.

Не було й сьомої вечора, як п'ятеро в масках увірвалися в будинок Мельників. «У цей час ми ще й двері не зачиняли на ключ, — згадує потерпіла. — Саме прийшла в гості моя сестра, дивилися телевізор...» Перед тим сім'я чорнобильців отримала у відділі соціального захисту 80 тисяч на проведення процедур хіміотерапії. Лікування призначили після операції з ампутації груді. Лікарі встановили, що в жінки ще й хворі кістки. Виставили такий сам страшний діагноз — рак.

— Я кричала не своїм голосом, щоб тільки не вбивали нас, — згадує потерпіла. — Віддали їм усі гроші, залишилося менше двох гривень. Вони також забрали із серванта дві золоті каблучки і перстень.

Зв'язаних господарів та їхню гостю грабіжники зачинили на ключ у будинку. Перед тим вийняли акумулятор з мобільного телефону...

Підозрюваних у нападі моральних виродків затримала міліція. До села вони приїхали на джипі. Мали при собі електрошокери. Правоохоронці і потерпілі підозрюють, що бандити достеменно знали про гроші, які Мельники отримали для лікування.

Як повідомила керівник сектору зв'язків із громадськістю УМВС України у Вінницькій області Анна Олійник, за фактом розбійного нападу з проникненням у помешкання, слідче управління обласної міліції порушило кримінальну справу.

Потерпілі пенсіонери досі не можуть оговтатися від пережитого. До їхнього будинку щодня приходить медсестра, щоб надати необхідну допомогу. Згорьована пані Лідія втратила надію на проходження курсу хіміотерапії. «За що я ліки зможу купити?» — витирає з очей сльози жінка.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Шановні читачі! Якщо хтось із вас має можливість підтримати потерпілу, зробіть це. Тим самим зможемо повернути віру в те, що в нашому суспільстві є багато порядних і чуйних людей.

Була відомча — стане комунальна

На Луганщині вирішили в хорошому сенсі узяти до рук комунальні лікарні

Понад сто жителів Станиці Луганської, що мешкають у районі станції Кондрашівська-Нова, пікетували будинок районної держадміністрації, протестуючи проти передачі діючої залізничної амбулаторії до складу центральної районної лікарні. Ініціатором такої передачі виступає районна влада, ґрунтуючись на тій позиції, що об'єднання селищних лікарень сприятиме поліпшенню якості медобслуговування населення.

Однак мешканці частини селища Кондрашівка, що примикає до станції, з рішенням влади не згодні. Таке реформування медицини, на їхню думку, позбавляє можливості оперативного медичного обслуговування, а багатьох мешканців — робочого місця. Водночас сьогодні вже не відповідають нинішнім вимогам з обслуговування населення.

Зниження фінансування призводить до скорочення медперсоналу і стаціонарних відділень, зниження профілактичної роботи й погіршенню матеріальної бази. Найгірші лінні охорони здоров'я, на багато видів надання допомоги місцеві лікарі не мають ліцензії. Зокрема, на проведення урологічних і проктологічних операцій, використання наркотичних препаратів під час надання допомоги хворим наркологічного профілю тощо.

Через фінансові труднощі довелося скоротити кількість машин «швидкої допомоги» до двох, з яких найчастіше працює одна. На добу «невідкладці» виділяється лише 2—3 літри бензину!

— Ми зробили аналіз пролікованих хворих у центральній районній лі-

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

начальник головного управління охорони здоров'я облдержадміністрації Павло Малиш стверджує, що останнім часом він як депутат облради отримує багато скарг від мешканців селища Кондрашівка, які скаржаться на погіршення медичного обслуговування.

На цьому етапі реформування системи охорони здоров'я обласна влада зіштовхнулася з однією досить серйозною перешкодою — відомчими лікарнями. Медичні установи СБУ, МВСУ, залізниці та інших відомств справи в мережі охорони здоров'я залізниці, хоча вона вважається найрозгалуженішою в країні.

Ще десять років тому Кондрашівська багатопрофільна поліклініка, що входить до підрозділу ДонЗД, мала шість стаціонарних відділень — пологове, неврологічне, кардіологічне та ін., які обслуговували 8-тисячне населення селища. Мешканців за цей період не зменшилося, а лікувальна установа з лікарні перетворилося на амбулаторію. До того ж, як стверджують в обласному управлінні ... карні Станиці Луганської й жахнулися, — розповідає Павло Малиш. — Понад 70 відсотків хворих хірургічного і терапевтичного профілю, що приїхали лікуватися з Кондрашівки, мали запущені форми захворювання. На місці їх ніхто не обстежував. Також ми виявили велику кількість екстреної госпіталізації. Наприклад, 50 відсотків породілей цього селища доправляли до районної лікарні позапланово, коли в них уже відійшли води.

Така само ситуація і в залізничній лікарні селища Родакове. За законом фахівці обласного управління охорони здоров'я мають право проводити інспекції у відомчих медичних установах, однак нас сюди не пускають.

Область наполягає на тому, щоб узяти відомчі лікарні на свій баланс. Зокрема, про це йшлося в розмові голови Луганської облдержадміністрації Володимира Пристюка з гендиректором «Укрзалізниці» Володимиром Козаком. Головний залізничник не заперечував, що у відомчих медзакладах є проблеми з кадрами й технічним забезпеченням. Питання передачі низки медзакладів залізниці в комунальну власність було вирішено позитивно. Райрада Станиці Луганської теж згодна прийняти Кондрашівську амбулаторію на баланс. Це дасть змогу не лише зберегти фахівців, а й підвищити якість медичних послуг для населення.

Щоправда, передача відбудеться не так скоро, як хочеться. Для виконання всіх законодавчих процедур, мабуть, знадобиться не менш як два роки. Але обласна влада має намір довести почату справу до кінця. Від цього великою мірою залежить виконання намічених програми реформування обласної охорони здоров'я. Швидше за все, на базі залізничної амбулаторії буде апробовано пілотний проект передачі відомчої установи в комунальну власність.

— Щоб у подальшій роботі з цього питання врахувати всі плюси й мінуси, а не робити безглузду революцію, — підсумовує Павло Малиш.

Алла АНТІПОВА
Луганська область.

Притулок для самотніх душ

НЕСПОВІДИМІ ШЛЯХИ

В уявленні багатьох притулок для людей похилого віку чи інвалідів — місце, де доводиться доживати. Але часто їх мешканці проводять там не роки — десятиліття. Для когось ця домівка перетворюється на місце вимушеного перебування, бо подітись нікуди, а жити самому — неможливо. У когось від народження не було ріднішого дому.

Це тільки для стороннього мешканці інтернатів дуже схожі один на одного — самотні, немічні, обтяжені роками... Насправді доля зводить під одним дахом дуже різних сусідів. І мало хто з них міг передбачити, що доведеться жити у такій незвичній родині.

Дари закоханих

Лісоводський будинок-інтернат для людей похилого віку та інвалідів можна назвати типовим. З'явився він замість колишньої двоповерхової лікарні, яку в середині минулого століття міг дозволити собі місцевий колгосп. Коли вітри перебудови похитнули господарство, а разом з ним і бюджет, лікувальному закладу довелося потіснитись: кілька сусідніх господарств, об'єднавшись, створили міжколгоспний будинок престарілих. Але і разом не вдалось здолати фінансовий тягар утримання соціального закладу. Тому згодом установу взяв під опіку обласний бюджет.

Про ці фінансово-організаційні перипетії не здогадується практично ніхто із теперішніх тридцяти двох мешканців цього дому.

...Вони разом уже чотири роки, але й досі ця сімейна пара на устах у багатьох: хто пліткує, хто радіє за них, хто заздрить. Коли Тамара Тихонівна з'явилася вперше, нічого вже не нагадувало в ній тієї красуні, чиї фото розвісила над ліжком. Зовнішність голлівудської зірки, численні прихильники, робота таксистом у столиці — все це, здавалось, з життя зовсім іншої людини, а не цієї бідно одягненої, закутаної в хустку бабусі, що після смерті чоловіка залишилась одна в сільській хаті.

В сільраді, зглянувшись на бідолаху, допомогли перебратись до інтернату. Такі новосели там не рідкість. Але сьогодні, за п'ять років, Тихонівну не впізнати: брови — тоненьким шнурочком, підфарбовані губи, аромат парфумів... Зміни почалися після того, як вона зустріла Миколу.

До ще молодого чоловіка доля була не дуже прихильною. Проблеми із зором після п'ятнадцяти років роботи на цегельному заводі загострились так, що він став інвалідом. Втратив роботу. З часом не стало батьків. Молодшого брата через важку хворобу довелось віддати у спеціалізований інтернат. Та й у самого не залишалось іншого виходу, як податись у Лісоводи.

І тут — ця зустріч... Важко бути галантним кавалером, коли ти майже нічого не бачиш. Коли на тобі казенний одяг, а зі своєї пенсії щомісяця можеш отримати лише двісті гривень. Та, виявляється, не це головне. До кожного свята Коля все-таки знаходив можливість подарувати своїй обраниці пляшечку парфумів чи пухнасту яскраву іграшку.

Ці подарунки Тамара Тихонівна з гордістю демонструє всім. Яке жіноче серце не зачепить така увага? Але й вони, хоч якими милими і дорогими б не були, відійшли на другий план через один Миколин вчинок. Сталось так, що він подарував жінці... зір. Практично всі свої заощадження віддав, щоб їй зробили потрібну операцію. То що промовистіше може сказати про силу почуттів?

У них немає за душею ні грошей, ні багатства. Їхнім спільним домом стала кімнатка в інтернаті. Але вони мають один одного. І цим щасливі.

У Миколи Кушніра тепер є своя щаслива родина — директор Олена Маринчук (ліворуч) *та кохана Тамара.*

Про сім'ю мріють усі

Уже за кілька днів після операції Віктор попросив: «Забирайте мене, хочу додому». Тепер його дім — це ліжко в сусідній із «молодятами» кімнаті. Те, як колишній шахтар із Луганщини опинився у притулку аж на Хмельниччині, — ціла історія. Поїхав до столиці, а там потрапив в аварію. Отримав серйозні травми і не захотів нічого казати мамі. «Вона хворіла часто, мала дуже високий тиск. Якби їй розповіли, що я став інвалідом, вона цього не пережила б», — розповідає Віктор.

Він і сам тепер не знає, як пережив все те лихо. Бо коли настав час виписуватись з лікарні, йти йому було нікуди.

Добре, що там таки трапилась добра душа, яка почала шукати прихисток для нього. Додзвонились до будинку милосердя, що діє при римо-католицькій церкві аж у Городку. Знали, що там намагаються не відмовляти нікому. Та й особливих паперів не вимагають від людей, що опинились у життєвому тупику.

На три з половиною роки притулок став домом і для колишнього шахтаря. Але залишатись там назавжди не хотів. Увесь час здавалося, що туди люди приходять дожити віку, а йому в п'ятдесят зовсім не хотілось прощатися із життям.

Тепер не натішиться, що його таки направили у Лісоводи. Тут наче ожив. Особливо після того, як зробили на травмованій нозі операцію. Хоч із палицею, але вже ходить по коридорах, вибирається у двір. А десь у душі жевріє надія, що, може, ще зустріне рідну душу, створить сім'ю. Бо до мами йому вже не повернутись. Її не стало, а він навіть не зміг провести в останню путь...

Наче знову народилася

Їм усім хотілося б жити з рідною людиною, а головне — в своєму домі. От тільки кожен дійшов до такого краю, що не може це зробити. Не буває такого дня, щоб і вісімдесятип'ятилітня Раїса Ігнатівна не згадала старої хати чи якого-небудь денька із свого життя в ній.

Після війни, в 46-му, ще зовсім юна була, але весела, відчайдушна. Хлопців не знайшлось у селі, то вона сама сіла за кермо трактора. А потім скільки років у колгоспі! З весни до осені — в полі, взимку — до худоби на ферму... Ще досі, хоч маленька як горобчик, але жвава. Поралася б на грядках біля хати, якби тільки сила. А її немає. До того ще й ногу зламала, перестала ходити... — Торік під зиму, коли вже зовсім недужа стала, попросилась до інтернату, — розповідає бабуся. — Мене й відправили недалеко. Я там одинадцять днів пробула, а більше не схотіла. Нехай Бог милує. Краще вже самій в холодній хаті сидіти. А сюди, в Лісоводи, таки попросилась. Уже так за нами тут доглядають, як ніде. Я тут — наче знову народилась.

Бабусі одна поперед одної розказують, як у них тепленько та чисто в кімнатах. Як їх по п'ять разів на день годують — усього навіть не з'їсти. А вже дівчата — і куховарки, й санітарки — такі добрі, що таких ще пошукати...

Є щось вагоміше

З холодними старими хатами, що тепер стоять пустками в рідних селах, навіть не зрівняти. Там і помреш — не зразу помітять. А тут — з людьми, доглянуті. От тільки час від часу хто-небудь із бабусь засумує, змахне з очей сльозу: «Буває, так додому захочеться...». Та як інакше: колись у тих хатах вони були малими, поруч були великі родини, батьки. Життя тоді тільки починалось, і хто знав, що так закінчуватиметься.

Пару років тому і Олена Маринчук теж навіть гадки не мала, що опиниться в такій родині. Та й чого було їй — успішній, молодій і симпатичній хмельничанці — раптом кидати роботу в управлінні та їхати у чуже село? А от поїхала і тепер навіть не уявляє собі життя без цього дому і родини в ньому. Хоча за віком багатьом у внучки годиться, але тут для всіх вона — Олена Юріївна. Не просто директор, а наче мама — щира, уважна, турботлива. Усі підопічні нахвалитись не можуть своєю директоркою: не людина — просто золото. З нею життя в інтернаті наче по-новому пішло. Хоча насправді кардинально змінити уклад, а головне — фінансування такого дому, непросто. Тут немає якихось особливих умов. Стандартне фінансування, коли на кожного підопічного припадає в день 23 гривні на харчі і трошки більше гривні — на медикаменти. В міру щедрі благодійники: за рік від них інтернату перепало харчів менш як на 15 тисяч гривень. Традиційні проблеми, коли левову частку витрат «з'їдають» енергоносії та зарплата...

Але, вочевидь, є щось вагоміше від бюджету, дорожче від грошей і сильніше навіть від самої долі, коли під таким дахом люди знаходять у своїх серцях місце для любові та щирих почуттів.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Фото з архіву інтернату.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...продамо завод і розрахуємося з боргами. А може, ні

Запорізька облдержадміністрація та регіональне відділення Фонду держмайна України зацікавлені якнайшвидше приватизувати держпідприємство «Кремнійполімер». Колись це був флагман з виробництва кремнійорганіки, а нині — банкрут. Влада сподівається, що завдяки новому власнику знайде кошти для відновлення потужностей виробництва. До того ж план приватизації передбачає погашення багатомільйонних боргів із заробітної плати та виплат до Пенсійного фонду.

Коли конкретно «Кремнійполімер», який, до речі, є небезпечним підприємством з точки зору екології, перейде в приватні руки, невідомо. Спершу план приватизації мають затвердити в Державному експортно-імпортному банку України. З проханням прискорити прийняття рішення з цього питання облдержадміністрація звернулася до Першого віце-прем'єр-міністра України Андрія Клюєва та керівництва банку.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.
Запорізька область.

...інвесторам обіцяють сприяння та супровід

На Рівненщині розробляють регіональну програму розвитку торф'яної галузі. Йдеться про перспективи збільшення його видобутку та переробки. Для цього поблизу кожного родовища створюватимуть інвестмайданчики. На запропонованих площах можна буде впроваджувати бізнес-проекти з виготовлення субстратів для підживлення ґрунту чи торфопелетів, гранул, брикетів, залежно від складу сировини. За словами заступника голови Рівненської ОДА Володимира Новака, виробництво альтернативного палива збільшить енергонезалежність Рівненщини. Саме тому він веде перемовини з потенційними інвесторами, які готові впроваджувати інноваційні проекти з використанням торфу. Зацікавленим презентують від мініпроектів, як-от переоснащення однієї з котелень у райцентрі, до масштабних — переведення на альтернативне паливо ТЕЦ у Рівному. Економічна привабливість та інвестиційні зобов'язання цих пропозицій різні, втім, результат для області — однаково важливий, зауважив Володимир Новак. Це збільшення виробничого потенціалу, додаткові робочі місця, відрахування до бюджету, а також переоснащення комунальної теплоенергетики та енергоекономія.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

...лісова дорога скоротила шлях утричі

Майже чотири кілометри лісової дороги з твердим покриттям здали днями у державному підприємстві «Кременецьке лісове господарство» на Тернопільщині. До речі, за складністю рельєфу вона подекуди нагадує карпатські. Завдяки новій дорозі відстань, яку долають під час вивезення деревини з лісу до нижнього складу у Білокриницькому лісництві, скоротиться з вісімнадцяти до шести кілометрів. Краще стане і жителям сіл Башківці Шумського та Веселівка Кременецького районів. За словами начальника Тернопільського управління лісового і мисливського господарства Ігоря Попадинця, велика заслуга у будівництві нової дороги Кременецького лісового господарства — найкращого в управлінні за виробничими і соціальними показниками. Саме завдяки раціональному веденню господарства, запровадженню нових технологій підприємство змогло частину коштів виділити на дорогу.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

У Києві відбулася презентація унікального архіву українських «неформальних» газет, що видавалися в Литві в період «пізньої перебудови» 1988–1991 років. Архів передано Послом Литовської Республіки в Україні П. Вайтекунасом

Минуло 150 років від дня народження видатного українського промисловця, мецената і видавця Євгена ЧИКАЛЕНКА (1861–1929)

«Звичайний» пацієнт київського

Упродовж багатьох десятиліть дослідники історії Другої світової війни і просто цікаві

Які ж несподівані зустрічі часом підкидає нам життя! Зателефонувала давня приятелька: «У нашій районній поліклініці працює лікар Федір Вадимович Козліков, у якого був пацієнт — Рудольф Гесс! Цікавить тебе ця історія?»

Ще й як! Федір Вадимович люб'язно погодився на зустріч. Хоча мене цікавила історія, пов'язана з Гессом, але й сам лікар виявився незвичайною людиною. А хіба ні: родом із села на Вінниччині, де й середньої школи не було, тому доводилося ходити до сусідньої. Веселун і заводій, чудово співає і грає на баяні. Односельці були впевнені, що він подасться в артисти, але служба в армійському медсанбаті визначила його долю: Вінницький медінститут, добір на військовий факультет Куйбишевського, а закінчив навчання в Ленінградській військово-медичній академії.

Де тільки не служив! Білорусія, Далекий Схід, міста й гарнізони... Кочував уже із сім'єю — дружиною Надією Миколаївною та сином Віталієм. У серпні 1985-го Федір Вадимович вирушив на нове місце служби — до військового госпіталю у Вердері (група радянських військ у НДР). Там його призначили лікарем Рудольфа Гесса — від радянської місії. Чи треба казати, що таке призначення та ще в ті часи не кожний, навіть найкваліфікованіший фахівець міг одержати?

Лікар Козліков разом із британськими, американськими, французьким колегами упродовж двох років спостерігав Гесса — до самої його смерті. У Німеччині Федір Вадимович прослужив п'ять років. Повернувся в Україну. Працював начмедом Боярського військового санаторію Міноборони, лікарем філії київського військового ліцею імені Івана Богуна. Тепер підполковник медслужби Козліков на «заслуженому» відпочинку, але ще працює лікарем-терапевтом в одній із поліклінік Києва: військова пенсія йому дісталася «стара», що за всіма мірками означає — смішна...

Пропонуємо інтерв'ю з лікарем Козліковим, у якому він розповідає не тільки про свого пацієнта, а й про його утримання у в'язниці Шпандау. Гесс із 40 проведених у ній років упродовж 20 був її єдиним в'язнем.

Лікар Ф. В. Козліков.

Про призначення

— Федоре Вадимовичу, як ви потрапили до Німеччини?

— Я — людина військова: наказано, треба виконувати. З другого боку, в мене — академічна освіта, нагромаджений чималий досвід роботи. Так у серпні 1985-го я одержав призначення в Німеччину — у Вердерський військовий госпіталь, на посаду начальника відділення.

— Тобто вас призначали на роботу в госпіталь, а не спеціально до в'язня Гесса?

— Так, але думаю, що «види» у начальства на це були: через тиждень мені запропонували стати лікарем Рудольфа Гесса — від радянської місії. Його спостерігали лікарі — представники чотирьох країн-союзниць (Берлін на той час був поділений на зони) — СРСР, США, Великобританії, Франції. Очевидно, спрацювало ще й те, що моя спеціальність — терапія, я також мав спеціалізацію з функціональної діагностики.

— Наказ, який не можна було не виконати?

— Так не здавалося: мені дали тиждень на роздуми.

— І?..

— Погодився, але сумніви деякі були. Передовсім, що працювати треба було з іноземними колегами. Хоча й був уже 1985 рік, але однаково в мізках сиділо, що ми з ними перебуваємо по різні боки барикад, знов-таки — «холодна війна». Тобто у цьому разі не тільки медицина була важлива. Відверто скажу, вважалося, що в США, Великобританії, Франції медицина сильніша, ніж була в нас. Та й від цих країн лікарі у Гесса були досвідчені фахівці — два начальники госпіталю та один хірург.

— Пізніше, коли ви вже з ними працювали, це підтвердилося?

— Відчуття, що в медицині ми слабкіші, принаймні у мене — відразу зникло. Їхньому обладнанню можна було позаздрити, а щодо знань і навичок, то переконався: професійно я не був слабкішим від них...

— Цікаво, до цього повороту ви щось знали про свого майбутнього пацієнта?

— Те, що й люди мого післявоєнного покоління: Рудольф Гесс — нацист, засуджений Міжнародним Нюрнберзьким трибуналом, найближчий соратник Гітлера. Дуже була поширена думка, що поки живий Гесс — живий фашизм. Але коли я погодився на цю роботу, то, звичайно, купив книги, які розповідають його дуже різну історію.

Про зустріч

— Як швидко ви зустрілися з Гессом? Як була організована сама «процедура» обстежень цього в'язня?

— Через кілька тижнів після приїзду на службу. Щодо процедури: кожний з лікарів працював у своєму госпіталі, але щомісяця ми мали приїжджати в Шпандау й разом оглядати Гесса. З нами приїздили також перекладачі та директори місій. Лікарі обстежували пацієнта, обговорювали деталі, робили необхідні призначення. До речі, щораз ми з колегами ще й із задоволенням спілкувалися на всілякі теми.

— А «товариші з органів» давали вам поради і накази?

— Не було такого. Хоча я й сам розумів, що язик розпускати не варто. Адже й до мене там працювали радянські лікарі — хтось рік, а хтось — два-три місяці. Я — два роки, поки Гесс не помер.

— Яке враження справив на вас Рудольф Гесс під час першої зустрічі? Не тисло на психіку, що потрібно лікувати не просто людину, а воєнного злочинця?

— Я побачив звичайну, дуже стару людину. Нічого особливого в його поведінці не було, щоправда, мені здалося, ніби він трохи не при своєму розумі. До речі, пізніше під час наших відвідин Гесс часто повторював, що фюрер живий. Що ви хочете? Йому на ту пору був 91 рік.

Щодо моїх відчуттів з приводу воєнного злочинця... Я — лікар, а він пацієнт, яких у мене багато було за час роботи. Пацієнт як пацієнт, з типовим для його віку набором хвороб, які треба було лікувати. Хвороби в нього були здебільшого терапевтичні, за моїм профілем: атеросклероз, порушення серцевого ритму, часто підвищувався тиск, ще пахова грижа його непокоїла. Якби я постійно думав про те, що він — злочинець, то як міг би його лікувати?

— Якими ліками його лікували?

— Англійськими, американськими, французькими. До речі, під час чергувань у в'язниці іноземних місій, а чергували всі по одному місяцю, Гессу іноді робилися послаблення — його підліковували в госпіталях цих місій. Але тільки не в радянських. «Установка» все-таки була: у разі потреби лікувати тільки у в'язниці.

— До речі, тюрма Шпандау. Яка вона?

— Я багато читав про те, чому саме тут відбували свої терміни нацистські злочинці. І переконався, що вибір в'язниці був не тільки розумний, а воістину справедливий: починаючи з 1933 року, це був збірний пункт політв'язнів перед відправленням у концтабори, місце катувань тисяч безневинних жертв. На стінах камер можна було прочитати написи російською, українською, польською і сербською мовами. Триповерховий будинок тюрми оточувала стіна зі сторожовими вежами. Із зовнішнього її боку були поставлені ще два додаткових огородження з колючого дроту заввишки в три метри, до того ж одне з них під постійним струмом високої напруги.

В'язницею керували представники чотирьох держав: від кожної із країн-союзниць — директор у званні підполковника, офіцер-медик, а також перекладач і наглядачі. Варта по черзі змінювалася щомісяця, як і головуючі директори. Службовий персонал усередині тюрми складався з осіб чоловічої статі з країн, що належать до ООН. Німців на службу не брали. До речі, всі фінансові видатки, що становили близько 1 млн. марок на рік, ніс сенат Західного Берліна. Так тривало понад сорок років. Відверто кажучи, є щось зловісно-символічне в тому, що останній в'язень тюрми Шпандау Рудольф Гесс назавжди покинув її стіни за два роки до падіння Берлінського муру...

— Його вже покійний син у спогадах писав, що умови утримання батька

ДОВІДКОВО

Права рука фюрера

Рудольф Гесс — один із керівників нацистської Німеччини, заступник фюрера по партії, нацист «номер три». Під час першої світової війни служив командиром взводу в одному полку з Гітлером. У 1920 році став членом НСДАП. Після участі в провaленому «Пивному путчі» 1923-го Гесс утік до Австрії.

Повернувшись у Німеччину, був засуджений до семи місяців ув'язнення, що його відбував разом з Гітлером. Тут Гітлер диктував Гессу свою книгу «Майн кампф». У 1925-му — особистий секретар Гітлера, в 1932 році — голова центральної партійної комісії й депутат рейхстагу. З 1933-го — заступник Гітлера по партії. У 1939 році призначений наступником Гітлера після Геринга. На нього був покладений контроль за всією діяльністю нацистського уряду та інших державних органів. Жодне розпорядження уряду, жоден закон Рейху не мав сили без підпису Гітлера або Гесса. Гессу було довірено приймати рішення від імені фюрера, він став його «повновладним представником», а його канцелярія — «канцелярією самого фюрера».

У травні 1941 року Гесс здійснив переліт, що вразив багатьох, у Шотландію, де від імені Гітлера запропонував Великобританії укласти мир і взяти участь у поході проти СРСР. Там Гесса інтернували як військовополоненого, а Гітлер оголосив його божевільним. У 1946 році Гесс став перед Міжнародним військовим трибуналом у Нюрнберзі. Під час суду вдавав душевнохворого, але це не допомогло: його засудили до довічного ув'язнення — у в'язниці Шпандау, розташованій у Західному Берліні, що перебувала у віданні англійської військової комендатури. Гесс пробув у в'язниці найдовше від усіх засуджених військових злочинців — одні померли, інші вийшли на свободу.

Останні роки він провів один у величезному комплексі зі 132 камер, розрахованому на 600 осіб. Його стерегли 100 військовослужбовців СРСР, Британії, Франції, США, утримання щорічно обходилося в 1 млн. дол.

Рудольф Гесс у 30-ті роки.

17 серпня 1987 року, відповідно до офіційної версії, Рудольф Гесс, «ув'язнений №7», як його називала охорона, у віці 93 роки покінчив життя самогубством, повісившись на електричному шнурі. Хоча його сім'я, адвокат та багато інших не вірять у це, намагаючись «розкопати», що все-таки сталося тоді в Шпандау?

Можливо, остаточну відповідь на це запитання дадуть матеріали британських спецслужб — архіви допитів Гесса в Лондоні, які вони обіцяли розсекретити в 2017-му. Якщо, звичайно, розсекречення не відкладуть...

Якби я думав про те, що він — злочинець, то як міг би його лікувати?

були «жахливі». Це правда?

— Тюрма, звичайно, — не курорт, але умови були цілком стерпні: камера приблизно 18—20 м, у ній напівм'яка ку-

Про смерть

— Як ви довідалися, що Гесс помер?

— Останній раз ми обстежили його 4 серпня 1987 року, а наступний ві-

внесли до протоколу. Також і про те, що знайшли в кишенях — записник, олівець, записка, в якій Гесс повідомляв, що не бачить більше сенсу далі перебувати у в'язниці, і дякує всім, хто про нього піклувався, за увагу.

— Проте, ходять уперті чутки, що Гессу допомогли піти із життя, що за своїм фізичним станом він не зміг би дотягтися до вікон-

неної асфіксією. Слідів отрути також не виявлено.

— Тобто сумнівів у тому, що Гесс сам наклав на себе руки, у вас немає?

— Ні, навіть незважаю-

рити, оскільки я лікував ту людину, котра відбувала покарання в Шпандау, і не знаю ніякої іншої. Але ж у Рудольфа Гесса були дружина і син, які відвідували його

лікаря Федора Козлікова

не перестають перейматися таємницями долі нацистського злочинця Рудольфа Гесса

шетка, дві шафи з медикаментами й кардіограф, щоб медбрат, котрий обслуговував пацієнта, міг будь-якої миті зробити укол чи кардіограму. Ще був телевізор, хоча Гесс міг дивитися тільки ті передачі, які йому дозволяли представники радянської сторони. «В'язень №7» (Гесс дуже хотів, щоб це був №1, але йому не дозволили — навіть тоді, коли він залишився в Шпандау один) міг також гуляти у тюремному саду, до речі, посадженому його колегами по нещастю.

— Яке харчування було у в'язня?

— Під час радянського чергування годували ситно, але без витребеньок. Американці, французи і британці — практично тим само, чим у їхніх офіцерських їдальнях.

зит був призначений на 8 вересня. Стан пацієнта був цілком задовільний. І раптом виклик: терміново прийдіть в Шпандау, замах на Гесса! З'ясувалося, що під час прогулянки він, зачепивши подовжувач від електрочайника за віконну раму, повісився, і врятувати його не вдалося. Хоча я прибув дуже швидко, Гесса вже відвезли в британський госпіталь, куди я теж вирушив. Будівля була оточена англійською поліцією і натовпами людей, які викрикували: «Убивці!». Слава Богу, що Гесс помер під час несення служби британською стороною...

Коли я зайшов до реанімаційної кімнати, куди помістили в'язня, він уже був холодний. Ми оглянули труп: зважили його, зробили повну рентгенографію кісточка — від черепа до стоп, і всі дані

Останні лікарі останнього в'язня Шпандау (зліва направо): підполковник Козліков (СРСР), полковник Хеммер-Філіпп (Великобританія), полковник Бланк (США), підполковник Айо (Франція). Знімок зроблено 17 серпня 1987 року в день смерті Гесса (з особистого архіву Ф. В. Козлікова).

ної рами. Як ви вважаєте, це не було самогубство?

— Я про ці версії чув, а ще більше читав. Виходячи із власних спостережень і знання, вважаю, що вбивати старого, який уже погано пам'ятає, що було раніше, та й не дуже добре тямить, нікому не було ніякого резону. А от про те, що він, нібито, не зміг би дотягтися до віконної рами, повідомляю таке. Під час розтину тіла ми, лікарі, були вражені: у нашого 93-літнього, зовні дуже слабкого пацієнта, внутрішні органи відповідали стану людини молодшої — як би 60-літньої. Лікар-патологоанатом навіть вигукнув, мовляв, з такими органами він міг би жити ще довго!

Але хоч би як там було, а розтин, на якому був присутній і я, показав: смерть настала від зупинки серця, спричи-

чи, що їх, сумніви, досі висловлюють багато людей, до речі, що більше часу минає, то більше...

Про чутки

— Але таємниця загибелі Гесса — не остання таємниця. Після його загибелі з'явилися версії, що у в'язниці Шпандау помер зовсім не Гесс, а його... двійник. Як ви до цього ставитеся?

— Бачте, річ у тім, що Гесс був, скажемо так, — не зовсім звичайною людиною, через його діяльність під час нацистського режиму. Звісно, до нього й увага пильніша, ніж до пересічних громадян. Хоча б тому, що, незважаючи на скоєні страшні злочини проти людства, він ні в чому не покаявся!

Щодо двійника, то мені, звичайно, важко про це що-небудь гово-

у тюрмі і які не сумнівалися, що це саме він. Принаймні вони не порушували цього питання. Син, до речі, до самої смерті батька оббивав пороги всіляких установ із проханням полегшити його долю через похилий вік.

— Ви торкнулися такої просто неймовірної частини історії. Напевно, що свою причетність якось зафіксували, приміром, на фотоплівці...

— Уявіть, що ні! Якось тоді не надавалося цьому такого великого значення: взагалі не фотографував, як, до речі, і мої іноземні

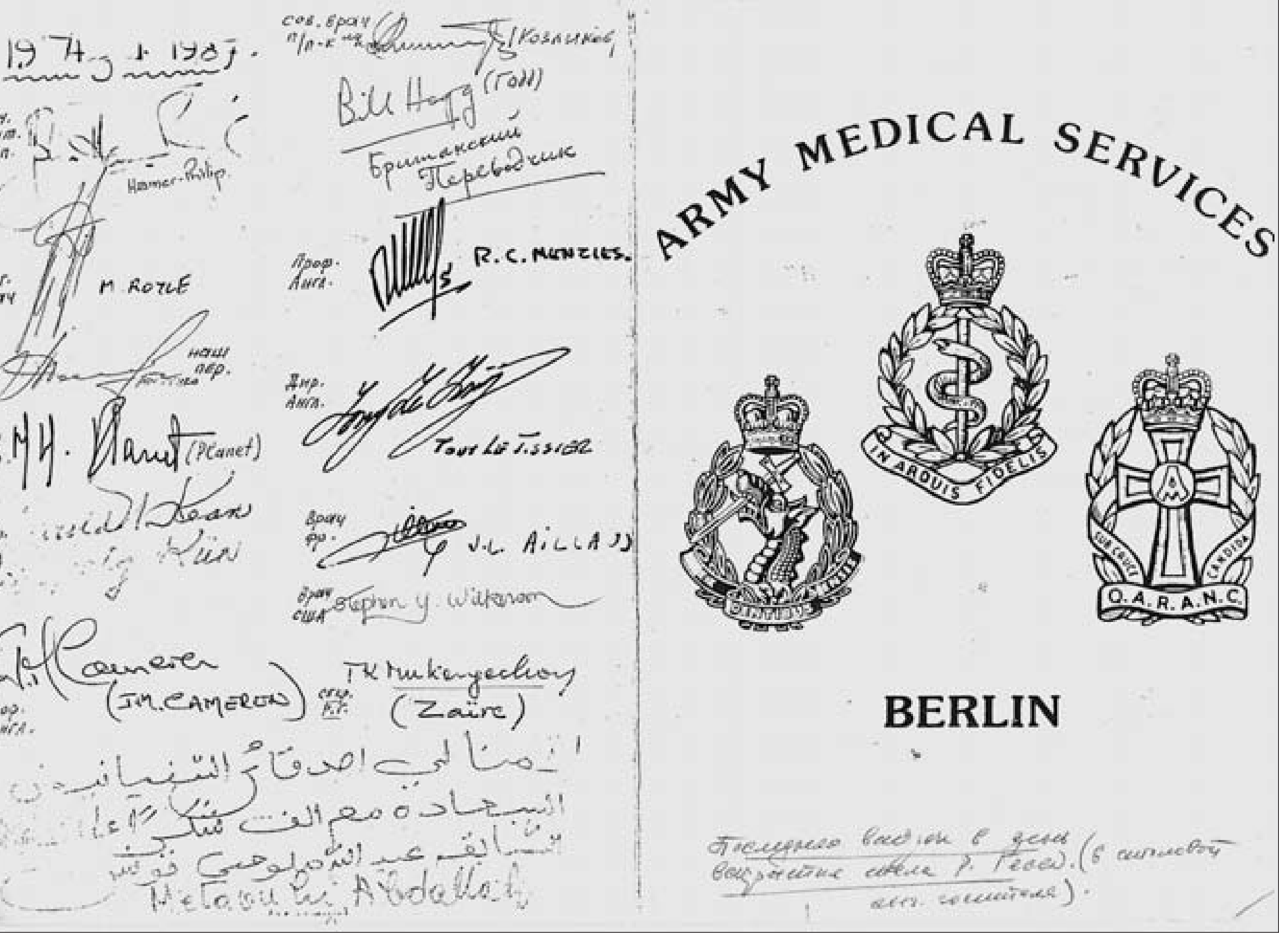

«В'язень №7» у тюрмі Шпандау.

колеги. Добре хоч здогадався взяти у них автографи (на ресторанному меню, бо блокнота під час цієї останньої зустрічі в мене не було), а також у перекладачів, представників місій, причетних до долі Гесса в Шпандау, із ким довелося працювати...

Тюрма Шпандау. Так охороняли «в'язня №7».

Автографи фахівців, котрі працювали з ув'язненим Гессом.

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Після смерті Рудольфа Гесса, як було обумовлено міжнародними договорами, в'язницю Шпандау зрівняли із землею, каміння викинули в Північне море, а на її місці побудували торговельний центр. Самого «в'язня №7» поховали, за його заповітом, у містечку Вунзідель поряд із батьками. У серпні 2011 року парафіяльна рада лютеранської церкви, на території якої знаходилася могила, ухвалила рішення її розкрити, останки «першого після бога» спалити, а порох розвіяти над морем. Через те, що кожного року в річницю смерті Гесса неонацисти проводили тут акції, ішли маршем цвинтарем. Хоча це було заборонено, заборона виявилась неефективною: щорік могила нацистського злочинця приваблювала дедалі більше крайніх правих «прочан».

І досі персона Гесса декого приваблює. Начебто він не був правою рукою Гітлера, начебто це не він придумав і пустив у хід заклинання: «Фюрер ніколи не помиляється!». Начебто не його підпис стоїть під законами, що стали смертним вироком для сотень тисяч невинних людей.

Ну й що з того, що в 1941 він полетів у Великобританію? Він так само, як й інші особи із гітлерівської верхівки, відповідає за війну в Європі, що було доведено в Нюрнберзі. Він, який не тільки не визнав себе винним, а навіть у в'язниці не покаявся, намагаючись увійти в історію «найвідданішим з-поміж відданих Гітлерові...

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото з особистого архіву Федора КОЗЛІКОВА та Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Гесс так само, як й інші особи із гітлерівської верхівки, відповідальний за війну в Європі, що було доведено в Нюрнберзі

Секретар рятував село при трьох владах

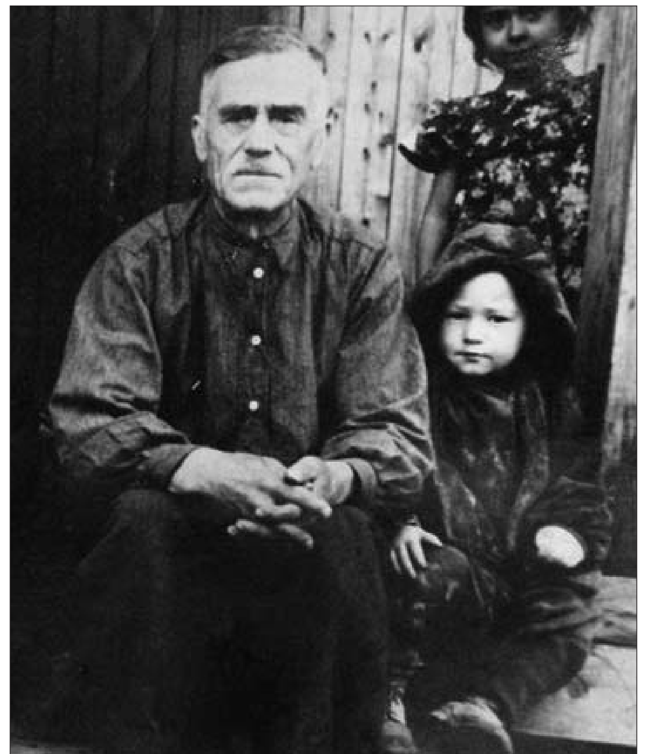
Ще й досі село Вербень Демидівського району живе світлими спогадами про Олексія Кузьмовича Зозулю, хоч пройшло вже півстоліття, як його життєва зірка зайшла за обрій. Адже, будучи сільським секретарем, він рятував село при трьох владах.

Уперше це було за Польщі. Тоді, у 1939 році, його, грамотного і ділового, порекомендували помічником війта. Виконував посадовець свої обов'язки сумлінно. Коли ж жандармерія завела справу на просвітян за те, що ті у селі ставили українські вистави, Олексій Зозуля заховав їх у своїй хаті. У такий спосіб врятував просвітян від арешту, бо жандарми так не змогли їх знайти.

Вдруге масове судилище над вербенцями могло відбутися у 1941 році. Усе почалося з того, що за селом хтось убив німця. Фашисти, не знайшовши винуватця, вирішили поглумитися над цілим селом. Позганяли на майдан людей і вже хотіли скоїти свій чорний замисел. Як раптом являється перед натовпом Олексій Зозуля і просить офіцера вислухати його. Причому секретар розмовляв німецькою, бо добре знав цю мову. Розмова затягнулася на півгодини, після чого селянам наказали розійтися по домівках. А все тому, що сільський секретар зумів переконати вояків, що його односельці ні у чому не винні, а покарати безневинних — гріх.

Олексій Зозуля відвів загрозу від села і у 1944 році. Тоді німці, відступаючи, хотіли отаборитися у Вербені. Секретар залякав їх: мовляв, у селі епідемія тифу, тож можна заразитися. Фашисти повірили... Задля більшої безпечності Олексій створив сільський загін самооборони — з десятка літніх чоловіків, які мали гвинтівки із саморобними прикладами.

Жителька села Вербень Демидівського району Софія Олексіївна Рачинська зберігає світлу пам'ять про свого батька Олексія Кузьмовича Зозулю.

Таким був Олексій Зозуля (фото 1940 року).

Зрештою, саме цим фактом згодом Зозулі дорікнули, звинувативши сільського секретаря у сприянні окупаційному режиму. Почався суд, на одне із засідань якого прийшло майже половина села. Люди думали, що випросять, вимолять свого земляка, який нікому зла не чинив, нікому не прислужував, а лише чесно виконував свій обов'язок задля сільської громади. Не допомогло. Олексію дали п'ятнадцять років тюрми. А далі були табори Солікамська. Вони й підірвали здоров'я чоловікові — він помер.

Не легше було і родині Олексія Зозулі, яка залишилась у Вербні. За донькою Олексія Кузьмовича тоді надовго закріпилося тавро доньки «ворога народу». Нині Софія Олексіївна згадує ті часи з жахом, бо все-таки знаходились такі, що дорікали їй нібито її батько був проти свого народу.

— А хіба односельці — не народ, хіба усе те, що зробив батько для села — не приклад служіння народові? — каже Софія Олексіївна. — Інша справа, що патріотизм розуміли по-різному. Зараз маємо інший час. Тепер дехто із старожилів каже мені: «Твоєму батькові треба поставити пам'ятник». Буде той пам'ятник чи не буде, а все ж приємно на душі. Бо правда не згубилася. І добро, яке творив батько для людей, не вивітрилося із сердець.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА та з архіву Софії РАЧИНСЬКОЇ.

Збігнєв Цибульський — зірка польського кіно з нашого небосхилу

У 2012 році Україна і Польща проводитимуть спільне спортивне свято — чемпіонат Європи з футболу. Однак, впевнений, що заходи Євро-2012 виходитимуть далеко за межі лише спортивного свята. І тут доречно згадати однаково історично пов'язане з Польщею і Україною ім'я польського актора Збігнєва Цибульського, котрий народився і виріс на Покутті та де місцеві мешканці зберегли йому життя під час першої радянської, а затим і німецької окупацій краю.

Для поляків Збігнєв Цибульський — легенда вітчизняного кіно і театру та національний герой Польщі — сьогодні не менше значить, ніж для нас, українців, Іван Миколайчук. Польща гідно шанувала актора за життя і продовжує шанувати свого видатного діяча мистецтва й після його загибелі. Та, як це прикро визнавати, Збігнєва Цибульського знає в Україні лише вузьке коло театральних і кінодіячів і майже не знають на його батьківщині — на Прикарпатті. Його імені немає в жодному краєзнавчому чи історичному путівнику краю. Він, як і в радянські часи, продовжує залишатися для нас "актором зарубіжного кіно".

Збігнєв Цибульський завжди підкреслював, що народився і виріс у селі Княже на Снятинщині, в Україні. На межі Княжого і Залуччя Горішнього, на лівому березі колись повноводної річки Перевід сьогодні у високих бур'янах можна побачити залишки родового будинку польського землевласника Йосипа Ярузельського та парку. Ось тут, у помісті свого рідного вуйка Йосипа Ярузельського, і народився 3 листопада 1927 року майбутня легенда польського кіно. Батько Збігнєва доводився зятем Йосипу Ярузельському, який, між іншим, був рідним братом батька майбутнього президента Польщі Войцеха Ярузельського.

Малий Збігнєв ріс разом з сільською дітворою, вчився спочатку в місцевій школі, затим у польській гімназії у Снятині і Коломиї. 16 вересня 1939 року в будинку Ярузельського перед відступом до Румунії відбуло нараду вище командування розгромленого німецькими і радянськими арміями польського війська.

Уся родина Ярузельських відмовилася емігрувати з відступаючою польською армією до Румунії. Вважали своєю батьківщиною українське Покуття, мали надію, що з приходом нової «народної» влади їм гірше не стане — в селі польську родину поважали, Ярузельський був головним місцевим роботодавцем, меценатом і утримував всю соціальну програму і місцеву школу села.

Та з приходом Червоної армії і установленням радянської влади на Снятинщині родини Ярузельських і Цибульських як «експлуататори трудового народу і його вороги» були депортовані до Сибіру першими із села. Юному Збігнєву місцеві мешканці допомогли уникнути арешту й депортації, і він протягом «перших совітів», а затим і німецько-угорської окупації 1941—1944 рр. переховувався у мешканців села Княже Катерини і Йосипа Томашевських, у знайомих у Снятині і Коломиї.

У Княжому вже не зосталося серед живих тих, хто особисто знав Збігнєва і допомагав йому пережити лиху годину, але в Залуччі Горішньому ще й зараз мешкають друзі його дитинства.

Після депортації «ворогів народу» в родовому будинку Ярузельських радянська влада розмістила прикордонну комендатуру — поряд по річці Черемош було встановлено кордон з Румунією. З окупацією села німецькими військами там розташувалася вже німецька прикордонна комендатура.

У березні 1944 року під час відступу німецьких військ будинок Ярузельського разом з всіма господарськими будівлями і гуральнею був підпалений власовцями, котрі під час окупації їх охороняли.

У 1945 році вісімнадцятирічного юнака органи НКВС усе-таки вистежили і виселили до Польщі в час так званої акції з обміну населенням — масової депортації поляків із Західної України до Польщі, а їм назустріч українців з Польщі.

Збігнєв завжди пам'ятав своє рідне село, хоча доля після депортації вже не подарувала йому більше можливостей навідатися як до родинного села, так і до могил у родинному костелі в Залуччі Горішнім.

У Польщі Збігнєв Цибульський почав шукати власний шлях у житті. Спочатку вчився у Торговій академії, потім — у Вищій школі журналістики, а згодом — у Вищій театральній школі у Кракові, яку закінчив 1953 року. Працював у Академічному театрі в Кракові, згодом — у театрі «Вибжеже» в Гданську.

Заснував студентський театр «Бім-Бом», був його художнім керівником, а затим — і «Театр розмов».

1961 року переїхав до Варшави, де його до співпраці у фільмах запрошували видатні польські режисери Анджей Вайда, Анджей Мунк, Єжи Кавалерович, Войцех Хас та інші.

Уперше в кіно Збігнєв дебютував епізодичною роллю Костека у фільмі Анджея Вайди «Покоління». Найбільш значні його роботи, які принесли йому надзвичайну популярність в Польщі та зробили символом покоління, що вийшло з війни «з гіркотою поразки», була трагічна роль Мацека Хелміцкого в художній стрічці А. Вайди «Попіл і алмаз» і фільм Є. Кавалеровича «Поїзд» (1959 р., у радянському прокаті «Загадковий пасажир»). Знімався і в різножанрових фільмах. В останні роки життя працював над сценарієм власного дебюту в кіно, поставив ряд театральних спектаклів на сценах театру «Атенеум» і Театру Польського в Щеціні. Трагічно загинув під час зйомок фільму, потрапивши під колеса поїзда, 8 січня 1967 року.

Про видатного актора А. Вайда зняв фільм «Усе на продаж» і декілька документальних стрічок. У 1969 році у Польщі в галузі кіно засновано премію імені Збігнєва Цибульського.

Улітку 2010 року малу батьківщину З. Цибульського відвідав польський історик, професор Станіслав Ніцея, який готує до друку книгу про товариша своєї молодості. Ми зустрілися, поспілкувалися. Не знаю, яке місце у тій історичній праці, як і в біографії самого Цибульського, буде відведено Покутському краю, але вважаю, що Збігнєв Цибульський великою мірою належить і Україні — тут він виріс, тут набрався сил і мужності для подальшого творчого життя. Україна століттями щедро дарувала свої таланти різним народам і культурам. Час збирати і навертати до отчих порогів усіх, у кого прослелилися дороги у світ з України.

Поки що невідомо, чи перетиналися творчі шляхи двох велетнів національних культур Польщі й України Збігнєва Цибульського та Івана Миколайчука, але здається мені, що народилися обидва вони на галицькому і буковинському берегах бурхливого Черемошу аж ніяк не випадково. Кіномистецтво об'єднало їх у служінні своїм народам, а українська земля щедро дала їм силу духу і творче натхнення, й обидва стали виразниками своїх поколінь.

До Євро-2012 та до 85-ї річниці (3 грудня 2012 р.) з дня народження Збігнєва Цибульського ще є час. Думається, було б правильно, аби не лише сільська громада села Княже, а й районна та обласна влада ухвалили відповідні рішення щодо увічнення пам'яті національного героя Польщі і свого великого земляка. Необхідно для початку хоча б внести ім'я Збігнєва Цибульського в туристичні довідники, карти і маршрути Прикарпаття, встановити в Княжому пам'ятну дошку митцю, створити музейну кімнату в школі чи в сільській раді, реставрувати родинний костел в Залуччі.

Постаттю Цибульського мали б зацікавитись і прикарпатські історики та разом з польськими колегами створити правдиву біографію знаного актора і режисера. Значний вклад у зміцнення культурних зв'язків наших народів, а також гідним справи нашого земляка міг би стати і відповідний українсько-польський фестиваль пам'яті великого митця. Це реально збагатило б культури українського і польського народів.

Мирослав МАМЧАК.
Севастополь.

ОГОЛОШЕННЯ

Закрите акціонерне товариство "Телерадіокомпанія "Золоті ворота" (місцезнаходження: 04212, Україна, м. Київ, вул. Тимошенка, буд.2-Л, ідентифікаційний код 25195720) повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться "06" лютого 2012 року о 13 год. 00 хв. за адресою: 04212, Україна, м. Київ, вул. Тимошенка, буд.2-Л, поверх 15, кімната № 63.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обрання голови та секретаря загальних зборів акціонерів Товариства.
2. Обрання лічильної комісії.
3. Про затвердження проміжного ліквідаційного балансу Товариства.
4. Про результати роботи ліквідаційної комісії та про подальші дії з ліквідації Товариства, згідно законодавства України.

Реєстрація акціонерів здійснюватиметься "06" лютого 2012 року з 10 год. 00 хв. до 12 год. 00 хв. за місцем проведення зборів.

Для участі в Загальних зборах акціонерам при собі мати паспорт, для представника акціонерів крім паспорта - доручення на право участі в Загальних зборах, оформлене згідно вимог діючого законодавства України.

Відповідно до ст. 43 Закону України "Про господарські товариства" до дня скликання загальних зборів акціонери мають можливість ознайомитися з документами, пов'язаними з порядком денним зборів, в робочий час в робочі дні, за адресою: 04212, Україна, м. Київ, вул. Тимошенка, буд.2-Л, поверх 15, кімната № 63, Ліквідаційна комісія ЗАТ ТРК "Золоті ворота". Також за цією адресою акціонери Товариства можуть в письмовій формі внести свої пропозиції щодо порядку денного зборів не пізніше, як за 30 днів до зазначеної вище дати скликання зборів.

Телефон для довідок: (044) 414-72-00.

Ліквідаційна комісія ЗАТ ТРК "Золоті Ворота.

Державний вищий навчальний заклад
"Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" оголошує конкурс
на заміщення вакантних посад по таких кафедрах:

макроекономіки та державного управління - доцент (2 од.); ***міжнародної економіки*** - ст. викладач (1 од.); ***політологи та соціологи*** - професор (1 од.), ст. викладач (1 од.); ***обліку, аналізу та аудиту в АПК*** - доцент (1 од.).

Термін подання документів 30 днів від дня опублікування оголошення. До заяви на ім'я ректора університету додаються: особовий листок з обліку кадрів, автобіографія, копії дипломів про освіту, наукові ступені та вчені звання, завірені у встановленому порядку, список наукових та навчально-методичних праць і винаходів.

Адреса університету:
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1.
Контактні телефони: 371-61-73, 456-25-82.

Постановами Господарського суду Рівненської області (33001, м. Рівне, вул.Яворницького, 59) визнано банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру:

по справі № 5019/2095/11 від 04 листопада 2011 року, щодо Товариства з обмеженою відповідальністю "Літа Центр", код ЄДРПОУ 36016324 (вул. Д. Галицького, 19, офіс 417, м. Рівне, Рівненська область); по справі № 5019/2242/11 від 23 листопада 2011 року, щодо фізичної особи - підприємця Віюк Руслан Святославович, ІК 2850516432 (вул. Застав'я, 14, с. Терентіїв, Гощанський район, Рівненська область). Постановою Господарського суду Волинської області (м. Луцьк, вул. пр. Волі, 54а, 43010) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру:

- по справі № 5004/2194/11 від 24 листопада 2011 року, щодо Сільськогосподарського багатофункціонального кооперативу "Шанс", код ЄДРПОУ 30908115 (с. Осьмиговичі, Турійський район, Волинська область).

Ліквідатором банкрутів призначено Уштика Віктора Степановича (ліцензія АВ № 566926 від 13.09.2011 року, поштова адреса: 33016, Рівненська обл., м. Рівне, вул. Романа Шухевича, буд. 10, кв. 55, тел. 0984347113).

Постановою Господарського суду Донецької області від 05.12.2011 р. у справі №42/79Б визнано банкрутом Фізичну особу-підприємця Галіна Володимира Олександровича, м. Авдіївка (ідентифікаційний код 2262205899), що зареєстрований за адресою: 86060, Донецька область, м. Авдіївка, вул. Гагаріна, буд. 4, кв. 53; відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено Арбітражного керуючого Жмайла Олексія Івановича, ліцензія серії АВ № 397153, видана Державним департаментом з питань банкрутства 14.05.2008 р., адреса: 83120, м. Донецьк, вул. В. Терешкової, буд, 5, кв. 148; тел. (062)345-18-55. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення інформує про технічну помилку в оголошенні про конкурс на отримання ліцензії, опублікованому 24.11.2011 року, "Голос України", № 221: в частині переліку каналів мовлення, в розділі "Телебачення" пункт 16 слід читати "Львівська область, Підгородці, 46 ТВК".

Науково-виробниче товариство з обмеженою відповідальністю "Екотехнологія" повідомляє про скасування з 12.12.2011р. всіх довіреностей, виданих від імені НАУКОВО-ВИРОБНИЧОГО ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЕКОТЕХНОЛОГІЯ" за період з 12.11.1992 р. по 12.12.2011р. Скасування довіреностей є підставою припинення представництва за довіреністю.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул.Адміральська, 22) 07 листопада 2011 року порушена справа № 5016/3733/2011(5/95) про банкрутство дочірнього сільськогосподарського підприємства "Миколаївська птахофабрика" ЗАТ "Аваль-Еталон"(57134, Миколаївська область, Миколаївський район, с. Весняне, вул. Центральна, 1-а, код 30124834, п/р № 26000120030348 в МФ ВАТ "Кредитпромбанк", МФО 326007).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Проскуріна Сергія Івановича, ліцензія АВ №547804 від 11.10.2010р., адреса: 54003, м. Миколаїв, а/с 297. Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Автономної Республіки Крим (95003, м. Сімферополь, вул. О.Невського/Річна, 29/11) від 30.11.11р. у справі №5002-4/6381.1-2007 Військовий радгосп "Азовський" Міністерства оборони України (адреса; 98277, АР Крим, Ленінський район, смт. Багерове, вул. Леніна, 12, код ЄДРПОУ 08388742, п/р 26005013883100 в АКІБ "УкрСиббанк" м. Харків, МФО 351005) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру у справі до 30.05.12 р.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Зімницю Олександра Івановича (ліцензія АВ №499082 від 22.12.09 р.; адреса для листування; 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1797).

Постановою господарського суду АР Крим від 29.11.2011 р. по справі № 5002-4/2038-2011 відносно боржника СВК "Андріівський" (96234, АР Крим, Роздольненський район, с. Вогні, вул. Комарова, 13-а, ЄДРПОУ 23666575) відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Куц І.Я., який має ліцензію арбітражного керуючого серії АВ № 307457 від 07.05.2007 р. та мешкає за адресою: 95494, м. Сімферополь, с. Комсомольське, вул. Советська, 10, кв. 69.

Ліквідатор
Фізичної особи-підприємця Звігінцевої Тетяни Григорівни спільно з ТОВ "Всеукраїнський аукціонний дім"
повідомляють про проведення відкритих торгів (аукціону) з реалізації майна банкрута.

Лот № 1: Нежиле приміщення, № 30 (В літ.А.), загальною площею 96,10 м2, за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, буд. 25. Вартість майна - 740 064,00 грн.

Заявки на участь в аукціоні приймаються до 09 січня 2012 року включно, з 10.00 до 15.00, а також інформація щодо умов та порядку продажу майна надається за адресою: м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, ,б.51, к. 3, та за телефоном: 061 2207477.

Відкриті торги (аукціон) відбудуться 10 січня 2012 року об 11.00 за адресою: м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, б.51, к. 3.

Постановою Господарського суду м.Києва (01030, м.Київ, вул. Б.Хмельницького, 44-Б) від 14.12.2011 року у справі №49/152-б, визнано банкрутом Публічне акціонерне товариство "АРІАЛ" (01010, м.Київ вул. Січневого повстання, буд.11, код ЄДРПОУ 32159811, р\р 260093011180 в Філії -ГУ по м.Києву та Київській обл. ПАТ "Ощадбанк", МФО 322669). Відкрито ліквідаційну процедуру і ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Кучака Юрія Федоровича, ліцензія АВ № 547922 від 09.12.2010 року, 01042, Київ-42, а\с48, тел. 098-120-74-44.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 07 грудня 2011 р. у справі № 44/33-б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо товариства з обмеженою відповідальністю "ГРАНДІТАС" (04176, м. Київ, вул. Електриків, 29, п/р 26001000047274 в ПАТ "Укрсоцбанк", м. Київ, МФО 300023, код ЄДРПОУ 35441523).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Годовиченка Дмитра Вадимовича (83060, м. Донецьк, вул. Куйбишева, 194, кв. 22, ліцензія серії АВ N 397385 від 26.12.2008 р., ідентифікаційний код 3060402214).

Виклик до суду

Суддя Голопристанського районного суду м. Голої Пристані Циганій С.І. повідомляє про слухання цивільної справи за позовом Вільфрід Бончик до Бончик Тетяни Яківни про визнання правочинів недійсними, **яке відбудеться 31.01.2012 року о 09.30 год. за адресою:**

м. Гола Пристань, вул. Горького №19, та викликає до суду відповідача:

Бончик Тетяну Яківну м. Ківерці, Волинської області, 2-й провулок Козацький, 2.

У разі неявки у судове засідання відповідачів справа буде розглядатися за їх відсутності.

Господарським судом Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВв, 3А) ухвалою ВІД 08 грудня 2011 року порушено провадження у справі № 12/976/2011 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Колібрі", код ЄДРПОУ 30254656, адреса: 92600, Луганська обл., м. Сватове, вул. Новостаробільська, 20. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кравченко Валерію Петрівну, ліцензія серії АГ № 580384 від 17.08.2011 р., яка мешкає за адресою: 91024, м. Луганськ, вул. Черніговская, буд. 6, ІПН 3090307642.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Адреса для кореспонденції: 91024, м. Луганськ, вул. Черніговская, буд. 6.

У випуску газети "Голос України" за № 210 від 09.11.2011 року в оголошені про банкрутство відсутнього боржника Товариства з обмеженою відповідальністю "Вектор-пром" (ЄДРПОУ 21955766) було допущенно помилку. Замість ідентифікаційного коду боржника № 21955766 правильним вважати код 33320679.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) постановою від 07.12.2011 р. по справі № 5023/5931/11 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю науково-виробниче підприємство "Сузір'я" (61093, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 115; ІК 24287164; п/р 2600210286 у відділенні ХРУ АБ "Полтава-банк", МФО 331489).

Ліквідатором ТОВ НВП "СУЗІР'Я" призначено арбітражного керуючого Паркулаба Володимира Григоровича (ліцензія АВ № 307498 від 25.05.07 р.; 61003, м. Харків, вул. Університетська, 9).

Ухвалою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 16.11.2011 р. прийнята заява до розгляду та порушена справа 25/5009/7328/11 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства "Південкольорметгазоочистка" 69006 м. Запоріжжя, вул. Північне шосе, 30, код ЄДРПОУ 00198350. Ухвалою від 05.12.2011 р.

Розпорядником майна боржника призначений Сізов Олександр Євгенійович, ліцензія АВ № 456365 від 20.02.2009 р. ІПН 3160722572. Поштова адреса: 69032 м. Запоріжжя, поштове відділення № 32 а/с 5911.

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 07.08.2011 року порушено провадження у справі № Б3/095-11 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Переяславський хліб" (08436, Київська область, Переяслав-Хмельницький район, с. Стовп'яги, код ЄДРПОУ: 32840845, р/р 260417722001 в філії АБ "Київська Русь", МФО 319092).

Розпорядником майна призначено Янчука Олександра Миколайовича (ліцензія серії АВ № 566924 від 08.09.2011 р., ідентифікаційний номер: 2599822731: адреса: м. Київ, вул. Чаплигіна, 13). Письмові заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дати опублікування даного оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 29/5005/16900/2011 від 15.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "СВІСС СТАНДАРД ІНВЕСТМЕНТ ГРУП" (код ЄДРПОУ 35544009, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Героїв, буд. 23) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "НІК ЛАЙН" (код ЄДРПОУ 37620615, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Винокурова, буд. 5). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Винокурова, буд. 5. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "СВІСС СТАНДАРД ІНВЕСТМЕНТ ГРУП" (код ЄДРПОУ 35544009).

Господарським судом Запорізької області (69001 Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою по справі № 25/57/10 від 05.12.2011р. визнано банкрутом Приватне підприємство "ВДВ-Бізнес" (69035, м. Запоріжжя, вул. Сєдова, 9, код ЄДРПОУ 23880506, п/р 26000020871980 в Філія "ЗРУ" ПАТ "Банк Фінанси та Кредит" МФО 313731) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Нікітенко Микиту Олександровича (69037 Запоріжжя, а/с 411, тел. (095) 628-21-66, ліцензія серії АГ №594794 від 05.04.2011р.

Строк пред'явлення кредиторських вимог до боржника - один місяць з моменту публікації.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 27/149Б від 07.12.2011 року визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Фінансова компанія "ДЕЛЬФА" (ЄДРПОУ 36695564, розташоване за адресою: 83052, м. Донецьк, вул. Цусимська, б.52).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лозинського Олександра Валерійовича (ліцензія серії АГ № 594816, м. Макіївка, вул. Тітова, б.10, кв.2, ідентифікаційний номер 2834300271). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Статутні документи, печатку та штампи підприємства-банкрута вважати недійсними.

Господарський суд Київської області (вул. Комінтерну, 16, м. Київ-32, 01032), Постановами визнав банкрутом та відкрив ліквідаційні процедури:

постанова від 01.11.2011 року по справі № Б8/156-11 товариство з обмеженою відповідальністю "СІЛЬПО-68", код. ЄДРПОУ 33278816, (вул. Промислова, 5, м. Вишневе, Київська область, 08132);

постанова від 22.11.2011 року по справі №Б8/109-10 приватне підприємство "КОМПАНІЯ "АГРОКАМ", код ЄДРПОУ 33910038 (вул. Ломоносова, буд. 54, м. Вишневе, Київська обл., 08132). Ліквідатором по справах призначено арбітражного керуючого Дорошенко Ярослава Валерійовича, (а/с 113, м. Київ-33, 01033, т. + 380 (99) 5350123). Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 05.12.2011 р. по справі №5005/886/2011 ТОВ "КИЇВ" (код ЄДРПОУ 24989814, юридична адреса: Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Краснодонська, 2/2, кв, 43, р/р 26006001307087 в ПАТ "ОТП Банк" (МФО 300528) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого ЛУКАШУКА МИКОЛУ ВАСИЛЬОВИЧА, ліцензія АВ №547896, поштова адреса: 50051, м. Кривий Ріг, а/с 2558, тел. (056) 404-03-98, (067) 721-57-94.

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області у справі № 29/5005/16940/2011 від 15.12.2011 р. Товариство з обмеженою відповідальністю "ТАЙМ-СЕРВІС" (код ЄДРПОУ 37160343, адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. Героїв, буд. 28) було визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру у справі строком на шість місяців, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю "КОМПАНІЯ ОМЕГА-ПЛЮС" (код ЄДРПОУ 36568916, адреса: 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Шевченко, буд. 120, оф. 206). У разі наявності грошових вимог до банкрута просимо всіх кредиторів у місячний строк з дати публікації цього оголошення надсилати відповідні заяви про визнання грошових вимог на адресу ліквідатора: 51400, Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Шевченко, буд. 120, оф. 206. Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи Товариства з обмеженою відповідальністю "ТАЙМ-СЕРВІС" (код ЄДРПОУ 37160343).

ПОСИДЕНЬКИ

№ 241 (5241) СЕРЕДА, 21 ГРУДНЯ 2011

Сьогодні в Україні похмуро, пройдуть дощі й сніг. Вітер південно-східний, південно-західний, 5—12 м/с, місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі в південному регіоні близько 2 градусів морозу, у східних і західних областях 3—5 градусів, на іншій території близько 0°. Удень 2—6 градусів тепла, в Карпатах до 4 морозу.

ЦЬОГО ДНЯ, 21 ГРУДНЯ

1596. Народився Петро Симеонович Могила — політичний, церковний і освітній діяч України. **1620.** Перші пілігрими висадились з корабля "Мейфлауер" на американську землю. Їх було 102. **1913.** У газеті "Fun", недільному додатку до "The New York World", опубліковано перший у світі кросворд. **1917.** Народився Генріх Белль, німецький письменник, лауреат Нобелівської премії. **1937.** У Голівуді відбулась прем'єра першого повнометражного мультфільму — "Білосніжка і сім гномів". **1968.** США відправили першу пілотовану експедицію до Місяця. **1988.** Дослідний зразок найбільшого діючого літака у світі — Ан-225 "Мрія" — здійснив перший політ.

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

Поміряємо житлоплощу... салом

Ми часто читаємо повідомлення про рекордні цифри, виражені у давніх мірах виміру. Ось, наприклад, нещодавно десь трапився рекордний за сотні років паводок. Виявляється, не завжди можна довіряти подібній інформації, оскільки в різних місцях (а часто й в одному), та ще в різні часи одиниці виміру сильно відрізнялися одна від одної. А це часто випускають з уваги. Скажімо, в одній з публікацій з історії Луганська вказано, що в революційний рік вода тут піднялася на кілька сажнів, і пояснюється: сажень — 1,76 м. Але це — розмір сажня часів Київської Русі. А в 1917 році він становив 213,36 см.

За встановлення істини в такій сфері взявся інженер-метролог Сєвєродонецького об'єднання «Азот» Сергій Каленюк — автор п'яти книг з краєзнавства. Привести «до загального знаменника», до того, щоб все виміряти «загальним аршином», непросто. Тільки в одному з районів Нью-Йорка — Брукліні — ще на початку XX століття користувалися чотирма футами... різної довжини. А рекордом можна вважати герцогство Баден, де на початку XIX століття їх було 112 мір під однією назвою «лікоть». Уявіть подібне в нас — за нинішньої земельної реформи. Як продавати, як оподатковувати?! На щастя, свого часу прийшли до необхідності міжнародної системи одиниць зі стандартними, точніше — еталонними метром і кілограмом.

— В одному з літописів, — розповідає Сергій Петрович Каленюк, — написано: «Град убо есть отстоа от Киева, града стольного, 50 поприщ, имянемь Василевь». Розібралися й з «поприщем», і ще багато з чим. Часто зустрічаються народні одиниці виміру, що застосовувалися колись у тій чи іншій місцевості. Чули про такі міри, як днище, перестріл, копа, плаха, шврика? А картиш (з наголосом на другому складі)? З першоджерел з'ясував, що це квадратний шмат сала розміром 20х20 см.

Цікаво буде переміряти свою квартиру в картишах! Та що казати про екзотичні одиниці виміру, якщо навіть такі відомі міри, як відро й бочка, мали різні значення, наприклад, у тих або інших слобідських полках. Тепер екстраполюйте це на територію всієї країни...

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ.
Сєвєродонецьк Луганської області.

Мал. з сайта www.myzarina.mirtesen.ru

Де була школа відьом

МІСТИЧНА ПРОГУЛЯНКА

Про те, що Київ славиться церквами та монастирями, знають усі. Але, як кажуть, де плюс, там і мінус. Столиця здавна була овіяна низкою містичних легенд.

Ще Гоголь у «Вії» (твір теж так би мовити потойбічного характеру) писав: «Ведь у нас в Киеве все бабы, которые сидят на базаре, — все ведьмы». Звичайно, у цій фразі є доля іронії, проте вже зовсім не смішний вигляд мають розповіді деяких історіків про те, що, мовляв, на Подолі у давні часи була школа відьом, куди приймали жінок з рудим волоссям та зеленими очима. Цю інформацію перевірити тепер навряд чи вдасться, то сьогодні «таких установ» хоч греблю гати (зазирніть в інтернет). Звідки ж стільки нечисті у столиці?

Є версія, що причина цього — незвичайне географічне положення нашого міста, яке все потойбічне притягує. Точніше — деякі пагорби. У народі їх називають Лисими горами. Вважається, що це місця з сильною негативною енергетикою. Місту є про що переживати, якщо у ньому є хоча б одна така гора. А у Києві їх — чотири!

Колаж Марини ГВОЗДАРЬОВОЇ.

Перша

Найвідоміша з них знаходиться біля вулиці Саперно-Слобідської. За часів Петра I, її фактично перетворили на фортецю. І вже нікого не здивувала новина про те, що саме це місце було обране для страти політичних в'язнів, зокрема й убивці Петра Столипіна — Дмитра Богрова. Не виключено, що, описуючи політ Маргарити за межі Москви перед балом у сатани, Михайло Булгаков «приземлив» її саме тут. Пам'ятаєте, як він описував місце шабашу: «Сосны разошлись, и Маргарита тихо подъехала по воздуху к меловому обрыву. За этим обрывом внизу, в тени, лежала река. Туман висел и цеплялся за кусты внизу вертикального обрыва, а противоположный берег был плоский, низменный». Ви можете заперечити, що під такий опис підійде будь-який берег річки. Але куди б ще відправив Маргариту корінний киянин Булгаков, який до того ж був безкінечно закоханий у наше місто, а відтак, добре його знав.

Про те, що ця гора — Лиса, свідчать не лише історичні джерела, а й топонімічні. Так, прилегла до гори вулиця називається Лисогірською. Сьогодні прогулюватися там теж не радять. Через її недобру славу там часто збираються представники різних окультних сект, зустріч з якими нічого доброго вам точно не принесе. Краще пройти далі, у Китаєву пустинь. Це прекрасний парк, в якому розташований знаменитий Свято-Троїцький монастир.

Друга

Інше місце, відоме як Лиса гора, ви точно відвідували, якщо хоч раз бували у столиці. Це Володимирська гірка. Володимир з величезним хрестом, певне, добре зіпсував настрій нечисті, але це місце ще з язичницьких часів славилося сильною енергетикою. До прийняття християнства на місці, де нині розташоване Міністерство закордонних справ та прилеглий до нього верхній майданчик фунікулеру, було велике капище. Але навіть після того, як язичницьких богів Володимир скинув у Дніпро, там продовжували збиратися прибічники старої віри.

Неподалік цієї гори, на вулиці Десятинній, жив відомий російський художник Михайло Врубель, коли працював у Києві над оздобленням Володимирського собору та Кирилівської церкви. Саме тут, дивлячись з вікна на гірку та Дніпро, він створив одну з найміcтичніших своїх картин — «Демон, що сидить».

Третя

Щоб потрапити на наступну Лису гору, спустімося з Верхнього міста на Поділ. Там, поблизу Татарки, знаходиться гора Юрковиця, яку теж називають Лисою. Щоправда, чому це місце отримало лиху славу, вже невідомо. Не знають про це і забудовники, які щороку намагаються там щось звести. Поки що невдало.

Четверта

Останньої, четвертої, нечистої гори у Києві вже не існує. Колись вона відділяла два села на лівому березі Воскресенку та Вигурівщину. Те, що намагаються нині зробити на Юрковиці, ще за радянських часів здійснили на цій горі, на місці якої тепер бульвар Перова. Ніщо, крім давніх легенд, у цьому районі не нагадує ані про нечисть, ані про відьмацьку гору.

Наша прогулянка містичними місцями столиці добігла кінця. Але краще прокладайте свої маршрути ближче до святих місць. До речі, це правило можна застосовувати не лише для прогулянок.

Тетяна ПАСОВА.
Київ.

Людина з реактивними пальцями

УНІКУМ

Донецький гітарист Сергій Путятов (на знімку) грає 30 нот на секунду! Досягнення зафіксоване восени нинішнього року перед телекамерами й уже ввійшло до реєстру Книги рекордів України. Зараз світовий рекорд — 24 ноти — належить Бразилії.

Парадоксально, але рекорди музикант ставить на звичайній корейській електрогітарі за 600 гривень. «Професійний інструмент має більше можливостей для швидкості, та й на простій гітарі можна творити чудеса», — розмірковує Сергій. Загалом в арсеналі Путятова — п'ять гітар. Майстерність рекордсмен відточував у міському парку: «Публіка дає сили, драйв. Живі концерти сприяють швидкості пальців, а вдома людина замикається в собі». Вуличні виступи допомогли за рік відновити техніку після десятилітньої перерви.

Під стать подругам-гітарам — в Сергія п'ять коханих дам: дружина й чотири доньки. Путятов бере активну участь у керуванні «жіночим царством». Дівчата грають на фортепіано, скрипці, флейті, а от до гітари байдужі. Але тата підтримують: студія музиканта обвішана сімейними фотографіями й дитячими малюнками. Сергій і сам любить малювати, особливо реактивні літаки: «Наповно, від цього й пішло захоплення швидкістю», — ділиться Путятов. Зараз за олівець береться «рідко, але влучно»: нещодавно довелося створювати плакат для концерту.

Ще одна «леді» у домі Путятова — кішка Серафима, що розмовляє. Тварину знайшли на городі, приручили й «розкрутили»: вона — постійний герой телесюжетів про хазяїна.

З духовного хліба виконавець віддає перевагу класиці. Навіть виступав по телебаченню з авторським романсом «Я помню чудное мгновенье» на слова Пушкіна. Композиторська діяльність — важлива частина творчого життя музиканта. Два альбоми його «інструменталки» продаються в Англії, Бразилії, Росії, Арабських Еміратах, випущено більше 10 тисяч дисків. Путятов дуже амбітний і настроєний рішуче: нову планку — 31—36 нот на секунду — хоче подолати за півроку. Хоча відразу застерігає собі: «Можу вночі прокинутися о другій годині й встановити наступний рекорд — це все за натхненням».

Марія ПРОКОПЕНКО.

Фото з особистого архіву виконавця.

На Посиденьках побувала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Олександр СУСЛЕНКО, Галина КВІТКА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 22778

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

